

Snežnik

Banka Koper

TISKOVINA

POŠTINA PLAČANA PRI POŠTI 6251 ILIRSKA BISTRICA

OŠ DRAGOTINA KETTEJA SPOZNAVA EVROPO

STR. 18

Ogledali smo si Bukarešto. V ozadju stoji znamenita palača – parlament, ki jo je dal zgraditi Ceausescu (na oblasti od 1967 – 1989).

LAHKO BI BILO TUDI TAKO

STR. 14-15

Ker se po Bistrici širijo govornice o preplastitvi placa smo se odločili, da študij objavimo po delih in pokažemo bistričanom, da bi se k problematiki »placa« moralo pristopiti celostno, da so nekateri poizkusi njegove ureditve že obstajali in da je nesmotno nesedati nekim predvolilnim obljubam v škodo vseh nas in naše kulturne dediščine.

TEŽAVE OBRTNE CONE TRNOVO

STR. 3

Ker občina kljub temu, da je dolžna voditi postopke sprejemanja in spreminjanja prostorskih aktov tega, kljub predlogom lastnikov, da pobere avans za plačilo spremembe UN, po navedbah podžupana »tega ne bo storila in zato ni zainteresirana«, in ker MORS tega tudi noče delati, smo najemniki ustanovili svoj odbor. Trudili se bomo po svojih najboljših močeh, vendar pa se bo postopek sprejemanja UN zavlekel, saj smo neprofesionalci in še svoje delo moramo poleg tega opraviti. Občina bi nam morala pomagati pri operativnem vodenju, plačilo pa nikoli ni bilo sporno. Najemniki smo bili vedno pripravljene poravnati zaneske, ki bi nastali s iz tega naslova. Najbolj nas prizadene to, da dokler ne bo sprejet nov UN v coni ne bodo možne nobene aktivnosti, nobenih dograditev ali bilokakršnih sprememb ni mogoče izvajati. Ne vemo pa še kako bomo rešili probleme s športnim kompleksom in prostorom policije, kjer so tudi spremembe, občina pa trdi da jih ni.

NAPISALI SMO PRAVLJICO

STR. 19

Vsaka zgodba potrebuje veliko časa, da se napiše, nariše in da iz teh besed nastane pravljica. Pravljice o kraljih, kraljicah in ljubkih princeskah so nam všeč, zato smo dobili idejo že ko smo prvič zapeli pesmico KRALJ OBUJE NOVE ČEVLJE.

KAM PLOVE NAŠA LIBURNIA?

Naš barka iz občinskega grba plove po suhem. Kdo ji bo dolil vode, kdo ji bo razpel jadra. Ne iščite odgovorov drugje, ozrite se vase in vprašajte sebe! Vsak po svojih močeh in le vsi skupaj.

STR. 3

ZAMETKI KONGRESNEGA TURIZMA

Na vroč petkov popoldan, 14.6.2002 je na premskem gradu potekalo 7. Srečanje laboratorijskih delavcev Primorske, ki so ga letos organizirali delavci laboratorija ZD Ilirska Bistrica.

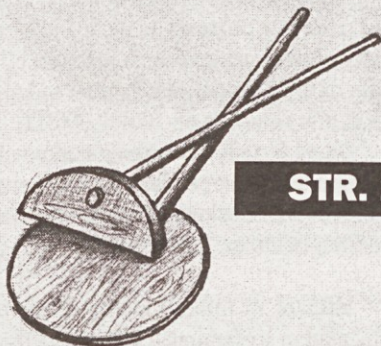
STR. 20

DOBROTE SLOVENSkih KMETIJ

13. RAZSTAVA

DOBROTE SLOVENSkih KMETIJ

na Ptujju 2002

STR. 2

VSE PRIPRAVLJENO ZA LETOŠNJI BASSPORT POKAL 2002

SKUPINE TURNIRJA BASSPORT POKAL 2002

Kategorija U 18

Skupina "A" - KOZINA

1. NK Lučki radnik, Rijeka (CRO)
2. NK Komen
3. NK Koper

Skupina "B" - PIVKA

1. NK Transport, Ilirska Bistrica
2. NK Jadran, Dekani
3. FC Deportivo, Lagos (NIG)

Kategorija U 16

Skupina "A" - POSTOJNA

1. NK Maribor
2. NK Postojna
3. KMN Bakovnik, Kamnik

Skupina "B" - PIVKA

1. NK Adrija, Miren
2. ND Ilirija, Ljubljana
3. NK Imotska Krajina, Proložac (CRO)

Skupina "C" - SEŽANA

1. FK Partizan, Beograd (YU)
2. NK Tabor, Sežana
3. NK Logatec

Skupina "D" - KOZINA

1. NK Status Kolpa, Podzemelj
2. NK Transport, Il. Bistrica
3. NK Koper

Kategorija U 14

Skupina "A" - KOZINA

1. NK Korotan, Prevalje
2. NK Portorož - Piran, Piran
3. NK Lučki radnik, Rijeka (CRO)
4. NK Britof
5. NK Logatec

Skupina "B" - PIVKA

1. Avtošola Jarše
2. NK Postojna
3. NK Renče
4. NK Slovan, Ljubljana
5. NK Status Kolpa, Podzemelj

Kategorija U 13

Skupina "A" - KOZINA

1. NK Koper
2. NK Avtoplus, Korte
3. NK Britof
4. NK Goranin, Delnice (CRO)

Skupina "B" - SEŽANA

1. NK Tabor, Sežana
2. NŠ Idrija
3. NK Imotska Krajina, Proložac (CRO)
4. NK Slovan, Ljubljana

Kategorija U 12

Skupina "A" - KOZINA

1. NK Koper
2. NK Kondor, Godešič
3. NK Rudar, Velenje
4. NK Jadran, Hrplje-Kozina

Skupina "B" - PIVKA

1. NK Postojna
2. NK Šempas-Vodice
3. NK Tabor, Sežana
4. NK Košana

STR. 27

OB PRAZNIKU OBČINE ILIRSKA BISTRICA

STR. 5

Svoj občinski praznik, 4.6.2002 so Bistričani počastili s slavnostno sejo Občinskega sveta in s podelitvijo priznanj institucijam in posameznikom, ki so tako ali drugače zaznamovali naš kraj.

Na razstavi je sodelovalo 524 kmetij s 755 dobrotami. Med njimi je bilo tudi 8 kmetij iz naše občine, katere so se predstavile z osemnajstimi izdelki.

Da izdelujejo na naših kmetijah odlične izdelke, priča 16 priznanj, katera so prejeli na Ptujju:

BESEDA UREDNIKA

HOČE, NOČE, LJUBI, VARA

Naj me vrag vzame, če razumem kaj se v naši občini dogaja in vse nasprotujoče si izjave: »ureditveni načrt bo plačala občina – občine ne bo plačala; dom je naš – dom je še vedno njihov; čistilno napravo bo financiral PHARE – mogoče pa tudi občina; kažejo na to, da niti sami več ne razumejo kaj se grejo. Tudi združena regionalna analiza ugotavlja slabosti, ki veljajo za naš okoliš:

- neenakomeren razvoj;
- demografsko upadanje;
- slabše razvita prometna infrastruktura;
- pomanjkanje občinskih stanovanjskih programov;
- slabo in neenakomerno razvita infrastruktura za varstvo okolja;
- neustrezno varovanje vodnih virov;
- povečevanje socialnih problemov v regiji (osip, izključenost, brezposelnost, droga)
- zaraščanje krajine;
- nerazvito trženje regije (kmetijstvo, turizem);
- nepovezanost med gospodarstvom in izobraževanjem;
- odsotnost programov za oživljanje starih jeder;
- nedefinirana nosilna sposobnost okolja;
- slabše zdravstveno stanje populacije, veliko odvisnikov (alkohol, droga)
- pomanjkljiva funkcionalna pismenost;
- strukturna brezposelnost, neskladje ponudba-povpraševanje delavcev v določenih dejavnostih;
- slabše razvita podpora podjetništvu (zemljišča, podpora, svetovanje);

Celo ugotovili so, da nam mladi odhajajo in komaj čakam predvolilna srečanja, ko bo večina upokojenih kandidatov trdila ravno to, in da bi lahko že enkrat nekaj naredili, ter da so samo oni za to sposobni in zmožni, globoko v sebi pa jih bo vodil moto: *Toliko večji bom v očeh drugih, kolikor bolj bom potunkal tistega, ki mi dela konkurenco.* Mislim, da jih za mladino, starino in vse ostale nekje vmes prav malo briga, glavna je oblast.

Dokler ne bomo dobili župana (ali županjo), ki bo končno svoje lastne interese potisnil v ozadje in mogoče poizkušal narediti nekaj za druge, zaradi česar je sploh izvoljen, se nam ne obetajo boljši časi.

Vsekakor pa se nam ne obetajo boljši časi, dokler bodo vsi »lezli v rit« enim drugim, ter prikrivali svoje in njihove napake, s tem da pozabljajo, da jih bo ta -eden drugi- potisnil v drek, preden se bodo obrnili.

Jeseni bomo torej slišali veliko o tem, kako je mogoče s pravimi novimi ljudmi, na lepem in pri priči vse urediti samo z nekaj pametnimi potezami. Kako je to mogoče bodo stranke in županski kandidati imeli možnost povedati na seriji javnih tribun, ki bodo potekale od 6.septembra do volitev. Ob petkih se bodo imele možnost predstaviti stranke, ob sobotah pa posamezni kandidati za župana. Javne tribune bodo potekale izmenično, enkrat v Dvorani doma na Vidmu oziroma na različnih lokacijah po vaseh.

Kotizacija za stranke je 10.000,00 SIT, za posamezne kandidate pa 5.000,00 SIT.

Naprošamo vse občane, predsednike vaških in krajevnih skupnosti, direktorje zavodov in ustanov ter vse ostale zainteresirane, da lahko pošljejo svoja vprašanja na uredništvo oz. na naslednja e-maila: ga-commerce@siol.net ali milos.valencic@galeja.tv, saj samo s pravimi vprašanji bomo dobili prave odgovore. Izognimo se napakam in napačnim odločitvam, ki so bile storjene v preteklosti zaradi neinformiranosti in naše nezainteresiranosti.

Pred nami so počitnice, potem pa sledijo spremembe – takšne in drugačne....

Urednica
mag. Milena Urh

DANES JE POSEBEN DAN...

Tako je začela svoj pozdravni govor direktorica Centra za socialno delo ga. Miranada Vrh ob povodu otvoritve novih prostorov Centra, v TPC Mikoza, 31.05.2002. Direktorica je v nadaljevanju ponosno predstavila delovanje Centra v zadnjih 20-tih letih.

Slavnostni govornik na prireditvi otvoritve novih prostorov Centra je bil minister za delo, družino in socialne zadeve, dr.Vlado Dimovski. Poudaril je, da je to velik korak v graditvi socialno verstvene mreže, kjer centri za socialno delo predstavljajo hrbtenico te mreže. Otvoritev novih prostorov je pomembna za občino, ki se spopada z velikimi težavami v gospodarstvu. Izrazil je tudi pomembnost, da centri sodelujejo z okoljem v katerem delujejo, ter da so še posebej pomembni za našo občino, ki jo pesti velika brezposelnost. Minister vidi rešitev v spodbujanju revitalizacije občine v raznih oblikah samozaposlovanja, razvoja turizma in storitvenih panog. V izčrpnem intervjuju, ki ga je za TV Galeja vodil Rok Jenko je še dodatno

Direktorica Centra za socialno delo Ilirska Bistrica, ga.Miranda Vrh

izpostavil povezovanje gospodarskih subjektov in podprl iniciativo odprtja srednje šole v Ilirski Bistrici ter odgovarjal na vprašanja o novem Zakonu o delovnih razmerjih, še posebej o negovih dobrih stavreh kot so preprečevanje diskriminacije in enakost med spoloma.

Med dejavnostmi, ki jih dodatno

izvaja Center so še:
-Program mladinskih delavnic;
-Prorgam humanizacije odnosov med spoloma;
-Program Sonček...

Program se je zaključil s prelepimi pesmijo: Kako lep je ta svet, ki jo je zapela Darinka Dekleva in tudi prav ima.

DOBROTE SLOVENSКИH KMETIJ

V prostorih Minoritskega samostana na Ptujju je letos potekala že 13.razstava Dobrote slovenskih kmetij.

Na razstavi je sodelovalo 524 kmetij s 755 dobrotami. Med njimi je bilo tudi 8 kmetij iz naše občine, katere so se predstavile z osemnajstimi izdelki.

Da izdelujejo na naših kmetijah odlične izdelke, priča 16 priznanj, katera so prejeli na Ptujju:

-družinska kmetija Štemberger iz Vrbičice štiri zlata priznanja- za kozjo skuto z dodatki česna in peteršilja, kozjo skuto z dodatki oliv, sladko kozjo albuminsko skuto, mehki kozji sir, ter bronasto priznanje za poltrdi kozji sir,

-Srečko Sanabor iz Harij dve zlati priznanji- za suhe slive in jabolčne krljle, ter bronasto priznanje za jabolčni kis,

-Darinka Brožič dve zlati priznanji- za orehovo potico in pšenični kruh z dodatki,

-Vilko Škrab iz Gabrija zlato priznanje za slivovo žganje, ter srebrno priznanje za hruškovo žganje,

-Tomo Prelog iz Zarečja srebrno priznanje za jabolčni sok, ter bronasto priznanje za jabolčno žganje,

-Matjaž Miše iz Sabonj srebrno priznanje za jabolčno žganje,ter

-Milenko Oblak iz Il.Bistrice bronasto priznanje za slivovo žganje.

Vsem nagrajencem iskrene čestitke!

Mirjam Furlan

V PODSTENJAH PRODALI TUDI TRAVO

V nedeljo 16.6.2002 je bil v Podstenjah shod v počastitev vaškega svetkika, sv.Antona. Poleg svečane maše so blagoslovili tudi novo mrliško vežico, ki je bila vasem Podstenje, Podstenjšek in Mereče nujno potrebna. Nekaj denarja za investicijo so dobili iz proračuna občine nekaj pa so dodali krajani sami.

Na prireditvi je opravljeno delo ponosno pohvalil predsednik KS Ado Barbiš, Milivoj Kaloža pa se je spomnil grozovitega požiga vasi pred 60-timi leti.

Sledila je tradicionalna licitacija krač, ki se je kot zanimiv vaški običaj ohranila le še v Podstenjah. Krače darujejo vaščani sami, izkupiček pa je tokrat bil namenjen za obnovo zidu okrog pokopališča. Prodali so kar nekaj krač, najdražja pa je bila ocenjena na 10.000,00 SIT.

Da ne bi tudi trava okrog cerkve in pokopališča bila kar tako, so tudi travo prodali -najboljši ponudnik je zanjo plačal 3.000,00 SIT. Zasluge za visoke dosežene cene ima predvsem voditelj licitacije Anton Vičič.

Vaščani in njihovi svojci so po uspešno upravljenem družabnem srečanju nadaljevali praznovanje v okrilju svojih družin.

Člani sveta Krajevne skupnosti Topolc: Barbiš Anton, Barbiš Ado, Kaloža Milivoj, Kalčič Jožef, Šajn Miloš, Novak Tomaž in Vičič Matija

Knjiga je prijatelj, ki nikoli ne razočara.

(Samuel Johnson)

Bralni črv je projekt Knjižnice Makse Samsa, s katerim želimo pri mladih bralcih zbuditi zanimanje za koristno preživljanje prostega časa. V projekt se lahko vključijo vsi osnovnošolci. Potekal bo od 01.07.2002 do 31.08.2002.

Po knjižnici vas bo vodil naš bralni črv. Z njim se boste sprehajali od knjige do knjige.

KNJIŽNICA MAKSE SAMSA IN "BRALNI ČRV"

VABITA VSE OSNOVNOŠOLCE

DA SE NAM PRIDRUŽIJO V AKCIJI, KI VAM JO PRIPRAVLJAMO.

V ČASU POČITNIC LAHKO SODELUJETE PRI NAŠI POČITNIŠKI BRALNI ZNAČKI.

ZA USPEŠNO OPRAVLJENO BRALNO ZNAČKO BOSTE PREJELI PRIZNANJE IN LEPO NAGRADO.

OSTALE INFORMACIJE DOBITE PRI IZPOSJOJEVALNEM PULTU.

PRIDRUŽITE SE NAM

VAŠ BRALNI ČRV TADEJA IN BOJANA

POSLANSKO VPRAŠANJE

SAMO BEVK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani zbor! Potreba po srednji šoli v Ilirski Bistrici je dolgoletna želja oziroma nuja.

Ilirska Bistrica je edina od večjih občin v državi, ki nima nobene srednje šole. Dnevno se v sosednje srednje šole, predvsem v Postojno in Sežano, vozi več kot 320 dijakov. Občina je demografsko ogrožena, meji s sosednjo Hrvaško, zato je ustanovitev srednje šole oziroma oddelka ene izmed srednjih šol bistvena za njen nadaljnji razvoj. Po anketi bi se v naslednjem šolskem letu na gimnazijo vpisalo 35 osmošolcev, na srednjo ekonomsko šolo pa 24 učencev. Če bi bila srednja šola v domačem kraju, bi se vanjo vpisalo še dodatnih 40 učencev, kar po normativih zadostuje za tri oddelke oziroma zadostuje pogojem za samostojno srednjo šolo. Poleg tega,

kar je razveseljivo, se po nekajletnem upadanju število rojstev povečuje.

Občina ima dovolj domačih izobražencev, ki bi se lahko vključili v pedagoški proces. Številni profesorji pa že sedaj poučujejo v sosednjih občinah in tudi drugje. Tudi prostorske možnosti so za začetek zagotovljene. Poleg tega pa bi lahko za potrebe šolstva prenovili tudi eno izmed vojašnic.

Srednja šola bi za Ilirsko Bistrico pomenila veliko novost. Dobila bi bolj mladostni videz. Pridobila bi nova delovna mesta, postala bolj živo intelektualno središče ter s tem tudi postopoma zaustavila beg kadra. Ilirska Bistrica bi pridobila nov razvojni zagon.

Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport sprašujem, kakšne so možnosti za ustanovitev srednje šole v Ilirski Bistrici.

GOSPOD TOMAŽIČ: Hvala za besedo. Gospe in gospodje poslanci! Spoštovani Samo Bevk! Ministrstvo je že dalo odgovor, v zvezi z ustanavljanjem srednje šole v Ilirski Bistrici, ki pa je v tem trenutku, v kolikor ga poznam, negativen.

Gre torej seveda, kot pri vseh drugih ustanovitvah srednjih šol za izpolnjevanje kriterijev, ki poleg vpisa in možnosti vpisa predvideva tudi zagotavljanje kadrov in prostorskih pogojev. Zaenkrat takšnih zagotovil ministrstvo nima. Seveda pa zadeva ni zaključena. Tako, kot pri vseh ustanovitvah srednjih šol v Sloveniji, bo tudi ta postopek tekkel naprej, do končne ugotovitve, ali torej Ilirska Bistrica izpolnjuje pogoje za ustanovitev srednje šole, ali ne. Se pravi, zadeva ni dokončneje urejena.

dobesedni prepis s seje Državnega zbora republike Slovenije

KAM PLOVE NAŠA LIBURNIA?

Če vprašamo naše občane kaj menijo o življenju v naši občini in njenih perspektivah, so odgovori različni, vendar skoraj vsi z negativnim pred-

znakom.

Le čemu ta črnogledost, ko pa smo vendar ljudje tisti, ki v največji meri odločamo o tem kako bomo živeli in v kakšnem okolju.

Zelo zaskrbljujoča je "psihoza" brezizhodnosti. Večina, predvsem mladih meni, da je najbolje pobrati šila in kopita in pot pod noge, tja v Ljubljano ali še dlje. Večina občanov ni zadovoljna z občinsko oblastjo, s tem, da ni dela in dovolj kruha, da ni srednje šole, da ni stanovanj za mlade družine, da je na cestah poletni gužva, da ni kina, da so prekopane ceste, da je vse polno divjih odlagališč, da imamo zasvinjano reko Bistrico in Velko vodo, da je park zanemarjen, da je bazen v obupnem stanju, da ni skoraj nihče priklopljen na novo kanalizacijo, da iz Globovnika obupno smrdi, da je obupno slabo urejen promet ob zdravstvenem domu, da gasilci ne morejo do novega gasilskega doma, da niso urejene obrtne cone, da se turisti nimajo kje ustavit, da kmeti ne morejo do proračunskega denarja, da so Sviščaki oaza le za izbranice, da je vedno težje dobiti denar za šport in kulturo, da so vedno bolj prazne vasi, da ni skoraj več živine, da so polja neobdelana, da niti Dalmatince nočejo več v Brkine, da ni otrok in mladih družin, da so novi gospodarji v fabrikah Ljubljancani in Italijani, da se nekateri nesramno okoriščajo, da se vedno bolj delimo na tiste ki imajo in tiste, ki nimajo, da..., da..., da....

Naš barka iz občinskega grba plove po suhem. Kdo ji bo dolil vode, kdo ji bo razpel jadra. Ne iščite odgovorov drugje, ozrite se vase in vprašajte sebe! Vsak po svojih močeh in le vsi skupaj.

Zlatko Jenko

TEŽAVE OBRTNE CONE TRNOVO

Obrtniki, najemniki OIC Trnovo niso več prepričani ali jim želi občina z županom na čelu pomagati ali namenoma zavira njihov razvoj in s tem posredno razvoj celotne občine.

Lastnik obrtne cone, športnega igrišča in okoliških prostih površin je Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije (MORS). Pred desetimi leti se je občina odločila, da naj bi na tem mestu nastala nova obrtno industrijska cona. Tako so dali posamezne objekte v najem in že takrat so se začele težave. O tem kako je bilo in kaj je danes smo se pogovarjali z g. Antonom Šenkincem, občinskim svetnikom in predsednikom odbora, ki zastopa najemnike OIC Trnovo.

Kakšna je bila OIC ko ste prišli in na kakšne težave ste naleteli najemniki?

OIC ima dolgo zgodovino. Sedanjim najemnikom je bilo pred skoraj desetimi leti zagotovljeno, da bodo objekte lahko uporabljali, a ko smo najemniki prišli smo ugotovili, da je en del cone brez infrastrukture in brez osnovnih pogojev za delo. Zato se je začelo s pripravo ureditvenega načrta (UN) za OIC in le-ta je bil na občinskem svetu sprejet leta 1997, s tem da smo najemniki ves ta čas (3-4 leta) plačevali najemnino tudi za tiste objekte, ki jih nismo mogli uporabljati.

Ker najemniki enega dela cone nismo več zdržali v takšnih razmerah, smo se odločili, da nastopimo skupaj in se samoorganiziramo. Dogovorili smo se za način financiranja, podpisali pogodbe z izvajalci in si uredili tisto minimalno infrastrukturo, da smo lahko začeli z delom.

Že pri sprejemanju UN, se je naletelo na določene težave, ki so terjale njegovo spremembo, ampak da se ne bi postopka zavlačevalo, smo se na občinskem svetu odločili, da UN sprejmemo in da občinska uprava takoj pristopi k novi spremembi UN.

V kakšni fazi je sprejemanje novega ureditvenega načrta?

Še dandanes, od 97' do 02' občina ni pristopila k spremembi UN. Zadnja pripomba, s strani najemnikov je bila dana 1.6.2000. Novembra 2001 (leto in pol po zadnji pripombi uporabnikov prostora v OIC Trnovo) je občinska uprava dala na občinski svet program priprave za spremembo UN z dvema variantama plačila teh sprememb. Po prvi varianti bi sprememba UN za celoten kompleks plačala podjetja in samostojni podjetniki na področju OIC Trnovo, tudi za športni kompleks in proste površine. Po drugi varianti pa naj bi za proste površine, športni kompleks in skupne površine plačal spremembo MORS. Ker je bilo plačevanje teh sprememb MORS-u sporno, občino pa športni kompleks ni zanimal, saj po navedbah župana je to problem MORS-a kot lastnika, je župan predlog umaknil z obrazložitvijo, da se bo pogajal z MORS-om glede tega plačila. Do danes se ta problem ni rešil in polovica lastnikov še vedno čaka na spremembo UN, da bi lahko razširilo svojo dejavnost in s tem odprlo nova delovna mesta.

Ker se od takrat naprej ni nič zgodilo je MORS konec maja letos organiziral sestanek z vsemi lastniki objektov, da jih seznanijo glede pogojev in odkupa zemljišč. Na sestanku, na katerem je bil prisoten podžupan občine Vitomir Dekleva in strokovne delavke na področju urbanizma ter 23 najemnikov, nas je MORS obvestil, da so naredili in plačali parcelacijo sami, ker se z občino niso mogli drugače dogovoriti. Poudarili so, da se parcelacija in odkup ter urejanje lastniških razmerij lahko izvede le, ko se spremeni UN.

Ker se MORS z občino ni mogel dogovoriti glede spremembe UN, ker za to ni zainteresirana, je sklical sestanek z lastniki objektov v OIC Trnovo ter predlagal, da sami vodimo postopek spremembe UN, ča želimo priti do lastništva funkcionalnega zemljišča okrog objektov.

Kako se boste najemniki izkopal iz teh težav?

Ker občina kljub temu, da je dolžna voditi postopke sprejemanja in spreminjanja prostorskih aktov tega, kljub predlogom lastnikov, da pobere avans za plačilo spremembe UN, po navedbah podžupana »tega ne bo storila in zato ni zainteresirana«, in ker MORS tega tudi noče delati, smo najemniki ustanovili svoj odbor. Trudili se bomo po svojih najboljših močeh, vendar pa se bo postopek sprejemanja UN zavlekel, saj smo neprofesionalci in še svoje delo moramo poleg tega opraviti. Občina bi nam morala pomagati pri operativnem vodenju, plačilo pa nikoli ni bilo sporno. Najemniki smo bili vedno pripravljeni poravnati zaneske, ki bi nastali s iz tega naslova. Najbolj nas prizadene to, da dokler ne bo sprejet nov UN v coni ne bodo možne nobene aktivnosti, nobenih dograditev ali bilokakršnih sprememb ni mogoče izvajati. Ne vemo pa še kako bomo rešili probleme s športnim kompleksom in prostorom policije, kjer so tudi spremembe, občina pa trdi da jih ni.

Jasno je, da s takšnim svojim obnašanjem občina obrt in malo gospodarstvo samo zavira in da so njihove besede, da bodo storili vse kar je v njihovi moči samo prazne obljube in zavajanje.

31. SEJA OBČINSKEGA SVETA OBČINE ILIRSKA BISTRICA

Konec maja so se svetniki zbrali na eni od svojih zadnjih sej v tem mandatu.

Najprej so predstavniki tovarne Lesonit predstavili ukrepe za izboljšanje stanja na področju varovanja zraka in vode. Sprejeli so predloge za občinska priznanja, obravnavali so problematiko Doma na Vidmu, ki naj bi ga dobila nazaj občina je pa po zadnjih informacijah prišlo do spremembe in mogoče temu le ni tako.

Dodelili so kredite za pospeševanje in razvoj malega gospodarstva, podjetništva, turizma in kmetijstva v Občini, obravnavali poročilo o delu Razvojnega centra, analizirali naduere delavcev občinske uprave, obravnavali problematiko otroškega varstva, odlok o ustanovitvi javnega zavoda Kraške lekarne, ki ga do sedaj ni bilo mogoče sprejeti zaradi nestrinjanja Postojnske lekarne, ki se pripravlja na odcepitev.

Dnevni red seje so v uvodu razširili z dvema točkama, ki jih je predlagal Anton Šenkinc.

Zakaj je svetnik Anton Šenkinc predlagal razširitev dnevnega reda seje, nam je v obrazložitvi povedal, da

ker je že nekajkrat na OS postavil vprašanje o določenih zadevah in ni nikoli dobil točnega odgovora in tudi ker je dobil občutek, da župan ignorira odločitve OS in se obnaša kot, da ga ne potrebuje, se je odločil izpostaviti te probleme v posebnima točkama:

1. Nezakonito prerazporejanje proračunskih sredstev s strani župana

-Najprej so tukaj nevarne poti v šolo: 1998 je občina dobila od Ministrstva za šolstvo in šport 20.mio SIT za reševanje nevarnih poti v šolo. Ta denar smo dobili na podlagi razpisa in bi ga morali v tistem letu porabiti, vendar se je v proračunu vrtil 4 leta. Po vseh načelih bi mi morali denar porabiti za program za katerega je bil odobren, je pa ta denar končal za parkirišče pred OŠ A.Žnideršiča, kar pa ni nevarna pot.

Rad bi vedel za kaj smo dobili ta denar, kaj so nam odobrili in s čim smo opravičili porabo sredstev, ker republiška sredstva se morajo porabiti tisto leto, ko so odobrena.

-Kdo kontrolira popraviljanje izkopov po plinifikaciji; delno naj bi s tem denarjem preasfaltirali Vojkov drevored in plac. Zato me zanima kdo lahko prerazporedi denar iz določene postavke v drugo, brez da bi to obravnaval OS. Tudi končni znesek, ki naj bi ga dal Apegas za ta namen mi ni znan, niti ga nismo obravnavali na

odboru za komunalo, kateremu tudi predsedujem. Za vse dogovore ni nobenega pisnega dokumenta niti ni o tem odločal OS.

-In še nazadnje je tukaj pločnik od Gostilne Špetič do Jasenske pile. Iz katerega vira se sploh financira. Najprej so rekli, da Družba za državne ceste iz vzdrževanja RS za ceste, drugi odgovor je bil, da od 0-352 Družba za državne ceste, ostali del pa Cestno podjetje Koper in tretji odgovor pa je, da pločnik v celoti financira Cestno podjetje Koper(CPK) ob njegovi 40-letnici v znak dobrega dosedanjega sodelovanja, za popravilo pločnikov v Ilirski Bistrici. OS ni bil obveščen o tem dogovoru, niti ni sklepal o porabi tega denarja, ker CPK je odobrilo približno 10.500.000,00 SIT za izgradnjo pločnikov v občini Ilirska Bistrica, danar pa je samovoljno preusmeril župan.

2. Nespoštovanje sklepov OS in različnost pri financiranju medijev

-Financiranje društva Izzivi in financiranje TV Galeja, ki deluje v njegovem okvirju. OS je sklepal, da se društvu izplača denar za opremo in za oddajnik, ker ta denar društvu ni bil izplačan je OS ponovno sklepal, da s društvom sklence pogodba v treh tednih od dneva ko je bila seja. Ker v tem roku ni župan podpisal pogodbe ne nakazal denarja, niti ni sklepa zadržal se sprašujem, ponovno, ali imajo odločitve OS sploh kakšen pomen za našega župana ali lahko občina kar samovoljno odloča.

-Z druge strani pa je Radiu 94 iz Postojne, ki je ravno tako komercialen radio kakor je televizija komercialna, že februarja izplačali zakup oglaševalskega prostora, ne da bi predhodno zaprosili za mnenje na Ministrstvo za finance.

-Financiranje občinskega časopisa je ravno tako zastavljeno, tudi iz meni neznanega razloga.

Iz vsega skupaj je razvidno, da župan samovoljno izvaja svojo voljo in ne spoštuje sklepov občinskega sveta

Sejo so končali s točko g.Mišeta o kulturi dialoga, ki bi ga morali svetniki upoštevati v medsebojnih komunikacijah na seji. Pri tem se je izpostavilo, da se vsi strinjajo z nekimi željami za bolj kulturne odnos, ampak, da so se mogoče malo prepozno spomnili te stvari javno predebatirati.

Svetnike čaka še ena seja pred počitnicami in mogoče še ena pred volitvami. Potem pa ponovno znova.

Kaj pričakujem od novega pralnega stroja:

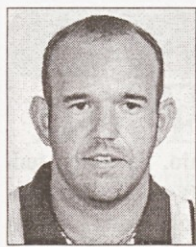
- tiho in mirno delovanje,
- majhno porabo vode,
- dolgo življensko dobo,
- malo porabo pralnih sredstev,
- nerjaveče ohišje,
- težo 105 kg

Miele

VSE DRUGO JE KOMPROMIS

ZASTOPA OSCAR

elektrotrgovina in servis
Maistrova 17, 6250 Ilirska Bistrica
tel/fax: 05 / 71 41 101

V prihajajočih dneh se bomo poslanci Državnega zbora ukvarjali z ratifikacijo Kjotskega protokola k Okvirni

konvenciji Združenih narodov o spremembi podnebja, s katerim se bo tudi Republika Slovenija konkretnije zavezala k zmanjševanju emisij toplogrednih plinov, med katerimi je na prvem mestu problematičnost zagotovo ogljikov dioksid. Ocenjujemo, da je ena izmed temeljnih obveznosti države, da z naravo in okoljem s katerim razpolaga ravna odgovorno. Področje ustalitve koncentracij toplogrednih plinov v ozračju na taki ravni, ki bo preprečila nevarno antropogeno poseganje v podnebni sistem zagotovo pomeni to odgovornost. Zastavljeni cilji in pozitivni učinki Kjotskega protokola so odvisni predvsem od števila držav, ki bodo protokol ratificirale in se tako vključile v konkretne projekte zmanjševanja emisij toplogrednih plinov. Kot vemo, Kjotskega protokola na žalost ne podpirajo tiste države, katerih gospodarstva emitirajo največje količine toplogrednih plinov, med katerimi so na prvem mestu zagotovo Združene države Amerike. Zato v Stranki mladih Slovenije ocenjujemo, da se morajo države podpisnice poleg zagotavljanja aktivnosti, ki jih predvideva Kjotski protokol, posvetiti tudi diplomatskemu prepričevanju k podpisu protokola tudi in predvsem tistih gospodarskih velesil, ki na tem področju nosijo največjo soodgovornost – med njimi so ZDA na prvem mestu.

IZ POSLANSKIH KLOPI...

Vroč tema prihajajočih dni, bo prav gotovo tudi nov Zakon o dohodnini. V Stranki mladih Slovenije smo k predlogu spremembe zakona o dohodnini vložili amandma, s katerim želimo v 9. člen zakona, ki se nanaša na olajšave za rešitev stanovanjskega problema eksplicitno vnesti tudi najem stanovanjske hiše ali stanovanja. Sedaj se kot olajšava priznava najemnina kot strošek vzdrževanja in sicer 40% plačane letne najemnine v kolikor gre za profitno najemnino, oziroma 80% če gre za neprofitno najemnino. Žal si mnogi, predvsem mlade družine, ki prvič rešujejo stanovanjski problem, ne morejo privoščiti nakupa ali gradnje svojega domovanja, zato so primorani v najem stanovanj. Velika težava pri najemu stanovanj je tudi nedelovanje države na nepremičninskem trgu, saj se velika večina stanovanj (predvsem v prestolnici) oddaja "na črno" brez pogodb.

Poleg tega, da država izgublja milijonske vsote, ki bi jih lahko pobrala z davki na rente, pa najemniki brez pogodb ne morejo uveljavljati najemnine kot dohodninske olajšave, kar jih postavlja v podrejeni položaj. V amandmaju predlagamo tudi eksplicitno navedbo, da se namenski krediti, ki se porabijo na nakup ali gradnjo in katere vračaš daljše časovno obdobje, več let, priznavajo kot olajšava, dokler to vračanje traja.

V sedanjem zakonu se letna anuiteta kredita odšteje od osnove za

dohodnino le v koledarskem letu, v katerem kupec plača kupnino za stanovanje. S tem bi sicer postavili tiste, ki kupujejo stanovanja s pomočjo kreditov v privilegiran položaj nasproti tistim, ki stanovanje plačajo brez kredita, saj se bi jim osnova za dohodnino zmanjševala vsa leta odplačevanja kredita in ne samo prvo leto. A mislimo, da je nakup stanovanja taka investicija, ki jo brez bančnih kreditov zmore le manjši del prebivalcev v Sloveniji. Poleg tega pa veliko število ljudi varčuje v Nacionalni varčevalni shemi in pričakovati je, da bo s koncem prve »petletke« varčevanja ogromno povpraševanje po stanovanjih in tudi kreditih. Kljub temu, da si je vlada v pogajanjih za pristop Slovenije k Evropski uniji priborila zmanjšano davčno stopnjo za gradnjo stanovanj in

hiš vse do konca leta 2007, do tega datuma ne bo končana Nacionalna varčevalna shema. Po tem datumu je zaradi povečanja davka pričakovati tudi višje cene stanovanj. Večina varčevalcev, ki se je odločila za to varčevanje sicer varčuje za obdobje petih let, a privarčevana vsota prav gotovo ne bo zadostovala za nakup stanovanja. Zato večina varčevalcev računa na ugodna posojila bank, ki pa jih bodo odplačevali še najmanj 10 let. Zato bi bilo primerno, da se vsota anuitet takih kreditov šteje med olajšave pri dohodnini. Hkrati predlagamo tudi, da se višina olajšave za nakup in gradnjo stanovanja poveča. Glede na dejstvo, da investicija v nakup stanovanja ali gradnja stanovanjske hiše po višini sredstev ni primerljiva z nobeno drugo investicijo dohodninskega zavezanca, ki se upošteva kot dohodninska olajšava (npr.: nakup zdravil, knjig, ...), je smiselno, da se znesek zmanjšane osnove s 3 % poveča na 10%. To bi hkrati še dodatno povečalo namensko varčevanje za rešitev stanovanjskega problema ter hkrati povečalo gradnjo potrebnih objektov na trgu.

V naši poslanski skupini SMS podpiramo tudi predlog zakona o enakih možnostih moških in žensk, ki te dni prihaja na poslanske klopi. Kar je žalostno pri tem zakonu je to, da tak zakon pravzaprav potrebujemo, kljub vsem opazkam, da s tem zakonom ženske obravnavamo kot ogrožene živalske vrste. Res je, da imamo že v

ustavi člen, ki govori o enakosti vseh državljanov ne glede na raso, spol, veroizpoved itd... a žal je dejansko stanje povsem drugačno. Tudi s tem zakonom se žal spremembe ne bodo zgodile čez noč, a to je korak v pravo smer. Žal so vedenjski vzorci, ki sploh pripeljejo do diskriminacije med spoloma, privzgojeni in dokler se ne bo spremenilo mišljenje in obnašanje ljudi, bo do diskriminacije vedno prihajalo.

Tako moramo težiti k temu, da bomo z vzgojo otrok in mladostnikov vnesli element enakosti spolov in šele čez nekaj rodov, ko se bodo ti res začeli obnašati tako, kot je zapisano v ustavi in v tem zakonu, šele takrat takih zakonov ne bomo več potrebovali. Žalostno je, da moramo v ta zakon vključevati tudi take člene, kot je npr. 26. člen, ki pravi: »Izobraževanje za enakost spolov je sestavni del sistema vzgoje in izobraževanja ter med drugim vključuje pripravo obeh spolov za aktivno in enako sodelovanje na vseh področjih družbenega življenja«. To bi moralo biti samoumevno. Zakon prinaša tudi nova pooblastila Uradu za enake možnosti, saj bo ta na podlagi tega zakona lahko obravnavalo primere domnevne diskriminacije. To je še posebej pomembno, če vemo, da so se osebe, ki so se do sedaj počutile diskriminirane zaradi svojega spola lahko obrnile le na sodišča. Velikokrat pa se ljudje zaradi počasnosti sodišč v to niso želeli spuščati. Delo urada bo zato še toliko bolj pomembno, čeprav so njegove pristojnosti bistveno manjše od sodišča.

Igor Štemberger

Obmejni sporazum

Nastopa čas, ko so lokalne iniciative, ki vsebinsko izhajajo iz vsakdanjega življenja obmejnega prebivalstva še

kako potrebne in lahko bi rekli dobrodošle za državne strukture, ki se neposredno ukvarjajo z vprašanji meje, obmejnosti in bilateralnega sodelovanja med državo Slovenijo in Hrvaško.

Turistična cona

Gre za določeno območje v obmejnem pasu na obeh straneh meje na katerem se odvijajo določene turistične dejavnosti, kot so: kolesarjenje, planinarjenje, vodni športi, zimski športi, pohodništvo in podobno. Te cone imajo poseben status in se v njih lahko gibamo s turistično dovolilnico, ki pa velja tudi za prehajanje meje znotraj turistične cone. Turistične cone so namenjene povezovanju obmejnega prebivalstva skozi vsebine turističnih dejavnosti. Pravico do turističnih dovolilnic pa nimajo samo obmejno prebivalstvo, ampak tudi ostali državljani držav pogodbenic, pa tudi državljani tretjih držav. Turistična dovolilnica velja za čas 30 dni znotraj turistične cone, za katero je dovolilnica izdana. Prehajanje meje v turistični coni je neomejeno z veljavno turistično dovolilnico in

uradnim dokumentom, na osnovi katerega je bila izdana turistična dovolilnica. Imetnik turistične dovolilnice je pri prehajanju meje v turistični coni oproščen plačila carine za osebno prtljago, za ostalo pa ne.

Turistično cono lahko imetnik turistične dovolilnice zapusti le v državi v kateri je vstopil v turistično cono, izjemoma pa tudi v drugi državi, vendar mora biti v dovolilnici to izrecno navedeno.

Takšne olajšave so v obmejnem prostoru še kako dobrodošle, zato ni čudno, da so se za turistične cone začele zavzemati nekatere obmejne občine kot so: Razkrižje, Piran, Izola in Koper. Sogovornik naše občine na hrvaški strani je občina Klana in občina Matulji, Gomance, Dleto, in še kateri kraj so področja, ki kličejo po ustanovitvi takšne turistične cone, ki bi prav gotovo doprinesla k odprtosti meje in boljšemu povezovanju na obeh straneh meje, ter poznavanje tega področja tudi širše.

Stalna mešana komisija na državni ravni se bo ukvarjala z ustanavljanjem turističnih con, toda iniciativa za ustanovitev le teh pa prav gotovo mora priti od posamezne lokalne skupnosti.

Bo naša občina došla pomen turistične cone in z lastno iniciativo

JABOLKA BREZ CARINE

pristopila k predlogu za ustanovitev ene takšnih turističnih con? Prav bi bilo, da se to zgodi in da tudi mi obogatimo maloobmejni sporazum s takšno vsebino, ki bo pozitivna za vse nas.

Maloobmejni prehod Novokračine

Bližajo se poletni meseci in počitnice z njimi pa dolge kolone turistov, ki se bodo valile proti morju in nam povzročale čakalne vrste za prehod meje na mednarodnem mejnem prehodu Jelšane. Spet se bomo ozirali po možnostih maloobmejnega prehoda Novokračine, ki je na papirju, v praksi pa še ne.

Vendar pa je vzpodbudno to, da je Stalna mešana komisija za maloobmejni sporazum prisluhnila našim prošnjam in predlogom ter je Novokračine uvrstila na prioriteto listo postavitve in odprtja maloobmejnega prehoda. Pred nami so še vsi potrebni upravni postopki za projekte in izvedbo, toda prioriteta postavitve je začrtana. Novokračine kot maloobmejni prehod so na poti k čimprejšnji izgradnji in odprtju.

Svobodnejši prenos blaga preko meje

Marca meseca letos je poslanec DZ, g. Janez Podobnik, zastavil Ministrstvu za zunanje zadeve poslansko vprašanje

glede svobodnejšega prenašanja blaga za obmejno prebivalstvo na slovensko hrvaški meji, ter glede možnosti uveljavitve določenih ugodnosti, ki bi bile primerljive ugodnostim Videmskega sporazuma na slovensko italijanski meji z ozirom na to, da ima obmejno prebivalstvo na slovensko hrvaški meji od 18. marca letos možnost, da si pridobi prepustnice.

Torej, ali lahko na podlagi tega dokumenta, na podlagi te prepustnice, veljavni zakon v obojestranskem dogovoru mešane komisije omogoča bonitete za obmejno prebivalstvo?

Državni sekretar na Ministrstvu za zunanje zadeve, dr. Iztok Simoniti, je na zastavljeno vprašanje dal naslednji odgovor: »SOPS je ratificiran, SOPS je stopil v veljavo. Ustanovljena je mešana komisija, ki skrbi za realizacijo tega sporazuma. Zdaj je vprašanje ali je SOPS dajal določene bonitete ali določene ugodnosti. To mejo med dvema državama regulirajo trije instrumenti kot vemo. Eden je meja, ki loči dve državi, drugi je režim, to je režim Schengena, ki loči dve geopolitični skupnosti, če smem tako reči in namen SOPS-a je pravzaprav olajšati, omehčati te ostre in zahtevne instrumente. SOPS je ravno instrument, ki daje številne ugodnosti prebivalstvu

ob meji. SOPS v mednarodnem pravnem smislu ni nikakor nobena novost. SOPS je pravzaprav samo nadgraditev tistega, kar določa Videmski sporazum in kar mu ta »disputandis« določa. Skratka SOPS predvideva številne bonitete ali ugodnosti na področjih kot so: dvolastništvo, obdelovanje zemlje, prehajanje zemlje, lov, ribolov, športna rekreacija. Mešana komisija, kot sem rekel, je tisti organ, ki bo skrbela za uresničevanje vseh teh ugodnosti. SOPS je tudi sporazum, ki ga moramo mi prinesiti v Evropsko Unijo. To pomeni, da bomo morali v celoti pojasniti funkcioniranje in vsebino tega sporazuma Evropski Uniji. Na to se že tudi pripravljamo. SOPS pa je tudi, kot tudi vsak mednarodni sporazum sporazum, ki vnaša določeno preglednost, določen red in tudi določeno varnost prebivalcem ob meji.«

Vsekakor bo ena od glavnih pridobitev, pa čeprav ni neposredno vezana na maloobmejni sporazum med Slovenijo in Hrvaško ukinitve carine za izvoz jabolk na Hrvaško, kar bo prav gotovo razveselilo domače sadjarje, saj se jim odpirajo nove možnosti za izvoz jabolk.

Vladimir Čeligoj

OB PRAZNIKU OBČINE ILIRSKA BISTRICA

Svoj občinski praznik, 4.6.2002 so Bistričani počastili s slavnostno sejo Občinskega sveta in s podelitvijo priznanj institucijam in posameznikom, ki so tako ali drugače zaznamovali naš kraj.

ZLA TO PLAKETO OBČINE ZA LETO 2002

so podelili Sergiju Šlencu, za življenjsko delo na področju jezikoslovja. Večletno strokovno in izčrpno delo je udeležil z izdajo Velikega italijansko-slovenskega slovarja, ki je izšel pri Državni založbi Slovenije leta 1997, s katerim se je trajno zapisal v zgodovino pomembnih slovenskih ustvarjalcev - lingvistov.

G. Sergij Šlenc se je rodil 21.11.1928 v Ilirski Bistrici. Gimnazijo je obiskoval na Reki, v Trstu in Postojni. Diplomiral je leta 1957 na Filozofski fakulteti v Ljubljani, na Oddelku za romanske jezike. Po štiritletnem službovanju na osnovni šoli v Ilirski Bistrici, kje je poučeval kot učitelj italijanskega jezika, je bil jeseni 1961 imenovan za lektorja za moderni italijanski jezik na Filološki fakulteti v Beogradu in tam delal do oktobra 1973. Tega leta je bil imenovan za lektorja za italijanščino na romanistiki Filozofske fakultete v Ljubljani, od 1986 kot višji predavatelj. Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je bil zaposlen do odhoda v pokoj poleti 1989.

Ves čas dela na univerzi se je g. Šlenc posvečal predvsem problematiki sodobne italijanščine, še posebej njenih zvrstnih oblik (političnega, športnega, reklamnega jezika idr.). Zanimanje za sodoben italijanski jezik je tudi posebej konkretiziral z večletnim delom, katerega rezultat je Veliki italijansko-slovenski slovar, ki je izšel v začetku decembra leta 1997, in z zdajšnjim delom.

G. Šlenc je aktiven tudi kot prevajalec iz slovenščine in srbohrvaščine in je v italijanščino prevedel številna dela. Napisal je tudi nekaj učbenikov.

Njegovo dosedanje delo na področju jezikoslovja je strokovno, izčrpno ter izrednega pomena, kajti uporabnost velikega italijansko-slovenskega slovarja je vsestranska, zaradi zelo široke predstavitve zvrstnih oblik sodobnega italijanskega jezika. Edinstvenost slovarja potrjuje tudi to, da je bil slovar po štirih letih prve izdaje že ponatisnjen, kaj je v Sloveniji izjemno glede izdaj strokovnih publikacij. Izredna strokovnost pri poznavanju slovenskega in italijanskega jezika je odraz vztrajnega

dela g. Sergija Šlencu. Kot pravi v odlomku iz Uvoda v slovar: "Priprava sleherga slovarja je naporna, dolgo vrsto let trajajoča, neusmiljena in požrtvovalna tekma z jezikom, znanjem, tehnologijo in svojim lastnim človeškim časom, razumevanjem in energijo. Še prav posebej, če gre za pripravo dvojezičnega slovarja, ki utira pot naši sedanji vednosti in slovarjem prihodnjih časov."

Navedeno potrjuje, da je dolgoletno strokovno delo g.Šlencu šteti za življenjsko delo na področju jezikoslovja, s čimer je ogromno prispeval k napredku izobraževanja, povezanega z vsemi spremljajočimi panogami. Njegovo strokovno delo je prispevek sedanjosti in prihodnosti, vse navedeno ima velik in vsestranski pomen za razvoj Slovenije in hkrati tudi Občine Ilirska Bistrica.

SREBRNO PLAKETO OBČINE ZA LETO 2002

so podelili Kulturnemu društvu Vox Ilirica II. Bistrica, Jurčičeva 1, 6250 Ilirska Bistrica, Komornemu dekliskemu zboru Vox Ilirica za uspešno delovanje in za izjemne uspehe na zborovskih revijah in tekmovanjih doma in v tujini.

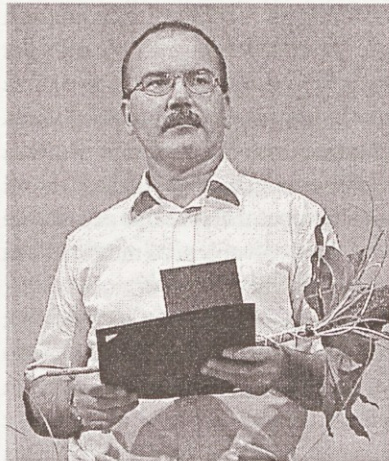
Kulturno društvo Vox Ilirica, Komorni dekliski zbor Vox Ilirica je bil ustanovljen 1984 in uspešno deluje že 18 let. Zbor sodi v sam vrh zborovskega petja na občinski in državni ravni, kar dokazuje z visoko kvalitetnimi izvedbami zahtevnih programov na nastopih, koncertih revijah in tekmovanjih doma in v tujini.

Pobudnica za ustanovitev zbora je bila prof. Marija Slosar Lenarčič, ki zbor vodi od njegovega nastanka. Njeno visoko strokovno delo, kot dirigentke zbora ter korepetitorja prof. Martina Lenarčiča in vztrajnost, predanost glasbi, ki jo izkazujejo pevke, so obrodile sadove. Njihovi koncerti so vedno posebno doživetje. Izdali so avdio kaseto, video kaseto in zgoščenko. Zbor je na tekmovanjih radijskih posnetkov celotne Primorske in zamejstva dosegel dve zlati odličji, srebrno in bronasto odličje. Sodeloval je na številnih zborovskih revijah in prireditvah. Glas zbora je segel tudi izven slovenskih meja. Naj navedemo uspešno božično turnejo v Berlinu leta 1997, leta 2000 je koncertno gostoval v Kanadi in Ameriki, kjer je prejel Prešernovo nagrado mesta Cleveland - Amerika 2001, pred kratkim pa se je z dvema koncertoma predstavil na Siciliji. Iz mladega pevskega sestava je zbor prerasel v izredno kvalitetno odraslo zborovsko skupino, ki uspešno promovira našo občino zunaj njenih meja doma in v tujini.

BRONASTO PLAKETO OBČINE ZA LETO 2002

so podelili Društvu Prijatelji informiranja, športa, kulture, okolja, turizma, ekologije, Knežak, s sedežem v Knežaku 187, 6253 Knežak (Društvo PIŠKOTEK Knežak), za dejavnost in dosežke društva iz preteklih let, ki bodo ostali zaznamovani v življenju večine prebivalcev Krajevne skupnosti Knežak.

Društvo PIŠKOTEK Knežak je bilo ustanovljeno v letu 1998. Kljub temu, da so sorazmerno mlado društvo, se člani lahko pohvalijo, da so izpeljali številne uspešne akcije na vseh področjih dela, ki jih gojijo in so razvidna iz imena društva. Kot osnovni cilj so si zastavili oživitve dogajanja in popestritev življenja v krajevni skupnosti in okoliških vaseh ter animirati čim več ljudi za aktivno delo na navedenih področjih. Na področju informiranja se trudijo posredovati kar največ informacij, tudi preko interneta in predstavitvene strani, pripravili so snemanje več radijskih oddaj za Radio Slovenija in Radio 94, organizirajo predavanja o aktualnih temah in sodelujejo z novinarskimi krožkom na OŠ Tone Tomšič Knežak. Na področju športa organizirajo rekreacijo in so organizatorji Kneškega teka, kateri privabi množico športnikov. Izstopa tudi sekcija kultura s številnimi prireditvami in predstavami, pri čemer naj poudarimo pevsko prireditev Knežak v pesmi. Trudijo se za urejeno okolje v vasi, sodelujejo s TIC na področju turizma in predstavitve naših krajev, v smislu ekološke ozaveščenosti so popisali in sanirali nekaj divjih odlagališč odpadkov.

Prispevek Društva PIŠKOTEK

Knežak k društvenemu in družabnemu življenju v naših vaseh opazen in pohvalen, zato jim bo plaketa vzpodbuda za nadaljnje delo.

PODELITEV SPOMINSKIH LISTIN

Na slavnostni seji so podelili še tri spominske listine:

1. Osnovni šoli Antona Žnideršiča, ki letos praznuje 10. obletnico delovanja,

2. Kvartetu bratov Boštjančič, ki letos praznuje 45. obletnico delovanja ter

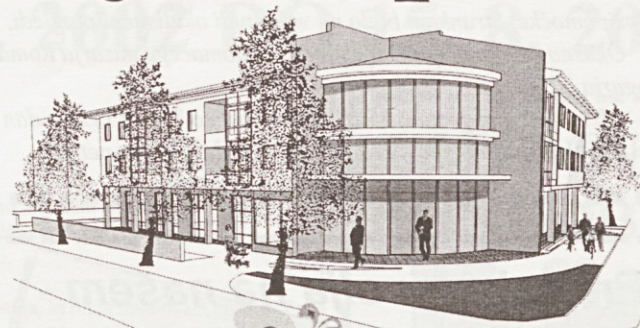
3. lokalnemu časopisu Snežnik, ki letos praznuje 10. obletnico izhajanja;

»VIZITA«
NA VIDEO KASETAH

»Vizito« v Ilirski Bistrici je snemala TV Galeja. Kdor želi naročiti enourno kaseto, naj pokliče na 031-649-277 ali naroči na e-mail: marketing@galeja.tv!

Izberite prvi!

V centru Postojne,
med Cesto na Kremenco
in Ulico 1. maja,
Primorje gradi moderen
poslovno stanovanjski
objekt Ribnik.

Poleg odlične lokacije se objekt ponaša z estetsko dovršeno zunanjo podobo in dobro premišljeno razporeditvijo prostorov. Pritličje je namenjeno poslovnim prostorom, v dveh nadstropjih pa so manjša in večja stanovanja. Predvideni rok vselitve je začetek pomladi 2002.

Nikar ne čakajte.
Izberite zdaj,
ko lahko izbirate.
Bodite prvi.

primorje

Primorje Ajdovščina d.o.o.,
05 36 90 351, 36 90 331

PRIMORSKI OGLASNIK

Brezplačni mali oglasi
vsak petek

ČEVljARSKA 17 - KOPER CENTER
TEL/FAX: 05/626-11-66
E-MAIL: INFO@PRIMORSKI-OGLASNIK.COM
WWW.PRIMORSKI-OGLASNIK.COM

URNIK:
VSAK DAN 8⁰⁰ - 17⁰⁰
SOBOTA 9.00 - 12.00
NEDELJA IN PRAZNIKI ZAPRTO

ODSLEJ LAHKO VAŠE MALE OGLASE
ODDATE OSEBNO V NAŠI
NOVI POSLOVALNICI
V ČEVljARSKI ULICI ŠT. 17 - KOPER CENTER

9. mednarodni
obrtno-podjetniški sejem
PRIMORSKI SEJEM
Koper - dvorana Bonifika
30.5.-2.6.2002

PRIMORSKI SEJEM d.o.o.
Čevljarska 17, pp 721, 6001 Koper
Tel/fax: 05/626 02 16
e-mail: info@primorski-sejem.si
http://www.primorski-sejem.si

TURISTIČNI TELEFON - VČERAJ - DANES - JUTRI

Kot prispevek k razvoju turizma Turistična zveza Slovenije postopoma uvaja turistični telefon 080 - 1900. Turistični telefon je sestavni del sistema TiPS (Turistične informacije in promocija Slovenije). Nosilec sistema TiPS je Slovenska turistična organizacija. Strokovno tehnična opravila pri sprejemanju in posredovanju informacij izvaja Klicni center Infopanaj d.o.o.. Turistični telefon je namenjen domačim in tujim turistom, da posredujejo svoja, tudi kritična mnenja o kakovosti turističnih storitev; opozarjajo na primere

kršenja pravic povezanih s kakovostjo in ceno turističnih storitev; sporočajo primere, ko imajo občutek, da so bili kot turisti oškodovani pri svojih pravicah; opozarjajo na primere negostoljubnosti, neprijaznosti, neurejenega okolja ipd. Seveda pa je turistični telefon namenjen tudi vsem tistim, ki želijo izraziti zadovoljstvo in pohvalo.

Turistična zveza Slovenije želi na ta način sodelovati pri uresničevanju varstva turista kot potrošnika, saj je prav vsestranska varnost ena temeljnih značilnosti turistične ponudbe. Pritožbe, kritike in pohvale s turističnega telefona Turistična zveza Slovenije posreduje pristojnim organom, ustanovam in posameznikom in zainteresirane obvešča, kaj so omenjeni ukrenili.

Turistični telefon je dostopen 24 ur na dan. Storitve je za tistega, ki telefonira, brezplačna. Informacije, obvestila, pritožbe, kritike in predlogi naj bodo posredovani kratko in razumljivo.

OPTIKA PRIMC

Konec meseca maja so podjetni člani družinskega podjetja P3 d.o.o. iz Ilirske Bistrice odprli lično urejeno prodajalno v prostorih sežanske bolnišnice. V njej bodo poleg očal nudili še optično kozmetiko in pripomočke. Strankam bodo na voljo tudi okulišni pregledi.

Okusno izdelana oprema je plod dela domačega mizarja Romana Logarja iz Jasena.

Ob otvoritvi je gostom izrazil dobrodošlico Tomaž Primc, dan pa jim je polepšala sopranistka Janja Konestabo z lepim petjem.

Pri nakupu olja na našem servisu, menjava brezplačno

OMV ISTRABENZ
MATKO VINCENC s.p.

19. ŠPORTNE IGRE OBRRTNIKOV NOTRANJSKO - PRIMORSKE REGIJE

Letošnje 19. športne igre so potekale v organizaciji Območne obrtne zbornice Vrhnika. Pomerili so se športniki enajstih območnih obrtnih zbornic, kar je nekaj manj kot običajno.

Glede na to, da število udeležencev in spremljevalcev iger v zadnjih letih hitro narašča, se je organizator iger odločil za krčenje tekmovalnih programov. Razpisanih je bilo pet disciplin za ženske in 9 disciplin za moške tekmovalce. Območna obrtna zbornica Ilirska Bistrica se je pomerila v vseh panogah. Že po tradiciji so bili najbolj uspešni člani ekipe za vlečenje vrvi, ki so osvojili prvo mesto. Tik za njimi (drugo mesto) sledi moška ekipa, ki je streljala z zračno puško, ženski tek in ženska ekipa za tenis. Na tretje mesto so se uvrstile štiri ekipe: ženska ekipa pikada, ženska ekipa, ki je streljala z zračnimi puškami, tek - moški in tenis - moški. Na četrtem mestu je pristalo žensko kolesarjenje, na petem mali nogomet. Šesti so bili balinarji in ekipa

namiznega tenisa, sedma pa moška ekipa pikada in moško kolesarjenje.

Seveda smo z uspehi več kot zadovoljni, še posebej razveseljivo pa je, da je Meta Sedmak (Prins d.o.o.), ki je streljala z zračno puško, osvojila prvo mesto kot posameznica med vsemi tekmovalkami.

Vsem, ki so kakorkoli pomagali pri organizaciji, treningih in izvedbi športnih iger, se iskreno zahvaljujemo. Še posebej športnicam in športnikom, ki jim obenem tudi čestitamo za osvojen tretje mesto v skupni razvrstitvi zbornic.

Alenka Penko

Spomini na mlada leta

Po končani srednji šoli in spoznanju, da radi pomankanja finančnih sredstev na redni študij ne morem misliti sem se znašel v svoji prvi službi v takrat še »bratski« republiki Hrvaški. Na začetku 60-tih let se je bilo dosti lažje zaposliti kot je to danes, ker so se povsod odpirala delovna mesta ne glede na to koliko so ta bila potrebna.

Vendar so bili zaslužki tako majhi, in cene ob sicer mizerni ponudbi tako visoke, da sem si na primer prve hlače kupil na kredit. Dobiti kredit za potrošno robo sploh ni bil problem, a kaj ko si kakšne večje vsote nisi mogel privoščiti.

Hitro sem se znašel tudi na služenju vojaškega roka, v znameniti kovačnici «bratstva i jedinstva» Jugoslovanski ljudski armadi. Takrat so vojaški roki bili nekajkrat daljši od današnjih. Mladim fantom so se dogajale velike krivice. Da bi se zagotovilo zadostno število vojakov, govorilo se je o številki 400.000, je trajalo služenje od enega leta v šolah za rezervne oficirje in ljudi z fakulteto, 18 mesecev za tiste, ki so končali srednjo šolo in dveh let za vse ostale. O raznih peticijah za skrajšanje roka kot je to danes slučaj se takrat ni smelo niti misliti. Ker sem bil sprejet v šolo rezervnih oficirjev je to pomenilo izkoristiti privilegij služenja vojaškega roka od samo enega leta.

Šol za rezervne oficirje je bilo v Jugoslaviji kakšnih 5 ali 6. Iz njih so prihajali oficirski kadri, ki so pozneje poveljevali množstvu rezervnih sestav redne armade, takozvanim partizanskim enotam in nakoncu tudi teritorialni obrambi.

SLO IN DSZ

Mnogi rezervni oficirji so se znašli tudi v civilnih strukturah kot je civilna zaščita in raznih organih SLO in DSZ, kar bi se prevedlo v Splošni ljudski odpor in Družbeno samozaščito. V teh zadnjih sestavah so služile tudi ženske, tako da se je na vrhuncu organizacije takšne doktrine znašlo na pravih in fiktivnih dolžnostih skoraj vsak tretji državljani ali nekje med 5 in 6 milijonov ljudi. Tak sistem je v izrazito vojaško policijski državi ustvaril pri ljudskih masah vtis, kot da vsi sodelujemo pri organizaciji obrambe od sovražnika, ki naj bi praviloma prišel iz zahoda in v obrambi od notranjega sovražnika.

V resnici je cel sistem obrambe skupaj z ljudsko milico, SDV ali popularne UDBE predstavljal svojevrstno represijo. In ker je v našete strukture bilo vključenih na milijone ljudi je s časom postala zadeva sama po sebi umevna, pa smo skoraj začeli verjeti, da je takšna doktrina hudo potrebna.

Odbori za SLO in DSZ (Splošni ljudski odpor in Družbeno samozaščito) so obstajali tudi v OZD in TOZD (Organizacija združenega dela in Temeljna organizacija združenega dela) pa so skupaj z ekipami civilne zaščite ponekod šteli do 1/3 delavcev. Večja podjetja so imela zaposlenega pravega profesionalca, ki se mu je pravilo referent za obrambo. V resnici ni takšna glomazna organizacija obrambe služila prav ničemer, razen splošni mobilizaciji mas za eventualno obrambo pred sovražnikom, ki ga pa v zadnjih letih ni bilo več nikjer.

Na vrhuncu moči je JLA brez ostalih struktur predstavljala na papirju 4. ali celo 3. vojaško silo v Evropi, ki

pa se je vemo kdaj sesula kot hiša iz kart. Stroški za tako obrambno doktrino so bili seveda k temu primerno visoki. Skupaj naj bi se po nekih ocenah bližali 10% BND. Za uvoz orožja in opreme so šle velike milijarde dolarjev, ki pa jih je vedno primakovalo. Prihajalo je do prav komičnih obdobij, ko smo zaradi nezmožnosti uvoza nafte vozili avtomobile vsak drugi dan ali morali polagati depozite za obisk tujine, kjer je vladal po naše gnili kapitalizem, vendar pa čudno tam teh težav niso poznali.

Kot sem že omenil sem odšel v LJA za eno leto v šolo rezervnih oficirjev v Zadar. Šolanje je trajalo 6 mesecev po zelo hitrem tempu, 6 ur teorije v razredu in popoldne praktični pouk na terenu. Sredi drugega desetletja po vojni je še zmeraj vladal v JLA ostanek ruskega drila, ki nam je ob obilici učenja in slabi hrani še dodatno grenil življenje. Pa vendar je teh 6 mesecev hitro minilo. Na staž sem odšel v Zagreb, kjer sem v vojašnici srečal nekaj domačinov, ki pa so služili dve leti kar je bilo za današnje pojme nerazumljivo dolgo. Nisem mogel razumeti, da so ti fantje po 6 mesečnih vežbah leto in pol lenarili po kasarnah in zgubljali delovno dobo. No ker vemo, da je dolgi rok pomenil veliko število ljudi pod orožjem in seveda tudi statistično mnogo manj nezaposlenih.

V podjetjih se je že v tistih letih in še kar celih 20 let pozneje zaposlil prav vsakdo ne gleda ne sposobnost in znanje, in čeprav so vsi od direktorja do vratarja zaslužili zelo malo so pa zato imeli vsi delo. Kako se je delo in samoupravljalno pa drugič.

Danilo Pugelj

OCENJEVANJE SERVISOV MERCEDÉS-BENZ

STRANKE IZRAZILE VELIKO ZADOVOLJSTVO S SERVISNIMI
STORITVAMI POOBLAŠČENEGA SERVISA TIB TRANSPORT

V mesecu decembru so si predstavniki Mercedes-Benz ogledali vse pooblaščenec servise in ocenili izpolnjevanje osnovnih standardov. Na osnovi ugotovitev in temeljitim pogovorom z vsakim predstavnikom pooblaščenega servisa je moral vsak servis v skladu z zastavljenimi cilji AC-Intercar podpisati ciljne dogovore za leto 2002.

Med najpomembnejšimi nalogami, ki jih mora družba TIB d.d. v letu 2002 izpeljati, so: nabava servisnega vozila, vzpostavitev intenzivnega komuniciranja s kupci, merjenje zadovoljstva kupcev in spremljanje odnosov s strankami, ureditev sprejemne pisarne s možnostjo prodaje rezervnih delov, prednaročanje strank in vpeljava roka za zaključek del, uvedba in pošiljanje servisnih poročil ter omogočanje analize servisne delavnice na osnovi delovnih nalogov in spremljanje realizacije planirane prodaje rezervnih delov. Na osnovi omenjenih nalog in ostalih zastavljenih ciljev je neodvisna organizacija po izboru družbe AC-Intercar izvedla anketno merjenje zadovoljstva kupcev s servisnimi storitvami pooblaščenih servisov Mercedes-Benz. Osnova za analize so bile dostavljene kopije delovnih nalogov in realizacija prodaje servisnih storitev za vozila Mercedes-Benz v prvem tromesečju leta 2002. Pooblaščenca organizacija je z naključno izbranimi kupci servisnih storitev izvedla zelo obsežno anketno s 35 vprašanji in velikim številom možnih odgovorov. Med drugim so se vprašanja v anketi nanašala na: zadovoljstvo s servisnimi storitvami, servisiranje na servisu tudi v bodoče, popravila v garanciji, kakovost opravljenih del, višina računa, trajanje popravila, čakanje na popravilo, odnos osebja do strank, urejenost prostorov in

osebja, prevzem vozila in pojasnila popravila in računa, razlogi za izbor servisa, predlogi za izboljšavo.

Dobljeni rezultati ocene servisa TIB d.d. so v primerjavi s povprečjem vseh servisov Mercedes-Benz zelo dobri. Še zlasti presegajo povprečje servisov v kakovosti opravljenih del in strokovnosti, v sprejemu strank in prijaznosti osebja. Večina strank bo tudi v bodoče servisirala svoja vozila na servisu TIB, ki ima po njihovem primeren delovni čas. Na splošno so stranke izrazile veliko zadovoljstvo s servisnimi storitvami pooblaščenega servisa Mercedes-Benz na družbi TIB Transport. Pri tem pa ne moremo mimo nekaj pomanjkljivosti, ki so po mnenju neodvisnega ocenjevalca naslednje: dolgo čakanje vozila na popravilo, predolg čas popravila, stranke ne podpisujejo delovnih nalogov, po opravljenem popravilu komercialisti ne pokličejo stranke in pridobijo povratne informacije, ne omogoča se uporaba nadomestnega vozila, predolgo se čaka na naročene rezervne dele, ponudba dodatne opreme pa je pomanjkljiva. Ob pohvali o čistosti in urejenosti prostorov je ocenjevalec še menil, da je servis star in potreben prenove.

V bodoče bodo morali tako na družbi TIB Transport več aktivnosti usmeriti v odpravljanje pomanjkljivosti. Ob maksimalnem angažiranju zaposlenih bodo izboljšali dosežene rezultate s ciljem, da s kvalitetnim delom in korektnim odnosom zadovoljijo stranke oziroma pridobijo nove. Poleg tega bo potrebno zadostiti tudi glavnim zahtevam Mercedes-Benz. Kupec je "kralj", zato morajo narediti vse, da ob ustreznem zaslužku zadovoljijo njegove želje ter si s tem zagotovijo razvoj in delo v bodoče.

Ksenija Montani

Naši oglaševalci se predstavijo

BALASTY d.o.o.

Center Balastija se nahaja na Vilharjevi 24 v Ilirski Bistrici. Direktor podjetja je Setnika Iztok. Začeli so z diskontom in trgovino ter barom »Pod vrti«, so pa svojo dejavnost razširili z novim diskontom Balasty 9.2.1998.

Kolektiv Balastija d.o.o. stalno zaposluje okrog 30 delavcev. Poleg centralne trgovine imajo še 5 poslovnih enot.

Leta 2001 se je diskont Balasty razširil in pridobil dodatne prostore za sadje in zelenjavo, da pa bi bili še bolj konkurenčni in pristopni na bistrškem tržišču pa so lansko leto predelali tudi skladišče in je le-to postalo del nove trgovine. Artikle dobavljajo večinoma od direktnih dobaviteljev, tako da na tem tržišču konkurirajo z najnižjimi cenami.

SPREHOD PO TRGOVINI

Pri vходу v trgovino je oddelek s sadjem in zelenjavo, ki jo dobavljajo trikrat na teden.

V trgovini vas najprej pričaka »sladki program«. V nadaljevanju sta posebna programa za diabetike in za bolnike s celiakijo. V skrajnem levem delu trgovine se nahajajo potrbščine za piknike, konzervirana prehrana, testenine, moka, sladkor...

Tako pridemo mimo različnih vrst olja do pijače, kjer najdemo kotiček z odprtimi vini, izjemen izbor buteljčnih vih ter velik izbor brezalkoholnih pijač.

Sledi kotiček za hišne ljubljence po izredno ugodnih cenah. Za »slanokusce« nudijo v trgovini Balasty velik izbor čipsov, palčk, oreščkov, arašidov, krekerjev, semenk...

Če potrebujete kosilo na hitro vam nudijo ogromno izbor koncentratov za juhe, omake, testenine in rižote.

V zamrzovalnih skrinjah nejdete vse vrste zamrznjene zelenjave, ribe, zavitke, lazanje, pizze... Vse skupaj lahko začinite z velikim izborom raznih začimb. Poleg pašejo časi in različne vrste kave, ki jih v Balastiju nikoli ne zmanjka.

Tudi otroci ne bodo lačni saj nudijo otroško hrano vseh znanih proizvajalcev.

Kupcom je na voljo tudi ogromen pult z delikatesami. Mlečni izdelki,

skrinje s sladolei najdejo svoj prostor na skrajnem desnem delu trgovine.

Trgovino zaključuje kozmetični program in čistila. Poleg tega vam nudijo še časopise, revije in velik izbor kozarcev in kuhinjske posode. Na treh blagajnah vas pričakajo prijazni prodajalci in prodajalke, ki vam bodo pri nakupu pomagali z nasveti in prijazno besedo.

Pridite in se prepričajte.

ilirija
trgovina, d.d.

- 1. nagrada = SKUTER Benelli
- 2. nagrada = SUŠILNI STROJ
- 3. nagrada = TELEVIZIJA

VELIKA NAGRADNA IGRA OD 1. 7. 2002 DO 15. 8. 2002

PRAVILA NAGRADNE IGRE ILIRIJA, trgovina, d.d.

1. člen

Po teh pravilih prireja Ilirija, trgovina, d.d., Vojkov Drevored 28, Ilirska Bistrica (v nadaljnjem besedilu: Ilirija) nagradno igro z imenom Nagradna igra Ilirija, trgovina, d.d. (v nadaljevanju: nagradna igra).

2. člen

Namen nagradne igre je nagrajevanje zvestih kupcev na prodajnih mestih Ilirije.

3. člen

Pravila so obvezujoča za Ilirijo, ter za udeležence v nagradni akciji.

Udeleženec v nagradni igri priznava ta pravila in se obvezuje, da jih bo upošteval.

Pravila so objavljena v časopisu Snežnik in so na vpogled na vseh prodajnih mestih Ilirije.

4. člen

Udeleženec nagradne igre je kupec, ki ob vsakem nakupu artiklov Ilirije, na prodajnih mestih Ilirije plača znesek najmanj 2.500,00 SIT.

Za vsak nakup v vrednosti najmanj 2.500,00 SIT kupcu pripada en nagradni kupon, za nakup v višini 5.000,00 SIT kupcu pripadajo dva nagradna kupona, za nakup v višini 10.000,00 SIT kupcu pripadajo tri nagradni kuponi, za nakup v višini nad 20.000,00 SIT kupcu pripada pet nagradnih kuponov in za nakup v višini nad 100.000,00 SIT pa kupcu pripada 11 nagradnih kuponov.

Število nagradnih kuponov s katerimi sodeluje posamezni udeleženec v nagradni igri ni omejeno. Udeleženec v nagradni igri se z pridobitvijo nagradnega kupona obvezuje, da se v primeru, da je nagraden, njegovi osebni podatki javno objavijo.

5. člen

Na nagradnem kuponu so označena mesta, ki jih mora kupec izpolniti (ime in priimek, naslov prebivališča in številka telefona).

Izpolnjen nagradni kupon kupec odvrže v kartonasto škatlo, ki je primerno označena v vsaki poslovalnici Ilirije d.d.

6. člen

Začetek nagradne igre oziroma začetek zbiranja nagradnih kuponov je 1.7.2002, zaključek nagradne igre oziroma zaključek zbiranja nagradnih kuponov pa je 15.8.2002.

Nagradno žrebanje bo 16.8.2002 v prostorih Uprave Ilirije. Nagrajenci bodo obveščeni o nagradah pisno v 8 dneh po opravljenem žrebanju.

7. člen

V nagradnem žrebanju bodo podeljene tri (3) nagrade.

Prva nagrada je SKUTER Benelli K2 Air 50cc Namur.

Druge nagrade je SUŠILNI STROJ Gorenje.

Tretja nagrada TELEVIZIJA.

8. člen

Žrebanje nagrad poteka ročno, s pomočjo posode, v kateri so nagradni kuponi.

V žrebanju sodelujejo nagradni kuponi, ki so v skladu s 5. členom pravil.

Če izžreban nagradni kupon ni veljaven, se žrebanje ponovi.

9. člen

Žrebanje nagrad nadzira tričlanska komisija za nadzor žrebanja, ki jih je imenovala uprava. Za nadzor žrebanja o svojem delu piše zapisnik.

10. člen

Ilirija izda poročilo o žrebanju na podlagi zapisnika žrebanja in ga objavi v časopisu Snežnik. Poročilo obsega podatke iz zapisnika žrebanja.

11. člen

Izžrebane številke kuponov bodo objavljene v časopisu Snežnik, prav tako bodo na vpogled v vseh trgovinskih poslovalnicah Ilirije.

Pravica do prevzema nagrade na sedežu Ilirije zastara v roku 30 (trideset) dni od objave poročila v časopisu Snežnik.

12. člen

Nagradenec je dolžan pred prevzemom prve nagrade Skuterja plačati akontacijo dohodnine po stopnji 25% od vrednosti nagrade.

Za druge nagrade, navedene v 7. členu pravil plača akontacijo dohodnine po stopnji 25% od vrednosti nagrade Ilirija d.d.

13. člen

Za potek nagradne igre v skladu s pravili jamči Ilirija. Ilirija jamči izročitev nagrad s celotnim svojim premoženjem.

14. člen

V skladu s 5. členom pravil se lahko udeleži nagradne igre vsak kupec na prodajnih mestih Ilirije, sem spadajo tudi zaposleni Ilirije ter člani komisije, ki kupujejo artikle v poslovalnicah Ilirije.

15. člen

Pravila veljajo z dnem, ko jih sprejme uprava Ilirije, uporabljajo pa se z dnem nagradne akcije.

Predsednik komisije Jožica Vičič

Ilirska Bistrica, 18.6.2002

**IZJEMNA
PONUDBA!**

ilirija
trgovina, d.d.

V sklopu novega
Trgovskega centra Ilirija,
vam brezplačno nudimo
prostor za izvajanje
različnih prireditev
ob stopnišču
v Center z živili!
Lokacija nudi velik prostor
okoli pokritega odra in
parkirne prostore!

Informacije
na tel. 041/433-978
Monika Urh

GOZDARSTVO SKOZI ČAS

Gospodarjenje s snežniškimi gozdovi ima bogato zgodovino, zato se mi zdi primerno, da jo ob minulem tednu gozdov nekoliko predstavim javnosti. Podrobneje bom predstavil zgodovino v revirju gomance.

PROPADANJE POSESTVA SNEŽNIK V 19. STOLETJU

Gospodarske in politične reforme v Avstro-ogrski monarhiji so proti koncu osemnajstega stoletja pripeljale do propada številnih plemiških rodbin. Mednje so spadali tudi Lichtenbergi (ki so stanovali v Jablanici), takratni lastniki posestva Snežnik. Posestvo je bilo vedno bolj zadolženo, zato so se njegovi lastniki poskušali rešiti iz finančnih težav z veliko loterijo, katere glavni dobitnik je bilo posestvo. Glavni dobitnik je dobil neki ključavničar z ogerskega, ki pa je raje vzel denarno protivrednost, tako, da je posestvo ostalo v lasti Lichtenbergov do leta 1853. Sredi 19. Stoletja je cesarsko kraljevi cenilec opravil pregled posestva in ugotovil, da ima posestvo glede na bližino pristanišč Reka in Trst ter na prihajajočo južno železnico Dunaj – Trst velike možnosti gospodarskega razvoja, ter da so vzroki propadanja predvsem v slabem upravljanju ter neugodnih političnih in gospodarskih razmerah (pomlad narodov 1848).

Ekonomski oživitveni posestva v lasti Schönburg Waldenburg-ov.

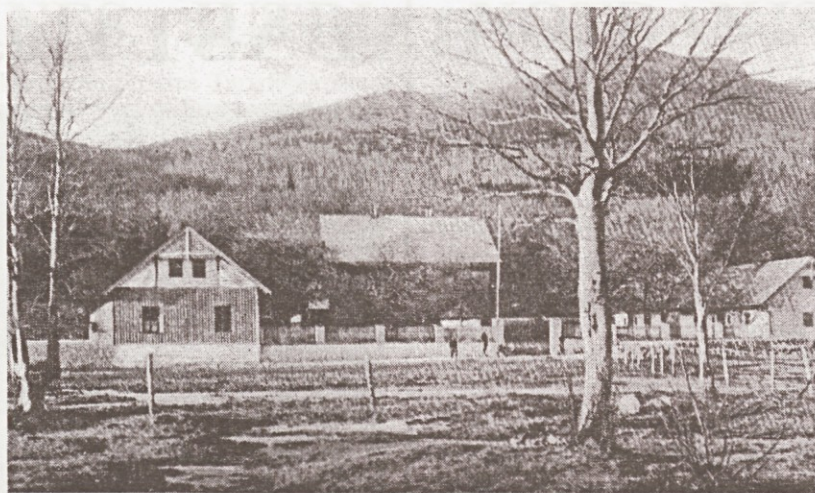
Leta 1853 je posestvo kupil nemški knez oton Viktor Schönburg Waldenburg. Kmalu po prevzemu posestva so novi lastniki izdelali dolgoročni program za gospodarsko oživitev obširnega (27 500 ha) vendar do takrat nedonosnega posestva Snežnik.

Predvideli so: zaposlitev strokovnega gozdarskega osebja, saj so do takrat strokovna dela vodili slabo plačani (in temu primerno stimulirani) brezposelni cariniki in graničarji.

odpravo služnostnih pravic (servitutov), saj so se do takrat lahko upravičeni kmetje poluževali lesa iz gozdov za svoje potrebe. Tovrstno izkoriščanje, predvsem lažje dostopnih gozdov ki so gravitirali proti dolinam reke Reke, reke Pivke in Loški dolini, je onemogočalo kontrolirano

Pokojni logar Jože Sedmak s sinovoma Rupertom in Dragom, pred Planinskim domom »Rifugio Guido Rei« na Klanski polici

Gozdarska postojanka Gomance (Hermsburg) 1913

gospodarjenje pod strokovnim nadzorom. V snežniških gozdovih pa so takrat tudi pasli drobnico.

izgradnjo gozdarskih postojank, s katerimi so želeli približati domovanja strokovnega gozdarskega osebja njihovim gozdnim revirjem, ter hkrati s stalno prisotnostjo uslužbencev graščine nadzorovati promet z lesom in tako preprečevati gozdne kraje.

izgradnjo cestnega omrežja, ki je bilo nujno za normalno gospodarjenje z gozdovi in prevoz lesa do potrošnikov v dolinah, oziroma do pristanišč Reka in Trst.

Izgradnja gozdarske postojanke Gomance

Takratni revir Klana, katerega površino danes v večini pokriva zdajšnji revir Gomance je imel takrat predvsem zaradi svoje odmaknjene, nedostopne lege najbolj ohranjene gozdove v posestvu. Dajal je velike donose, ker ni bil obremenjen s služnostnimi pravicami in ker je bil najbližji Reki, ladjedelniškemu in pristaniškemu mestu z velikimi potrebami po raznovrstnemu ladijskemu lesu. Najprej je bil sedež tega revirja v Klani, v revirju pa je gozdarstvu služila le stara majhna gozdarska kočica tik deželne meje, zaradi hitrega razvoja gozdnega gospodarstva se je takratni lastnik princ Georg odločil, da v ta revir postavi višjo gozdarsko službo in zgradi gozdarsko postojanko.

Z gradbenimi deli so začeli leta 1879, v bližini ruševin stare carinarnice na deželni meji. Gradnja je bila zaključena leto kasneje (sl. 1), novosezidano postojanko pa so v čast Jurijevega sina Hermana poimenovali v Hermansburg, oziroma okrajšano Hermsburg. Domačemu ljudstvu tuje nemško ime (Hermsburg), je v pogovorni uporabi zamenjalo domače ime Gomanci. Jedro gozdarske postojanke so predstavljale štiri zgradbe, ki jih je obdajalo nižje obzidje, in so v vseh 122 letih svojega obstoja ostale praktično nespremenjene do danes. Peto, dislocirano enoto pa je predstavljala gozdarska hiša na Klanski polici.

Gomance med obema vojnama

Po prvi svetovni vojni je del bivše Avstro – Ogrske monarhije pripadel kraljevini Italiji. Tako je tudi zahodni del posestva Snežnik in z njim današnji revir Gomance prišel pod italijansko upravo. Takoj po vojni, bližini nove državne meje navkljub na tem področju

ni bilo bistvenih sprememb. V tridesetih letih, ko je fašizem dosegel svoj višek, pa so začeli ob meji z velikimi gradbenimi deli in kopičenjem raznih vojaških in policijskih formacij. Takrat so vzdolž cele meje zgradili kompleks raznih vojašnic, bunkerjev, skladišč, tankovskih ovir, in drugih vojaških objektov ter razširili obstoječo mrežo cestnega omrežja z t.i. intervencijskimi cestami za hitro posredovanje.

V tem obdobju so tudi na Klanski polici Italijani zgradili vojašnice, ter

Stara gozdarska hiša na Klanski polici 1913

planinski dom poimenovan po njihovem znanem alpinistu »Rifugio Guido Rei«. Posestvo Snežnik, pa je malo pred drugo vojno v bližini stare gozdarske hiše sezidalo novo, lepšo in sodobnejšo logarnico v katero se je preselil revirni gozdar z družino.

DRUGA SVETOVNA VOJNA

Pred napadom Italije na kraljevino Jugoslavijo, so Italijani vzdolž meje nakopičili množico vojaštva in vojaške opreme, gozdarske družine, ki so živele na področju snežniških gozdov pa skupaj z ljudmi iz vasi v bližini meje, internirali globlje v Italijo. Po napadu, ko se je glavina vojaštva premaknila na teritorij Jugoslavije, pa je bilo število vojakov na področju Snežnika celo manjše kot v obdobju pred vojno. Do razpada Italije se na področju Snežnika niso odvijale večje vojaške operacije.

Kmalu po kapitulaciji Italije pa so nemci na Snežniku izvedli obsežno ofenzivo, med katero so požgali večino gozdarskih in italijanskih vojaških objektov. Med to ofenzivo so na Klanski polici ustrelili tudi tamkajšnjega logarja Jožeta Sedmaka iz Koritnic in njegovega najstarejšega petnajstletnega sina Ruperta (sl.4),

preostalo družino pa odpeljali v Reko.

GOMANCE PO DRUGI SVETOVNI VOJNI

Po drugi svetovni vojni postanejo gozdovi posestva Snežnik državna last. Ker so bili dediči zadnjega lastnika Hermana Schönburg Waldenburg-a tudi italijanski državljani so bili upravičeni do odškodnine za nacionalizirano imetje, zato ti gozdovi danes niso predmet denacionalizacije.

Gospodarjenje z gozdovi se je nadaljevalo takoj po drugi vojni. Zaradi potreb povojne obnove so bili gozdovi prva leta s sečnjo zelo obremenjeni. Življenje gozdnih delavcev je bilo v tistih časih zelo težko. V gozdu so ostajali cel teden, kuhali so si sami, spali pa so v zasilnih kolibah. Šele na začetku šestdesetih let so se življenjske razmere nekoliko izboljšale, saj so takrat začeli postavljati delavske kočice in nastambe. V tistem času je bila na gomancih osnovana tudi delavska menza, ki je obratovala vse do reorganizacije gozdarstva v začetku devedesetih let. Gomance so tudi elektrificirali. Osrednja zgradba je bila preurejena v delavsko nastambo za sezonske delavce in pisarne za revirno

vodstvo revirja Gomance. Za potrebe gozdarstva je bila v okviru nastambe zgrajena tudi manjša bencinska črpalka.

GOMANCE DANES

Z razvojem gozdarstva so začele gozdarske postojanke na Snežniku izgubljati svojo prvotno vlogo. Gozdni delavci so se začeli dnevno voziti domov. Konec osemdesetih je Gozdno gospodarstvo Postojna vse delavce iz južnih Jugoslovanskih republik preselilo v Cerknico. Z reorganizacijo gozdarstva pa so bile opuščene tudi delavske menze. Razen gozdarskih postojank na Mašunu in na Mačkovcu, ki sta imeli frekventnejše lokacije in bogatejšo turistično tradicijo, so ostale prepuščene propadanju. Manjše gozdarske objekte so odkupili ali najeli občani, večji kompleksi, kot so Gomance in Leskova dolina pa so za kupce očitno prevelik zalogaj, predvsem pa predstavljajo prevelike stroške obnove in vzdrževanja.

Tako je gozdarske nastambe Gomance kljub idiličnem okolju ob vznožju Orlovice in v neposredni bližini razgleda na Kvarnerski zaliv, obsojena na propad, ki je iz leta v leto očitnejši.

Janez Fabec, inž. gozdarstva

PLAMING

Plaming, projektiranje in izdelava tehnološke opreme, d.o.o.
Ul. Nikole Tesla 5, p.p. 68
6250 Ilirska Bistrica
tel.: +386 (0)5/70-410-00
fax: +386 (0)5/70-410-55
e-mail: info@plaming.si

d.o.o. AJDOVŠČINA

Pekarna Ilirska Bistrica
Cankarjeva 24
6250 Ilirska Bistrica
tel/fax: 05/ 714 10 38

EMIL SMAJLA s.p.
Podgrajska 10
6250 Ilirska Bistrica

tel.: 05/71-41-684
tel/fax: 05/71-42-273
GSM: 041/566-985

Sabina Murko s.p.
Bazoviška 32, 6250 Il. Bistrica
tel.: 05/71-00-610

Za vroče poletne dni vam nudimo:
- ženske, moške in otroške kopalke
- ženske bluže, hačje, obleke in krila
- moške kratke majice in hlače
- za najmlajše pa rokavčke, vodne žoge in balone

OD 20. 7. - SEZONSKO ZNIŽANJE VSEH POLETNIH ARTIKLOV!

Vabljeni!

KARATEISTKA TAMARA KOVAČEVIČ

Mesto pod Snežnikom je dalo že kar nekaj državnih prvakov. Eno zadnjih imen iz kar številnega seznama je mlada karateistka Tamara KOVAČEVIČ rojena 9.3.1991.

Na nedavnem državnem prvenstvu v karateju je v katah posamezno v konkurenci mlajših deklic osvojila državni naslov zato smo ji zastavili nekaj vprašanj. Učenka 4 razreda osnovne šole Antona Žnideršiča iz Ilirske Bistrice je rada poklepeta z nami in o svoji športni karieri povedala mnogo zanimivega.

Kdaj si se pričela ukvarjati s karatejem in kdo te je zanj navdušil?

Trenirati sem začela jeseni leta 1998. Neko nedeljo sem bila z mamom pri starih starših v Zabičah. Tam je stric Edo povedal, da je bratranca Andreja vpisal h karateju. Mama mi je takoj predlagala, naj poizkusim tudi jaz. S predlogom sem bila navdušena, vedela pa sem, da se bo s tem moral strinjati tudi oče. Ko sva mu z mamom predlagali, da se vpišem v karate klub je čudno pogledal in pripomnil, da ta šport ni najbolj primeren za deklice in naj se raje ukvarjam s katerim drugim športom. Sam je bil smučar in nogometaš, v kar je spravljal tudi brata Marka, toda jaz sem vztrajala. Na koncu je le popustil s pripombo: »bolje kot na cesto - v telovadnico«. Mama me je odpeljala v Sokolski

dom kjer me je vpisala v karate klub »SAMURAI« in zgodba se je začela.

Torej prve korake si naredila v Bistriškem klubu, sedaj si v Novi Gorici - pojasni nam malo zakaj nisi v domačem klubu zakaj pravzaprav gre?

No z mamom sva mislili, da bo trening karateja zame nekakšna rekreacija, nič obveznega. Tako je bilo prve štiri mesece, ko me je trenerka Vojka ŠESTAN učila osnov in prvih korakov. Nekega lepega zimskega dne v letu 99 je na naš trening prišel Stojan. Opazoval je naše delo kake pol ure potem pa Vojki naročil naj me pripravi za tekmovanje. Od tistega dne se je moje življenje obrnilo na glavo, pričela so se številna tekmovanja s katerimi so prišli tudi uspehi in sedaj sem tu. Za karate klub Samurai Nova Gorica tekmujem zato, ker je tam glavni trener Stojan Šestan zame najboljši trener v Sloveniji, ki me je poleg Vojke naučil vsega in me pripeljal do vseh uspehov. Toliko na kratko sicer pa je zgodba precej daljša in mnogo bolj zapletena.

Karate izgleda precej samotarski šport, kako je s prijatelji, konkurenco in s čem se poleg karateja še ukvarjaš?

Ne bi rekla, da je karate za samotarje saj smo SAMURAI kot velika družina vsi prijatelji med seboj in obenem tudi največji konkurenti na največjih tekmovanjih. Iz največjih prijateljev se v trenutku prelevimo v nasprotnike in obratno in to je čar

Samurai klubov, ki jih kot glavni trener vodi Stojan. Moje prijateljice so v glavnem tudi moje konkurentke s katerimi skupaj treniramo in tekmujemo. Naj omenim Sanjo Frank iz karate kluba Samurai Divača, pa Heleno Kosmina iz karate kluba Samurai Koper, sotekmovalca iz ekipe Samurai Nova Gorica Tomaža Vuliča in Luko Mozetiča, pa nekaj starejši Koprčanki Ano Kreševič in Majo Baronik in še bi lahko naštevale. Pozabiti pa ne smem mojih nekdanjih klubskih kolegic Doris Brne in Mateje Hrvatini, ki sta mi poleg omenjenih Sanje Frank eni glavnih konkurentov na vsakem velikem tekmovanju. Izven karateja imam tudi nekaj prijateljic naj omenim le Vrbovke, bodo že vedele katere so in Suzano iz bloka, žal pa mi za druženje ostane zelo malo časa. Poleg karateja sem v letošnjem letu sodelovala v šolskem orfovem

instrumentariju. Rada bi pela pri pevskem zboru, najraje pa bi se vpisala še v glasbeno šolo in igrala flavto, za kar pa žal ne bo časa, kar mi je od vsega najbolj žal.

Torej zaenkrat ostajaš pri karateju, kako pa ti gre v šoli in kako uspevaš povezati šolo, teninge in tekmovanja?

Zaenkrat mi še vse uspeva, v šoli nimam težav, poleg vsega pa se zavedam, da je prvo šola, potem pa karate in drugo. Treningi so mi v veselje in razvedrilo čeprav so naporni. Najbolj me jezi vožnja v Koper, Sežano ali N. Gorico a za uspeh se je potrebno in vredno potruditi. Seveda iz vse skupaj ne bi bilo nič, če v družini ne bi imela tistega, ki je bil v začetku najbolj proti temu, da se vpišem h karateju - mojega očeta Zlatana, ki me vozi na treninge in tekmovanja, kar tudi njemu vzame skoraj ves prosti čas, za kar sem mu neizmerno hvaležna in upam, da bo zdržal do konca osnovne šole.

Ponovno si me spodbudila, da te vprašam, zakaj se ne vpišeš v domač klub in kar naenkrat bi imela več časa verjetno celo za glasbeno šolo?

Če hočem še naprej uspešno tekmovati potem moram imeti najboljšega trenerja, poleg tega pa ne morem kar čez noč zapustiti ljudi v karate klubu Samurai Nova Gorica, ki so me sprejeli, ko v Bistrici ni bilo več kluba. Zaenkrat bo ostalo tako, če bo le oče to zmozel.

Zakaj misliš, da je tvoj trener najboljši?

Vsi vemo, koliko odličnih tekmovalcev, državnih in drugih prvakov je izšlo iz njegove šole. Nekateri zelo uspešno tekmujejo tudi danes po raznih klubih v Sloveniji, spet drugi postajajo uspešni trenerji itd. Sam pa je začel na novo v Novi Gorici, predvsem pa v Kopru. Na državno prvenstvo za dečke in deklice v II. Bistrico nas je pripeljal 12, osvojili pa smo 7 zlatih in 3 srebrne medalje, verjetno največ med 39 klubi, ki so nastopili in to je zadosten razlog, zakaj želim, da me še naprej uči Stojan Šestan.

Kaj pa tekmovalni rezultati in kateri so tvoji največji uspehi?

Ja dobrih rezultatov se je v 4 tekmovalnih sezonah nabralo kar nekaj in težko rečem kateri uspeh je največji ali kateri rezultat mi je najbolj pri srcu. V množici dobrih uvrstitev naj omenim le, da sem bila v letu 2000 pokalna zmagovalka Slovenije, trikrat zapored sem zmagala na evropskem pokalu za mlade v Ferrari, rezultat kariere pa mi je prav gotovo osvojitve državnega naslova prejšnji mesec v našem domačem kraju. Za lep uspeh pa štejem tudi priznanje za moje športne dosežke, ki sem ga za lanskoletne rezultate prejela od športne zveze Nova Gorica, ki se vsako leto

spomni svojih športnikov.

V kateri disciplini karateja najraje tekmuješ in zakaj?

Najraje tekmujem v katah, saj je tu potrebno pokazati največ znanja in tehnike poleg tega pa je pri katah na vseh tekmovanjih največja konkurenca in so zato dobre uvrstitve vredne toliko več. Za primer naj dam državno prvenstvo v Ilirski Bistrici, ko nas je v katah nastopilo v konkurenci mlajših deklic 33, v bojih nas je bilo precej manj, pa še po telesni teži smo bile razdeljene, v tekmovanju ekip pa so nastopile celo samo štiri trojke. Poleg tega pa se v prikazu kat lahko vidi vsa lepota tehnike karateja, katere pri boju zaradi težnje po dosegu točke nikoli ni mogoče videti.

Kaj te še čaka v letošnji sezoni?

Poleg državnega naslova si želim osvojiti tudi pokal Slovenije, kjer nam je ostala še ena tekma. Zavedam se, da to ne bo lahko, saj je v konkurenci ostalo še kar nekaj tekmovalk, ki razmišljajo enako kot jaz. No če bom zdrava, pripravljena in če ne bo poškodb tudi to ni nemogoče, vsekakor pa bom zadovoljna tudi z morebitnim drugim ali tretjim mestom. Zadnja pokalna tekma bo v jeseni oziroma v začetku nove tekmovalne sezone.

Kaj bi še povedala ob zaključku najinega pogovora?

Rada bi se zahvalila vsem, ki so pripomogli k mojim uspehom v prvi

vrsti mojemu trenerju Stojanu Šestanu, pa Vojki Šestan, Andreju Casarju, Vojku Franku, Blažu Catelaniju in Mihi Čebroju, pa predsedniku KK Samurai Nova Gorica Jordanu Mozetiču, sponzorju družbi Maksel d.o.o. in njenemu direktorju Stanku Baričiču, vašemu časopisu Snežnik, za objavo

rezultatov, mojemu očetu Zlatanu in vsem drugim, ki sem jih nenamerno pozabila imenovati pa so imeli prste vmes.

Hvala, ker si se odzvala mojemu povabilu na pogovor. Želim ti še veliko uspehov pri tekmovanju in seveda tudi v šoli.

Od ponedeljka do petka: 6.00 Dobro jutro - 6.10 Poročilo AMZS - 6.15 Temperature po Sloveniji - 6.30, 9.00, 11.00, 13.00, 18.00 Novice - 6.45 pregled tiska - 7.00 Horoskop - 7.15 Kaj pa luna? (Zgodilo se je) - 8.00 Poročilo OKC - 8.30 Napovednik - 8.40 Napoved kulturnih in drugih prirediteljev - 9.30 Regijski dogodki - 12.00 Novice BBS - 12.15 J & M - 15.00 Informativna oddaja RGL - 15.50 Popevka tedna - 16.35 Danes poslušamo Ponedeljek: ob 9.30 Regijski dogodki - o športu v ponedeljek - 11.15 Naš župan - 13.30 Glasbene želje (Ilirska Bistrica) - 18.05 Gool - nogomet na radiu 94
Torek: ob 9.30 Regijski dogodki - 12.30 Uradi za delo - 13.30 Glasbene želje (Cerknica, Loška dolina, Bloke) - 18.05 Glasbeni tutti frutti - 19.05 Horizont
Sreda: ob 9.30 Regijski dogodki - 10.00 Nagrada nedeljskih čestitk - žrebanje - 10.10 Sredin SOS - 1.15 Nostalgija - 12.25 Ga ni čez dober nasvet - 13.30 Glasbene želje (Postojna, Pivka) - 14.40 Planinske novice - 18.05 Sredin rompomom, otr. odd. - 19.05 S tangom v srcu
Četrtek: Ob 9.30 regijski dogodki - 11.15 Vaš komentar, prosim - 12.25 Naslednji prosim - 13.30 VIP - vaših izbranih pet - 14.00 Glasbene želje (za mlade) - 16.20 Izbor popevke tedna - 18.05 Glasba... z glasbenim gostom - 19.05 Virgo od acta, mlad. odd.
Petek: ob 9.30 Regijski dogodki - 10.15 Med platnicami, naše knjižnice se oglašajo - 12.25 Mala radijska tržnica - 18.30 Škropot, oddaja KŠOPP - 21.00 Glasba po željah poslušalcev
Sobota: ob 7.00 Dobro jutro - 7.15 Kaj pa luna - 7.20 Poročilo AMZS - 7.30 Vreme in temperature po Sloveniji - 7.45 Zgodilo se je - 8.00 Poročilo OKC - 8.15 Napovednik - 9.00, 11.00, 15.00, 18.00 Novice - 9.10 Horoskop - 9.30 Sobotni utrip - 11.20 notranjsko kraški mozaik - 12.00 BBC novice - 12.15 J & M - 13.45 Glasbene želje - 14.15 Tema dneva - 15.50 Popevki tedna - 19.05 V soboto ob 7. uri - 20.05 BBC-jev top pop - 21.00 Glasba po željah poslušalcev
Nedelja: ob 7.00 Dobro jutro - 7.10 Poročilo AMZS - 7.15 Oglaševanje iz planinskih koč - 7.30 Poročilo OKC - 8.15 Napovednik - 8.35 Zgodilo se je - 8.45 Kaj pa luna - 9.30 Nedeljsko jutro - 10.15 J & M - 10.30 Prijatelji, ostanimo prijatelji - 12.30 Nedeljske čestitke - 15.50 Popevki tedna - 16.00 Nedeljsko popoldne - 18.00 Novice - 18.05 Lestvica 4 mix

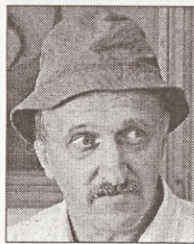
OBVESTILO

CZNI, v nadaljevanju Civilno združenje za nadzor nad institucijami je pravna oseba zasebnega prava, vpisana v register društev, ki pomaga članom pri odkrivanju nepravilnosti v slovenskih institucijah (vse vrste sodišč, državna administracija...) katerih posamezniki delujejo z nekontrolirano močjo neobjektivnih ocen na posledice navadnega državljana.

Informacije na Franetič 05/788 00 33 in Kreslin 02/ 681 26 31

Dvojna dioptrija

Težave nikoli ne pridejo same od sebe, ampak jih priključimo nadse s svojim poseganjem v naravni red poteka dogodkov. To ne velja samo za spremembe podnebja, ampak tudi za čisto vsakdanje stvari, v katerih smo udeleženi morda samo kot opazovalci. Pa vendar kljub temu nikoli ne vemo, koliko v resnici tehtajo naše naključno izrečene besede ali storjena dejanja v tistem trenutku, ko so bila izvršena. Njihov odmev včasih čutimo še leta pozneje, ko smo že pozabili nanje.

Nekaj takšnega se dogaja z našimi željami po spremembah, ki se z vsakim

BISTRICA ON LINE

se vse premika z našimi cilji vred. Problem je le v zunanem izražanju teh hotenj, ker si naš primorski človek v neprestanem tlačanstvu pod tuji ni utegnil izoblikovati nekega svojega modela obnašanja, (razen upornosti) po katerem bi se ravnal kot po zvezdi severnici, kadar mu zmanjka orientacije. To se nam sedaj pozna in otepa, ko se še zmeraj počutimo tuji v svoji deželi ravno zaradi nasilnih zgodovinskih mutacij, ki jih je naš narod prestajal in jih še sedaj ne zmore preseči.

Čas je za spogled z lastno podobo brez nepotrebnih preganjavic, ki so na bistriškem precej prisotne zaradi novih

lastnih travm in z njimi zamorili še svoje potomce. Naši predniki so dokazali, da je mogoče preživeti tudi v nemogočih razmerah, dosti hujših od naših sedanjih, ne da bi zato morali napraviti osebno dostojanstvo. Tega se premalo zavedamo v nepredvidljivih medijskih obračunavanjih, kjer pogosto prestopamo meje kulturnega dialoga in se spuščamo na raven pijanskih gostilniških preprirov, s čimer si zmanjšujemo še tisti prostor za sporazumevanje, ki nam je ostal na razpolago. Res je, da človek ne more ostati negiben, kadar ga kdo ali kaj razjezi in užali, posebno če je količkaj temperamenta v njem, mora na nek viden način izraziti svoje

nezadovoljstvo, vendar ne v tako razpuščeni obliki, ki si jo v nacionalnem merilu prisvajamo za 'sproščeno' in ki je prišla do priznanja ob razpadu nogometne pravljice o naših nepremagljivih fantih v Koreji.

Resnica kot takšna je namreč v tovrstnih medsebojnih obračunavanjih čisto postranskega pomena in služi le za kuliso v peljevanja poulične kulture na javno sceno, ki dopušča možnost medijskega linča s

komerkoli in prisilnega opredeljevanja javnega mnenja za ali proti komerkoli, ki ni z nami. To še ni demokracija, če lahko v imenu resnice koga javno poplujemo ali v imenu moči svojega položaja ali denarja prisilimo k molku z grožnjami sodišča ne glede na argumente resnice.

Demokratična in odprta družba bomo postali šele takrat, ko se bomo naučili normalno pogovarjati brez pravnih zastopnikov ter poslušali sogovornika brez vnaprejšnjega izključevanja zaradi njegove različnosti v pogledu na temo pogovora. Za to je potrebno samo malo vaje in seveda pripravljenosti, pa bo šlo celo v Bistrici na bolje. Stvari je treba najprej premakniti v svoji zavesti in šele potem v resničnem življenju, ki je takšno, kot si ga naredimo sami. Krivdo zanj ni pametno vedno zvrčati na druge, ker si s tem sami odvezemo možnost spremembe smeri. Celó, ko padamo, ni vseeno, kam, ker imamo še vedno izbiro, kje in kako bomo pristali in s kakšnimi posledicami za naše okoličine in za tiste, ki nas gledajo...

Joško Stegu

DRUGI KONCERT
OBČINSKE PEVSKE
REVIJE

Pred enaindvajsetimi leti so se domače pevske skupine prvič srečale na občinski pevski reviji v Harijah. Zagotovo ni takrat nihče pričakoval, da bo revija preživela dve desetletji in postala največja pevska manifestacija na Ilirskobistriškem.

Prireditev je že zdavnaj prerasla skromne prostore harijske »kasarne«, z leti in porastom pevske skupine pa je postala utesnjenost tolikšna, da je revija letos že drugič potekala v treh delih.

Letošnji drugi koncert 21. občinske pevske revije so pripravili člani K.D. Alojzij Mihelčič iz Harij, s pomočjo podgrajske šole, v Podgradu. In prav organizatorji so bili tisti, ki so pod vodstvom Saša Boštjančiča, številnemu občinstvu prvi ogreli dlani. Sledil je komorni dekliški zbor Vox Ilirica, pod vodstvom prof. Marije Slosar - Lenarčič, letošnji dobitnik srebrne občinske plakete, ki sodi v sam vrh po kvaliteti petja. Za tem pa so zapele vedno nasmejane, prikupne Bistriške škuorke, ki gojijo ljudski način petja. MePZ Društva upokojencev iz Ilirske

Bistrice (vodi ga Dimitrij Grlj) je bil zagotovo najštevilnejši med nastopajočimi. Nastopil je tudi Kvartet bratov Boštjančič iz Harij (umetniški vodja Alojz Boštjančič). Kvartetu, ki je ob letošnjem občinskem prazniku prejel posebno spominsko listino za 45-letno delovanje, se je v eni izmed pesmi pridružila Alojzova hčerka Ksenija Žnidaršič. Občinstvo je še posebej navdušil zamejski MePZ Igo Gruđen iz Nabrežine pod vodstvom Adija Daneva. Revijo so zaključili pevci MPZ Dragotin Kette iz Ilirske Bistrice pod vodstvom prof.dr. Mirka Slosarja in nepogrešljivo pesmijo Vstajenje Primorske.

Po reviji je bila na ogled razstava miniaturnega pustnega spreveda, člani zamejskega pevskega zbora pa so prejeli tudi posebne mape s turističnim in propagandnim materialom o kulturnih in turističnih zanimivostih občine.

Vsem, ki so kakorkoli pomagali pri realizaciji projekta najlepša hvala!

Alenka Penko

novim neuresničenim poizkusom vse bolj sprevračajo v razočaranje nad lastno nemočjo, ki nas bolj hromi, kot same okoliščine, iz katerih hočemo pobegniti. Preko zidu ni mogoče kar skočiti, ampak si je treba napraviti lestev, s katere si najprej lahko ogledamo stanje na drugi strani zidu, kjer nameravamo pristati. Ker pa človek nima toliko potrpljenja in rabsodnosti, da bi si prej v miru ogledal posledice svojih odločitev, si pač skuša utreti bližnjice do svojih ciljev in skoči. Kako se to obnese, imamo dovolj primerov v bližnji zgodovini, ko so naši ljudje v enem stoletju na svoji koži preizkušali tri zelo različne modele družbenih ureditev, kar je delovalo zaviralno na njihovo zavest v smislu šok terapije neprestanega prilagajanja novemu redu in novim oblastnikom. Morda smo ravno zaradi tega zdaj tako utrujeni in zbegani, ko nas skušajo spraviti še v četrtega, ker se nam zdi, da smo že izčrpali vsa svoja pričakovanja in da nas nobena stvar ne more več spraviti nazaj v ustvarjalno razpoloženje.

Pa ni tako, kajti vsak rod išče svoje potrditve in mora na novo zakoličiti meje svojega sveta v svojem času, kjer

meja s Hrvaško in občutka odrinjenosti, ki jo je ta prinesla. V tej držbi se gotovo upravičeno počutimo nelagodno, kar se odraža tudi v našem vsakdanjem obnašanju. Na cesti srečujem vse več zaskrbljenih in utrujenih obrazov, iz katerih veje brezbriznost za dogajanje okoli sebe. Morda je tu iskati vzrok, zakaj veliko obetavnih pobud ugasne, še preden utegnejo zaživeti in tudi zakaj ne zmoremo nekaterih stvari spraviti v normalne okvire svojih možnosti in potreb.

V naši občini se vsaj po videzu sodeč nihče preveč resno ne trudi z načrtovanjem prihodnosti za mladi rod, ampak iščemo le začasne rešitve iz nastalih zagat. Zaradi tega je naš ubogi Snežnik v predvolilnem času bolj založen z medsebojnimi obtoževanji, kot s kakšnimi resnimi dolgoročnimi programi razvoja. Žal gre to skupaj s takšnimi razmerami, kot jih imamo in jih bomo še imeli, dokler se jih ne lotimo reševati...

Kakorkoli že, to moreče stanje ne more trajati v nedogled, ker nas bo povsem omrtvičilo. Tega si res ne smemo privoščiti, da bi postali žrtev

ZAHVALA GLASBENE ŠOLE
ILIRSKA BISTRICA

V času od 3. do 6. junija 2002 smo gostili izbrane učence in učitelje madžarske glasbene gimnazije Kodály Iskola iz Kecskeméta.

Ob tej priliki bi se radi zahvalili naslednjim družinam, ki so naše goste sprejeli na svoj dom in jih izredno lepo gostili:

družini TOMAŽIČ, Gabrije 3, Ilirska Bistrica
družini KRUH, Brinškova 28, Ilirska Bistrica
družini ZAFRED, Dolnji Zemon 92 B, Ilirska Bistrica
družini GRGASOVIĆ in gospe SLAVKI BOŽIČ, Gabrije 7, Ilirska Bistrica
družini ZADEL, Jasen 46, Ilirska Bistrica
družini KALUŽA, Bobkova 14, Ilirska Bistrica
družini ČEKADA, Ulica 7. Maja 14, Ilirska Bistrica
družini ŽITKO, Zagorje 123, Pivka
družini BENIGAR, Vodnikova ulica 16, Ilirska Bistrica
družini ŠLOSEL, Trnovska ulica 10, Ilirska Bistrica
družini ZEJNULOVIĆ, Bazoviška cesta 40, Ilirska Bistrica
družini PRIMC, Bazoviška cesta 46, Ilirska Bistrica,
ter
gospodu ZMAGU TREBCU, Bazoviška cesta 20, Ilirska Bistrica.

Ravnatelj: Laszlo Balazs, prof.

IRBIS

Koseze 32c, 6250 Ilirska Bistrica
tel.: 05/71-00-280, 71-00-281, fax: 05/71-00-285

ENDEMIČNI SIFILIS - ŠKRLJEVSKA BOLEZEN NA SLOVENSKEM

Knjižnica Makse Samsa je bogatejša za knjigo avtorice dr. Zvonke Zupančič Slavec z naslovom Endemični sifilis - škrljevska bolezen na Slovenskem. Knjiga je za naše področje zanimiva, saj prvič obsežne spregovori o zdravstvenem problemu, ki je vasi na območju naše občine prizadel v letih po odhodu Francozov v začetku XIX. stoletja. Najhuje je ta bolezen na območju takratnega premskega okraja razsajala v letih 1817-1824.

Avtorica nas seznanja s problemom endemičnega sifilisa in njegovim razvojem v takratni Evropi in na osnovi razpoložljivih študij o predpostavkah, kako je bolezen prišla v naše kraje. Očitno je, da se je bolezen najmočneje razširila v okolici Reke in po vasi Škrljevo dobila tudi ime. Od tu se je bolezen prenesla v vasi premskega okraja vse do Postojne in delno Vipavske doline.

Takratna oblast se je problema boleznih zavedala in jo poskušala zaustaviti, zato je ustanovila tudi nekaj bolnic v ta namen. Največja je bila v Kraljevici, kjer so v času največje razširjenosti boleznih imeli celo 2.000 postelj namenjenih bolnikom, obolelim za škrljevsko boleznijo. Na območju Reke so po ocenah skupaj z bolnico na Reki zdravili preko 16.000 ljudi. Tudi v postojnskem glavarstvu so se zavedali problema boleznih, zato so v letu 1818 tam odprli tudi bolnišnico, ki jo je vodil najprej dr. Andrej Mozetič, kasneje in najdalj pa dr. Julijus Zeme. V prvem mesecu delovanja bolnice so tam zdravili kar 137 ljudi, kasneje pa mesečno kakih 60. Bolnišnico so leta 1828 zaprli.

M u s t r **O K L I Z**
...
B e l e b r u n g
...
Navuk Ijudém
Riškije ino Poljojnike Kreftje.

Seit 27 Jahren herrscht unter Euch eine Krankheit, die Ihr das Liebel von Sckrlievo, und auch Grotbniger Krankheit nennt. Sie ist ansteckend, und ihrzt Euch, wie Ihr selbst beschreiben von den Augen hat, von einem jnn an dem mit, verlohnt weder Witter noch Gefühlet, und befällt Einge-linge, wie Mänter und Grot, leibe Mänter, wie beragte Frauen. Ihr Sckrlie ist oft so grün, daß davon Wagnerechte nicht selten sterben, und die Leute lang eine schwebende Gestalt bekommen, ohne in ihren Gefühleten geindert zu seyn. Jedoch schleich heimlich die Gift im Körper immer weiter bis es grüne Farbe durch die Haut hat, und dann tief freyliche stinende Gestalt, Weintag, Krum-geitung, ja bei Sckrlie und Zepörung ganzer Heile des Körperes verursacht. Gleich und eine verhalten die Unglücklichen, die von diesem Übel ergriffen werden, den lebendigen Leib, und ihr Leben wird ihnen endlich selbst zur Last, was doch ihrem heilig ist.

Oklic prebivalcem reške in postojnske kresije iz marca 1818 s katerim dvorna pisarna poziva prebivalce k zdravljenju

Ker se je bolezen prenašala v glavnem asexualno in ekstragenitalno, je prizadela celotne družine in jih, čeprav ni povzročila veliko smrtnih primerov, močno iznakazila. V Sloveniji se je bolezen najprej pojavila v premskem okraju (kasneje bistriskem) in tam tudi najprej izginila.

Knjiga nam daje kar precejšnje število podatkov o sami bolezni in njeni širitvi tudi v Sloveniji, o glavnih zdravnikih, ki so se z analizo in zdravljenjem boleznih ukvarjali, premalo ali celo napačno pa opredeljuje nekatere značilnosti boleznih v naših krajih, o čemer bom nekaj več napisal prihodnjič.

Jožef Šlenc

NEVARNE PRIMERJAVE

Petindvajsetega maja zvečer nam je KD Zg. legija postregla s svojim tretjim odrskim projektom (Tito od Kumrovca do Dedinja), ki je na svojo premierno uprizoritev v dvorani Doma na Vidmu privabil veliko število gledalcev. Nekateri so morali zaradi pomanjkanja sedežev sedeti kar na tleh, vendar se niso mogli vsaj pritoževati nad ponudbo izvajalcev, ki so se lotili privlačne travmatične teme polpretekle zgodovine in njenega največjega domačega mita-Tita, s katerim je bilo njega dni povezanih kup paralelnih običajev, ki še danes odzvanjajo v zavesti našega človeka. (Mesec mladosti, štafeta mladosti...) Torej dovolj razlogov za skrito preverjanje naše odzivnosti na ta nekdanj (pri nekaterih) skoraj po božje čašteni in že po dveh desetletjih po njegovem odhodu z zgodovinske scene povsem pozabljeni lik. Pri večini gledalcev, ki je vsaj po videzu sodeč pripadala generaciji sedemdesetih let po času rojstva, ni bilo opaziti nobene zadrege ob gledanju lahkotno kabaretno prirejenega življenjepisa tega šarmantnega in spretnega samodržca svetovnega formata (skupinsko delo več avtorjev), ki je vedno znal izkoristiti ugodne zgodovinske okoliščine sebi v prid vse do konca svoje zemeljske poti. Morda pa je ravno

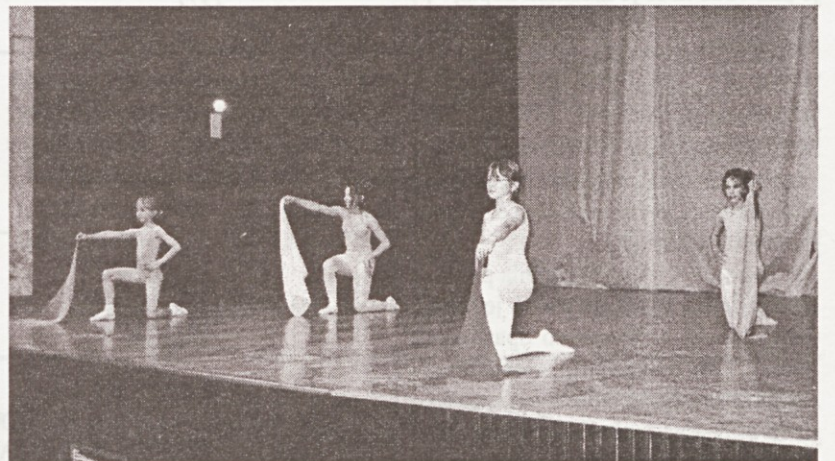
v takšnem sproščnem simboličnem obredu razbožanstvenja njegovega lika, kot nam ga je uprizorila igralska skupina KD ZGL ključ do katarze, ki jo starejša generacija ne zmore zaradi svoje vpletenosti v omenjena zgodovinska dogajanja in čustvene ter ideološke obremenjenosti z njimi. Igra o Titu je kljub vsemu samo igra in kot takšna del umetniške svobode izražanja, čeprav za koga sporna zaradi prekrivanja z njegovo 110 letnico rojstva in še zaradi marsičesa drugega, česar se njeni avtorji v svoji mladostni zagnanosti ne zavedajo. Recimo naključno ali zgolj slučajno se je isti dan odvijala tudi vizita z velikim medijskim in ostalim truščem, ki je privabila na cesto množice gledalcev. Ko jo že omenjam, ne morem mimo skoraj prezre zaprisege naših mladih vojakov, ki se je zgodila v Bistrici približno mesec dni prej in minila skoraj brez vsakega zunanega obeleževanja z zastavami, ki bi se spodobilo za takšno slovesno priložnost tudi izven prireditvenega prostora. Ne verjamem, da gre spet za naključje, ampak za ustaljeno razvado, ki so jo tokrat namesto vsega vajenih domačinov, začudeno opazovali številni svojci vojakov iz vseh krajev države, ki so se po prireditvi na Tmrovskem stadionu vsuli po Bistrici

in ob cesti zrlji v prazne drogove. Še bolj bi bili začudeni, če bi na 'dan mladosti' zašli k nam in videli razkošje papirnatega cvetja, ki se je pripeljalo tisti dan na vozovih s pojočimi naborniki vred. Čemu takšna vnema, če pa večina od teh mladcev poznejše noče obleči uniforme in sili v civilno služenje vojske? (morda jim v prihodnje niti tega ne bo treba zaradi vpeljevanja poklicnih vojakov). Je ves ta enodnevni cirkus samo del krajevne folklorne in turistične ponudbe? Če je res, potem, je nekaj hudo narobe z našo zavestjo, ki ne vidi, ali ne najde povezave med folklorno prireditvijo in obredom vpeljevanja mladcev v svet odraslih bojevnikov, (vizita- zaprisega) ki ga poznajo celo primitivna plemena. Takšne prireditve bi se morale organizirati v primernejšem času in ravno na nekdanj dan mladosti, kar v človeku budi samodejne primerjave s štafeto mladosti in ostalimi prireditvami, ki so se nekdanj odvijale na ta dan. Po vsem, kar smo videli v balkanski moriji, nam res ni treba nadaljevati v tej smeri ohranjanja tradicije izgubljenih iluzij o bratstvu in enotnosti, ampak si najti kaj bolj oprijemljivega in predvsem svojega za obeleževanja lastne državnosti...

Joško Stegu

BALETNI NASTOP UČENCEV IZ GLASBENE ŠOLE ILIRSKA BISTRICA

"Ko se odpravljamo na baletno predstavo, nas morda obide dvom, ali jo bomo sploh razumeli. Ko pa se zasliši glasba navdušenje pomete s pomisleki. Nekateri baleti nam pripovedujejo zgodbe - s pomočjo mimike, igre, kulisa, kostumov in glasbe. Z željo po ustvarjanju v naši baletni šoli je letos nastala baletna pravljica Rdeča kapica. Koreografija je v veliki meri delo učencev, ki so se v svoje like močno vživeli. Skupaj smo sesatili pravljico, ki pa je malce drugačna od tiste, ki smo je vajeni."

S temi besedami je mentorica šole baleta v sklopu naše Glasbene šole, Vesna Cestnik, pospremila svoje učence na zaključni predstavi ob koncu šolskega leta.

Nastopili so najmanjši, majhi, malo večji in tisti že prav veliki v samostojnih točkah: Plesna igra, Egipčanski valček, baletna koračnica, Plesne sanje, polka in Poloneza.

V drugem delu predstave so v baletni pravljici "Rdeča kapica" nastopili učenci 1., 3. in 4. razreda. V vlogah:

- Rdeča kapica: Andreja Mršnik
- babica: Ana čeligoj
- volk: Luka Žgur
- mački: Urša Perc, Tjaša Debevec
- miška: Daša Kocjančič
- rožica: Mihela Šajn
- pikapolonica: Anja Jenko
- vile: Petra Mršnik, Nina Ujčič,
- Sara Kršul
- gobica: Aleksandra Kršul
- čebelica: Eva Logar
- palčka: Helena Grbec, Helena
- Torjan
- kača: Maja Čekada

VIDEOKASETE

1. Umetna inteligenca
2. Zalega
3. SCHULZ, Charles M.. A Charlie Brown celebration
4. Freddy je odpisan
5. Harry Potter in Kamen modrosti.
6. Detektiv Ihaka
7. Avanture Jackieja Chana 1.
8. Življenje brez Dicka
9. Vražji Nicky
10. Izgubljene duše.
11. Nikogaršnja zemlja
12. Pepelka 2 : sanje se uresničijo
13. Vesoljski vojaki
14. Sinbad.
15. Sladki november
16. Labodova trobenta
17. Zmajev prigrade 1 : pogum velja
18. Zmajev prigrade 2 : nekaj za vse

VIDEO DVD

1. Pepelka 2 : sanje se uresničijo
2. Harry Potter in Kamen modrosti.
3. Blondinka s Harvarda.

ZAHVALA

Na slavnostni seji občinskega sveta v Domu na Vidmu smo člani Komornega dekljiškega zbora Vox Ilirica prejeli srebrno plaketo občine Ilirska Bistrica za leto 2002. Ob tem se zahvaljujemo občinskemu svetu in komisiji, ki ste nas za nagrado predlagali: zunanjim članom zbora, ki nam tudi vedno pomagate in nas vzpodbujate, Društvu upokojencev z Mešanim pevskim zborom upokojencev, Moškemu pevskemu zboru Dragotin Kette, Zdravstvenemu domu Ilirska Bistrica, Svetu glasbene šole Ilirska Bistrica, Radiu Koper in Združenju pevskih zborov Primorske. Hvala poslušalcem, vsem pevkam, ki so ali še prepevajo v zboru, korepetitorju Martinu Lenarčiču in vsem našim staršem. Največja zahvala pa vsekakor osebi, brez katere ne bi bilo zbora, tudi uspehov ne, kaj šele nagrad, vključno s srebrno plaketo. Hvala torej naši dirigentki Mariji Slosar Lenarčič.

Iskrene čestitke tudi vsem ostalim nagrajencem.
Za Komorni dekljiški zbor Vox Ilirica Marjana Rozman

Dom na Vidmu
Gregorčičeva 2, Ilirska Bistrica
tel. 05/71-41-344

ODPRTO: od ponedeljka do sobote
od 10.00 do 21.00

VIDEO TOP 10 VHS

1. JURSKI PARK 3 - znanstvena fantastika
2. DNEVNIK BRIDGET JONES - romantična komedija
3. HARRY POTTER IN KAMEN MODROSTI - mladinski
4. NIKOGARŠNJA ZEMLJA - hrvaški
5. MEHIKANKA - romantična komedija
6. BLONDINKA S HARVARDA - komedija
7. PLANET OPIC - znanstvena fantastika
8. DRUIDI - zgodovinski
9. SLADKI NOVEMBER - drama
10. VOLČJA BRATOVŠČINA - zgodovinski

Poletna akcija od 1.6.2002 dalje:
Ob izposoji treh video kaset dobite še dve brezplačno!

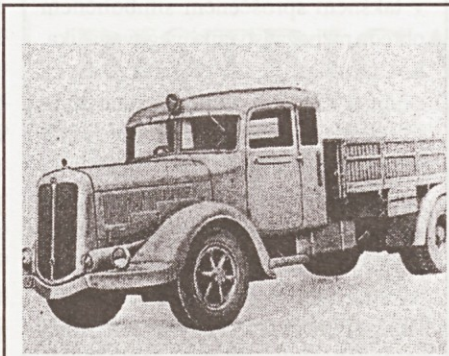
IMENA TAKŠNA IN DRUGAČNA

Ena izmed posebnosti našega podjetja Transport (TIB) je tudi ta, da ima skoraj vsak delavec dodatno ime. Vsako izmed teh imen nastalo je kot posledica kakšnega naključnega dogodka. Imena bi lahko razdelili na imena živali, rastlin, instrumentov, politični funkcij, avtomobilov, poklicev, sladice, pijače in jedače ter avtomobilskih delov. Da imena ne bi šla v pozabo, sem jih večinoma povezal v naslednjo zgodbo. Marsikdo se bo ob branju spomnil na kolega, prijatelje in na dogodke, zaradi katerih so imena nastala. Zaradi jasnosti so imena napisana z debelejšim tiskom.

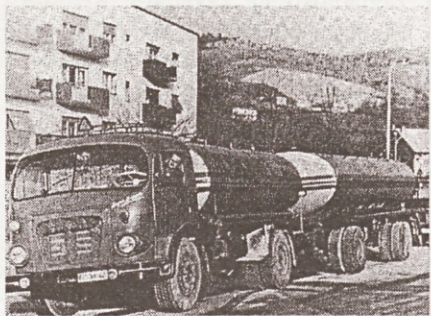
Kuhar si je zamislil, kako bi presenetil domače. V roke je vzel Škedelo, v kateri se je Krof lepo zapekel. Čokolada se je po Ribežnik-u zapodila, da je Krof lepo oblila. Vse to je opazovala Mušica in proti Krof – u poletela. Toda Pips je bil pozoren in Mušico takoj poškopril, da se je v kozarcu Refošk - a utopila. Džuboks je ves čas igral in Cagar na uri pozno uro kazal. Mačo, Fantek še mladi, je vse to opazoval, spil Refošk in tako jetrca malo zalaufal, saj so bila ves teden v izolaciji, ker se je bal, da ga bo Milica kontrolirala. Na dnu kozarca pa sta ostala le Luos in Mušica.

Cagar – ji so kazali zgodnjo uro in Peteh se je že oglasil. Pred hišo Šikara in Robida sta bila gosta, toda vseeno se je videlo, kako gre čez most preko Hudournik-a, kjer Ovca je pila vodo in se je Racman kopal, Špožo, ki za Ročko drži Novokrajsko nevesto. Iz oddaljene cerkve se je slišalo Din – Don. Tam je Dobrotnik že čakal, da bi čestital mladoporočencema. V ozadju se je zaslislala pesem Zelene oči in kmalu je iz flajškona Čevce prazno viselo, ker je Refošk-a zmanjkalo.

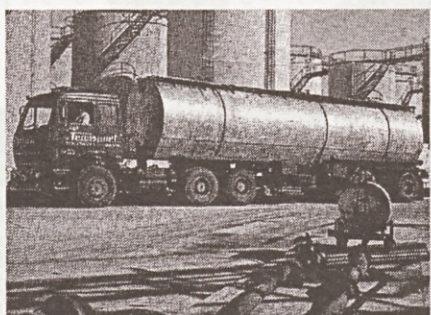
Ta ohcet in veselica sta bila prava. Hodža je bil vesel, da sta se je tako dobro izpeljala. Vse to so opazovali Samec, Čep, Fuk, Štefin, Gargamel, Major, Brzi, Rošo, in se hvalili, da so jo še pravi čas mahnil v penzijo. V ozadju Jokove si je solze brisal, ker ga je Jež po nogah podrsl. Za veselje sta poskrbeli Viola in Violina, ki sta zaigrali najlepšo šofersko muziko. Na klopih so še zmeraj sedeli Jeklenko, Dobrotnik, Pepče, Martnik in Mister Bin, ki je bil zadolžen za vice. Naš Ta dolg nas na pijačo vabi, Jeklenko se z motami hvali. Vsi so že komaj čakali, da se bosta Spožo in Novokrajška nevesta z avtom odpeljala. Zanj sta plačala le 100 DEM.

1947

1962

1977

molči, saj da se da tudi brez Žmigovca-a voziti.

Svatov bilo je veliko. V ozadju Kilometer, Lojternik, Ta dolg, Mupovc, Pogoreuc v ospredju pa so čepele Čučke in med njimi: Mati, Sošulc, Ača, Harika, Žbogarca, Kosička, Srečko, Tančika, Uotrok in Mala. Za njimi pa: Prenovitelj, ki kot zmeraj se smeji, pa Cigo, Homeini, Zvezdara, Miško, Minister za paniko, Kis, Gurko, Čoko, Đundo, Brajk, Godna, Duč, Greh, Majdnik, Star Nemic, Žima, Ritka, Figovc, Kelebija, Ate, Mašince, Kišta, Rijovi in Slana na kateri Darkica sedi. Zdraven njih čepijo: sindikalist Valensa, Šularček, Meš, Mojster, Strupina, Čo, Žpan Bitenc, Šerin, Jernej, Kljukec in Zlatko, ki se je prelevil v Srebnič-a. Termiti so čakali za svojo mizo, nenapovedano pa so prišle tudi Sestre. Vse skupaj je Maraž ovekovečil s skupinsko sliko. Za svate so bile mize bogato pogrnjene in polne dobrot. Mineštrca namesto juhe, Biftek in Pečenka od mesa, Krof in Tortica od sladkega, Angurija in Banana od sadja. Refošk in Točena od pijače. Za malo močnejše pa se je dobil tudi Brendi. Ob pijači se je razvil pogovor. Jeklenko je trdil: Za te plače bomo manj delali! Magister in Inžinjir sta ga zavmila, da so izobraženi bolje plačani. Vse prisotne je Brbre nagovoril in jih pohvalil, da jim je Brico napravil dobro frizuro. Slavje kot na vsako doslej, je Sivi Blisk zamudil, ker ga je bolel Zob.

Za to štorijo bi bilo dobro, če na vrh te Lonce Sestrič bi dal Drva, da bi vse to pogorelo in bi od vsega tega na koncu ostal le Uogu.

Sestavil

Egon Smrdel - Uogu

Sromah pripomni, da je na avtu Filter zamenjal, Žmigovc pa da še vedno ne dela. Mati Sromah-u zagrozi naj

Obveščamo svoje poslovne partnerje, da selimo sedež podjetja SUMA INŽENIRING d.o.o. in podjetja SPONSOR INŽENIRING d.o.o. na Bazoviško 32, v nov poslovni center MIKOZA. Začetek poslovanja v novih prostorih bo predvidoma 04. 03. 2002.

SUMA
Suma inženiring d.o.o.
PROIZVODNJA KOVANIH ELEMENTOV,
IZDELAVA OGRAJ, REŠETK IN VRAT PO NAROČILU
tel.: +385(0)5/714-15-04

OIC Trnovo
Vilharjeva cesta 47, 6250 Ilirska Bistrica
tel/fax: 05/71-41-362

Novosti iz naše knjižnice

KNJIŽNE NOVOSTI

SPLOŠNO

1. AINSLEY, Robert. Blefsikon Interneta,
2. MAČEK, Srečko (ur.), GOROPEVŠEK, Branko (ur.). Zbornik ob 25-letnici Društva bibliotekarjev Celje
3. GOOKIN, Dan. Optično branje in digitalna fotografija
4. LEBAR, Marija. Bibliografija profesorja Franceta Planine : 1901-1992,
5. PAHOR, David, DROBNIČ, Matija, BATAGELJ, Vladimir, BRATINA, Simon, DJURDJIČ, Vladimir, GABRIJELČIČ, Primož, GAMS, Matjaž, KLANČAR, Matjaž, KLJUČEVŠEK, Rado, KOKLIČ, Jana, MESOJEDEC, Uroš, OŠTIR, Krištof, POTRČ, Matjaž, ROBIČ, Borut, SEČNIK, Davorin, SIMIČ, Slobodan, TOTH, Jasna: Leksikon računalništva in informatike
6. ZUPANIČ SLAVEC, Zvonka. Iz rok v roke, iz roda v rod : Slovensko zdravniško društvo in njegovi predsedniki : ob 140-letnici ustanovitve : znanstvena monografija
7. DYER, Wayne W.. Resnično čarodejstvo : kako uresničimo to, kar je navidez nemogoče.
8. GRAY, John. Moški in ženske pred novim začetkom : praktični vodnik, ki nam pomaga spet poiskati ljubezen, kadar se s partnerjem razidemo, razvezemo alipa nam umre.
9. HAY, Louise L.. Telo je tvoje : miselni vzroki telesnih bolezni in metafizično zdravljenje
10. JEFFERS, Susan. Čar samozavesti
11. KLUGE, Ingrid, PFEIFER, Georg. To znam že sam : otroci potrebujejo samozavest
12. RAE, Alexander Cameron. Blefsikon okultizma, (Zbirka blefsikonov).
13. ŠKULJ, Edo (ur.). Ehrlichov simpozij v Rimu, (Simpoziji v Rimu, 19).
14. TOPLIKAR, Giovanni (ur.). Srečanja na poti : spomini na Vinka Kobala.
15. HAMZA, Hidir, STEIN, Jeff. Sadamova bomba : pričevanje o iraškem jedrskem in biološkem orožju
16. HARDING, Graham, WALTON, Paul. Blefsikon trženja, (Zbirka blefsikonov).
17. HRASTELJ, Tone. Mednarodno poslovanje v vrtincu novih priložnosti. 1. Natis
18. JAKOŠA, Suzana. Slovenščina na poklicni maturi : vzorci preizkusov znanja z rešitvami.
19. KOLARIČ, Zinka, ČRNAK-MEGLIČ, Andreja, VOJNOVIČ, Maja. Zasebne neprofitno-volonterske organizacije v mednarodni perspektivi, (Knjižna zbirka Politični procesi in institucije
20. KOTNIK, Bertrand. Zgodovina hiš južne Koroške
21. MIHALIČ, Tanja. Poslovanje in ekonomika turističnih podjetij, (EF, Študij na daljavo, Učbenik). 3. Natis
22. NAGLIČ, Miha. Kultivirati svoj rovt : med rovtarstvom in svetovljanstvom: izbrani članki in eseji iz zadnjih sedmih let (1994-2001),
23. SVETLIK, Ivan (ur.), GLAZER, Jože (ur.), KAJZER, Alenka (ur.), TRBANC, > Martina (ur.). Politika zaposlovanja,

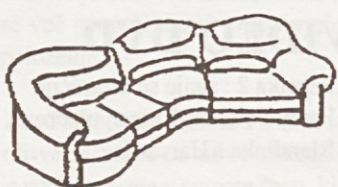
(Knjižna zbirka Politični procesi in > institucije).

24. RUTAR, Dušan. Učitelj kot intelektualca
25. Zakon o delovnih razmerjih (ZDR) s komentarjem
26. Zakon o delovnih razmerjih : mala delavska ustava
27. UNUK, Jana (ur.). Slovenske pravljice, (Zbirka Pravljice)
28. TREBŠE-ŠTOLFA, Milica (ur.), KLEMENČIČ, Matjaž (ur.). Slovensko izseljenstvo : zbornik ob 50-letnici Slovenske izseljenke matice.
29. SPASIČ, Božidar. Podlasica je spregovorila : dosje obveščevalca, (Zbirka Sledi).
30. TONER, Michael, WHITE, Christopher. Blefsikon Evropske unije, (Zbirka blefsikonov)
31. TROW, Stuart. Blefsikon ekonomije, (Zbirka blefsikonov)
32. ŽORŽ, Bogdan. Razvajenost : rak sodobne vzgoje
33. AINSLEY, Robert. Matematični blefsikon, (Zbirka blefsikonov).
34. BRILEJ, Roman. Matematika na poklicni maturi 2 : vzorci preizkusov znanja z izdelanimi rešitvami
35. BRILEJ, Roman. Matematika na poklicni maturi : vzorci preizkusov znanja z rešitvami
36. BRILEJ, Roman. Rešene naloge iz matematike 5 : za srednje šole.
37. COFMAN, Judita. Kaj naj rešujemo
38. Fizika, (Zbirka Tematski leksikoni
39. JOGAN, Nejc, BAČIČ, Tinka. Gradivo za Atlas flore
40. KOTARAC, Mladen. Atlas kačjih pastirjev (Odonata) Slovenije
41. METTLER, René. Narava, vsako uro drugačna
42. MILSTEAD, David. Vremenarski blefsikon, (Zbirka blefsikonov).
43. BOŽIČ, Marta. Sodelovanje in organiziranje.
44. COX, Danny, HOOVER, John. Ujemi dan : sedem korakov za doseganje nadpovprečnega v povprečnem svetu
45. GOLOB, Zlatko. Papige : bitja svojevrstnih potreb in radosti.
46. HANDSLIP, Carole. Hitro pripravljene jedi, (Zbirka Zdravo, dobro in preprosto
47. HAY, Louise L.. Moč je v tebi, (Zbirka Jaz – ti
48. HERMSEN, Josée. Konji in konjeniški šport
49. LEE, Wendy. Dobrote iz mikrovalovne pečice, (Zbirka Zdravo, dobro in preprosto).
50. LEE, Wendy. Pice, (Zbirka Zdravo, dobro in preprosto
51. NOORDHUIS, Klaas T.. Knjiga o vrtu.
52. ORTIZ, Elisabeth Lambert. Enciklopedija zelišč, začimb in dišav : praktični vodnik za kuharske mojstre
53. PRELEC-LAINŠČAK, Jolanda, ŠERUGA, Maja. Dieta pri boleznih jeter, žolča in vnetju trebušne slinavke
54. PRELEC-LAINŠČAK, Jolanda, ŠERUGA, Maja. Prehrana pri boleznih prebavil: diete pri obolenjih ustne votline, požiralnika, želodca, tankega indebelega črevesa ter danke.

PUR PLATEX

d.o.o.

- * REZANA POLIURETANSKA PENA
- * SEDEŽNE GARNITURE

PE PODGRAD: Podgrad 110, 6244 PODGRAD

Tel.: 05/783-62-10 centrala

05/783-62-11 direktor

Fax: 05/783-63-20

GSM: 041/611-395

e-mail: purplatex@siol.net

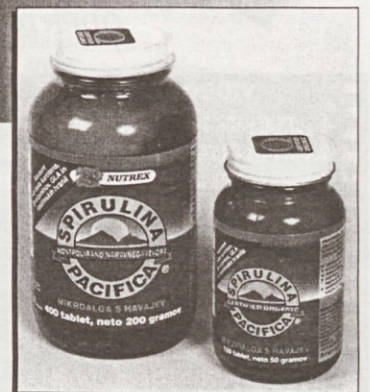
KSP
ILIRSKA BISTRICA
Prešernova 7

OHRANITE MLADOST, ZDRAVJE IN VITALNOST!

SPIRULINA PACIFICA

Obogatite svojo prehrano z mikroalga iz oceanskih globin, ki je naravni vir vitaminov, mineralov, antioksidantov in vseh esencialnih aminokislin.

Spirulino PACIFICO
lahko kupite v vseh
dobro založenih lekarnah in trgovinah z zdravo hrano.

SMO BISTRičANI VENETI

MNENJE G. TOMAŽIČA

S posebnim zanimanjem sem sledil razpravam gospoda Jožeta Šlenca v Snežniku pod gornjim naslovom. Pohvaliti moram izčrpno prikazovanje raznih mnenj o etnogenezi Slovencev. V bistvu gre za vprašanje, če smo Slovenci v naših krajih staroselci iz dobe pred več kot tri tisoč let, ali če so naši predniki prišli šele okoli leta 600 po Kr.

Gospodu Šlencu nimam kaj oporekati, saj izvrstno opisuje razne teorije in zgodovinska dognanja. Imam pa nekaj pripomb k bistvu razprave, posebno kar se tiče njenega prvega in tretjega dela.

Prvi prispevek govori o uradni teoriji, po kateri naj bi neki Slovani prišli v naše kraje iz Karpata okoli leta 600 po Kr., saj prej niso nikjer omenjeni. Priznati moram, da v rimskih zapisih res ni nikjer govora o Slovanih, s katerimi naj bi se Rimljani vojskovali ali bi kakorkoli prišli z njimi v stik. Vendar ime ni vse. Neko ljudstvo ima lahko tudi različna imena. Gotski zgodovinar Jordanes, ki opisuje Slované v letu 551, jih imenuje "veliko ljudstvo Venetov". Dodaja pa, da "se njihova imena menjavajo po njihovih različnih rodovih in bivališčih." V naših krajih so v rimski dobi znana imena Histri, Japodi (v okolici Snežnika), Subokrini (v Vipavski dolini), Karni (od Tržaškega zaliva do Karnskih Alp), Tavrski (v osrednji Sloveniji), Latobiki (na Dolenjskem), Ambisonti (v gornjem Posočju), Kolapiani (vzdolž Kolpe), Liburni (od Brkinov proti Reki) in še kakih deset imen. Kdo bi se upal reči, da je bil v tem majhnem prostoru toliko narodnosti in jezikov?. Po narodnosti in jeziku so lahko bili le Veneti, ki jih pozneje poznamo kot Slo-

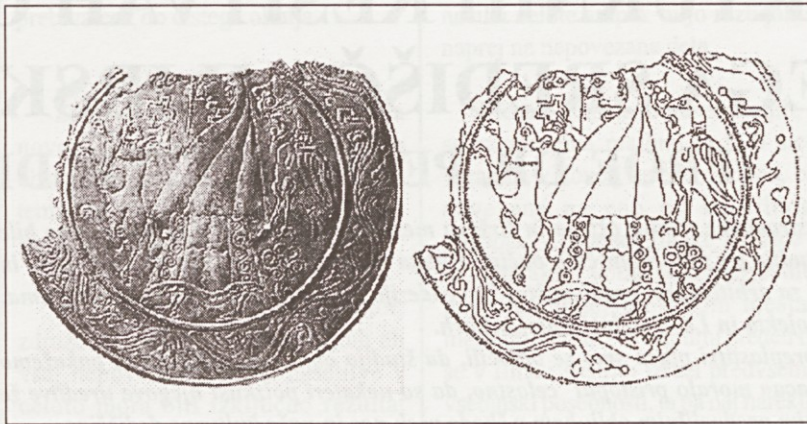
veneti (Slovenci). V latinskem jeziku je prvi zlog moral izpasti, ker latinščina nima soglasniške skupine sl.

Izrednega pomena za ugotovitev, če so Slovani res prišli v naše kraje ob koncu 6. stoletja, so Langobardi. Jožef Šlenc povzema mnenje uradne teorije in pravi, da "pisec Zgodovine Langobardov Pavel Diakon neposredno opisuje začetke poselitve Slovanov na ozemlju naše sedanje države." To pa ni nikakor res. Niti z eno samo besedo ni kaj takega omenjeno. In prav v tem je tudi poseben dokaz, da take naselitve ni bilo. Saj Pavel Diakon, ki opisuje vse malenkosti tistega časa, ne bi mogel spregledati tako pomembnega dogodka, kakor bi bil prihod novega poganškega ljudstva prav do meje Langobardov. Vsi citati Pavla Diakona kakor tudi pismo papeža Gregorja Velikega, ki jih zgodovinarji navajajo kot dokaz, so pravo potvarjanje pomena teh zgodovinskih virov. To je huda obtožba, ki pa jo lahko vsak čas dokažem.

Tudi večkrat omenjeni "Rižanski placidum" iz leta 804, namreč pritožba mest Trsta, Novega grada, Poreča in Pična na sodnem zboru v Rižani proti frankovskemu vojvodi Ivanu, ker je namestil Slované na njihovo zemljo, nima nobenega opravka z dozdevno naselitvijo Slovanov, temveč je del frankovskega gospodarskega sistema.

Še nekaj pripomb k zadnjemu delu razprave gospoda Šlenca, ki se nanaša na Hrvate v zvezi z Karantanijo.

Mnogo je bilo že pisano o imenu "kosezi", ki je najverjetneje pomenilo nek poseben sloj ljudstva v Karantaniji. Od kod je ta beseda in kaj prav za prav

Venetska gospa z diska najdenega v Montebellunu (4. stol. p.n.št.) pri Trevisu

pomeni, verjetno ne bomo nikdar zvedeli.

Pa tudi ni tako važno. Večjo pozornost zasluži vmešavanje Hrvatov v zgodovino Karantanije, ko Hrvatov kot nacija še sploh ni bilo. Povod za zmoto so dala nekatera krajevna imena v Karantaniji, ki so podobna imenu Hrvat. Prav ta imena pa so v zvezi z nastankom hrvaške narodnosti, ki ima svoje začetke prav v Karantaniji, torej pri Slovencih.

Poglejmo potek in povezavo dogodkov. Hrvaška zgodovinarica Nada Klajc je jasno povedala, da Hrvati izvirajo iz Karantanije. Torej prej jih ni bilo. Tako piše: "Jedino Karantanija može biti stara domovina dalmatinskih Hrvata." Prva omemba Hrvatov je poročilo cesarja Porfirogeneta v "De administrando imperio" v 10. stoletju, ki govori o naselitvi Hrvatov v Dalmaciji v 7. stoletju. Neznani pisec je to poročilo dopolnil s podatkom, da so bili Hrvati tudi v svoji stan domovini več let pod Franki, kjer so jih ti zaradi upiranja preganjali. To pa je lahko bilo le v Karantaniji. Preganjanje je začelo

s karantanskim uporom po smrti kneza Hotimira (769). Ti Hrvati (v resnici so to bile vojaške čete karantanskega kneza) so se ob koncu 8. stoletja umaknili v Dalmacijo. Bizantinski cesar pa je postavil njihovo naselitev v 7. stoletje, da bi napram Frankom poudaril starejše in bolj upravičene težnje pa oblasti nad Hrvati v Dalmaciji.

Teh "Hrvatov", ki so pa letu 769 prišli v Dalmacijo, ni moglo biti dosti, saj je šlo v resnici le za nekaj vojaških enot s svojimi družinami. To pa niso bili še nikakršni Hrvati, temveč slovensko ljudstvo z imenom "harvardi", poenostavljeno "Hrvati". Tam, kjer so se naselili, se je uveljavilo njihovo ime, ki se je potem razširilo v razne kraje, dokler ni postalo splošno ime za Dalmatince.

Kdo pa so bili ti Dalmatinci, če ne Slovani? Njihovo poreklo je nakazano pri Prokopiju, ki v eni od svojih knjig opisuje trdnjave, ki jih je dal popraviti cesar Justinian (vladal od 527 do 565) v balkanskih provincah. Zgovorna so nekatera imena teh trdnjav iz starejšega

časa, ki so sicer popačena z grščino, vendar jasno pričajo o slovanskem jeziku. Tako npr. sledeča imena v pokrajini Ilirija, torej Dalmacija: Bratzista (Vratišča), Bregedaba (Bregdeber), Betzas (Veča), Gribo (Hrib), Borbrega (Vrh brega), Medeka (Medreka), Mutzibara (Močno barje, močvirje), Tzertzenutzas (Čerčenuče), Tzutrato (Čez trato). In še več takih imen, ki pričajo o starodavni navzočnosti slovanskega jezika.

Še nekaj o samem imenu "Hrvati". Osebna imena Hrvat, Hrovat, Herbert in podobno najdemo po vsej srednji in severni Evropi, kar gotovo ne more biti etnično pojmovanje, saj ni znano, da bi se Hrvati selili pa vsej Evropi. Ime je pomembno preprosto brambovec ali vojaški stražnik. Beseda VARDA s pomenom straža je znana le po nekdanjem venetskem ozemlju. V slovenskem narečju je ostala kot glagol "vardevati", v italijanščini se je spremenila v "guardia", v nemščini v wahren' (varovati). Prvi del imena pa je HARATI, ki če vedno obstaja v slovenščini s pomenom tolči, udariti.

Torej HAR-VARD, ki je pomenilo udarna straža, izgovorjeno "Hrvat". V nordijskem delu Evrope je ta beseda znana kot Hoerward. Tako približno so se imenovali tudi nekateri kraji v Karantaniji, kjer so bile nastavljene vojaške enote. Ta imena nimajo torej nobenega opravka s Hrvati, razen to, da je iz teh imen nastalo ime Hrvat zaradi preselitve karantanskih čet v Dalmacijo.

Zato lahko rečemo, da imajo Hrvati svoje ime od Slovencev. Narodnostno pa so domorodno ljudstvo, ki je sprejelo slovanski jezik od Venetov pred tri tisoč leti.

Ivan Tomažič

Dobrodelna akcija

KO BOM VELIK...

Vse več otrok nima enakih možnosti in izpolnjenih osnovnih pogojev pri pridobivanju izobrazbe. Zaradi materialnih in drugih težav njihovih družin postajajo med sovrstniki vse bolj zapostavljeni in izolirani. Mnogi izmed njih žal ne bodo nikoli uresničili svojih sanj o poklicu.

V lanskem letu so župnijske Karitas po vsej Sloveniji v sodelovanju z osnovnimi šolami, občinami in strokovnimi službami pomagale 3400 osnovnošolcev pri nakupu šolskih potrebščin ter plačilu malice in šole v naravi. Razdeljena pomoč v skupni vrednosti 17 mio. SIT je mogoče visokozveneča, vendar preprost izračun pokaže, da vsak otrok v povprečju prejme pomoč v vrednosti 5000 Sit.

Tovrstna pomoč je najbolj izdatna na območju Škofjske karitas Ljubljana. V Mariboru in Kopru pa je dodatno 300 najbolj ogroženih otrok vključenih v tako imenovane programe botrstva oziroma posvojitve na daljavo in

Karitas # Ko bom velik

Kristanova ul. 1
1000 Ljubljana

Pomagajmo otrokom pri nakupu šolskih potrebščin.

Najdete nas na vseh večjih poštah. TRR: 24200-9003852948, sklic: 00 250602, namen: Ko bom velik

prejemajo letno pomoč v vrednosti 60.000 SIT. Zagotovo bi pomoč v taki višini po vsej Sloveniji potrebovalo vsaj še 1500 otrok.

Veseli smo lepega sodelovanja z različnimi ustanovami. Samo škofjske Karitas sodelujejo s prek 40 večjimi

osnovnimi šolami. Močno pa je tudi sodelovanje osnovnih šol in drugih strokovnih služb z župnijskimi Karitas v posameznih krajih.

Takšno sodelovanje omogoča, da skupaj odkrijemo najbolj pomoči potrebne otroke in jim pomagamo na

najbolj primeren način, ki jih ne bo zaznamoval pred njihovimi sovrstniki.

Obračamo se na Vas, dragi bralci, da nam pomagate, da vsaj malo olajšamo stiske otrok. En vidik pomoči so seveda sredstva, ki jih potrebujemo za nakup šolskih potrebščin. Še bolj pomembno pa je, da se skupaj borimo proti potrošniški miselnosti in logiki trga, ki vse bolj vdira v osnovne šole.

Ob veliki poplavi najrazličnejših učbenikov, pripomočkov in izvenšolskih dejavnosti so učitelji velikokrat v veliki zagati.

Vsi ti prestižni pripomočki in možnosti so lahko zelo dobrodošli, vendar pa močno obremenjujejo družinski proračun. Veliko učiteljev in šol se trudi najti pravo mero, tako da je prizadetih čim manj otrok, ki bi se zaradi revščine njihovih družin lahko počutili izključene in manj vredne. Vse

večje pa so tudi razlike med možnostmi, ki jih imajo otroci v mestih in na podeželju.

Skupaj z Vami, dragi starši, učitelji in vsemi, ki se pri svojem delu srečujete z otroki, nam bo uspelo, da bo v osnovnih šolah ostala najvišja vrednota znanje in zdrava samozavest.

Zagotovo si vsi želimo, da bodo osnovne šole tudi v prihodnosti ostale prostor enakih možnosti za vse otroke.

Podrobnosti o akciji: <http://www.karitas.si/>

Podrobnosti o censusih za prejem pomoči:

**Koper (tel.:05/330 02 33),
Ljubljana (tel.:01/439 21 30),
Maribor (tel.:02 / 252 26 97).**

Peter Tomažič
Slovenska karitas

IRBIS

Koseze 32c, 6250 Ilirska Bistrica
tel.: 05/71-00-280, 71-00-281, fax: 05/71-00-285

STROKOVNO MNENJE OB »URBANISTIČNO ARHITEKTURNIH REŠITVAH OŽJEGA IN ŠIRŠEGA MESTNEGA SREDIŠČA ILIRSKE BISTRICE » - 1992

(PROF. DR. PETER FISTER, DIPL. INŽ. ARH.)

Variante urbanistično arhitektonske strokovne rešitve ožjega in širšega mestnega središča Ilirske Bistrice so bile posredovane dne 24.1.1992. Naročnik študije je bila Skupščina občine Ilirska Bistrica, Sekretariat za planiranje in gospodarstvo. Izvajalec je bila Fakulteta za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo v Ljubljani s sledečima avtorjema: dr. Boris Leskovec, dipl.inž.arh, vodja projekta in Leon Belušič, dipl.inž.arh.

Ker se po Bistrici širijo govornice o preplastitvi placa smo se odločili, da študijo objavimo po delih in pokažemo bistričanom, da bi se k problematiki »placa« moralo pristopiti celostno, da so nekateri poizkusi njegove ureditve že obstajali in da je nesmotrno nesedati nekim predvolilnim obljubam v škodo vseh nas in naše kulturne dediščine.

1. IZHODIŠČNA MERILA

Današnje naselje Ilirska Bistrica, šele 1911 trg in 1932 mesto, je zaradi svoje močne navezanosti in posebne vloge v preteklosti in kot kaže tudi v bodočnosti, vedno znova doživljalo nenadne preskoke v razvoju naselbinske podobe. K temu so prav gotovo pripomogle tudi mnoge nesreče - od turških vpadov do potresov. Zato je iskanje identitete vedno močnejšega naselja toliko bolj razumljivo, obenem pa težavno!

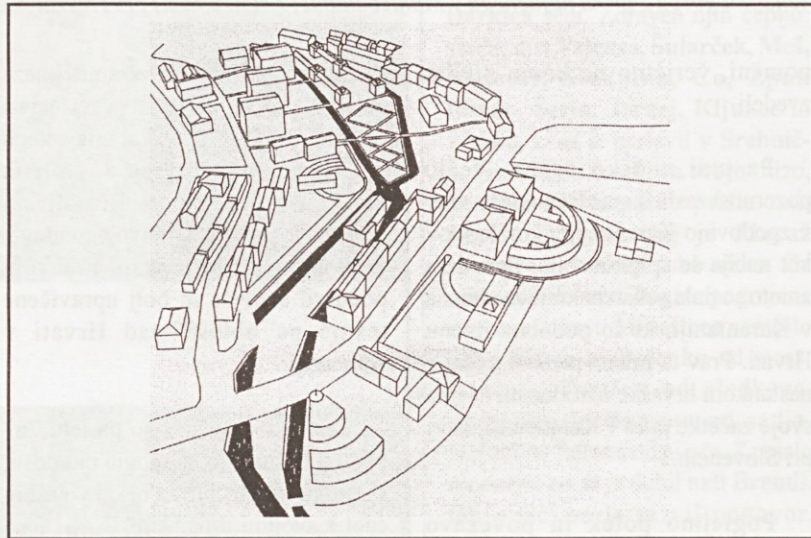
V vsakem resnem poskusu tega iskanja ali novega ustvarjanja kraju lastne podobe, vsebine in pomena, bodo zato vedno ostajale dileme, ki bodo še dolgo v prihodnost podedovane iz njene dosedanje preteklosti. To bi morali razumeti kot kvaliteto in ne kot oviro, zato najprej nekaj besed o različnosti v enotnosti naselja.

Problem določanja tipologije arhitekture:

Ne da bi podrobno razčlenjevali zgodovino nastajanja mesta, je v njej nekaj tako značilnih sestavin, da še danes predstavljajo tudi merila za razumevanje naselbinske in arhitekturne tipologije. Prvotno sta nastali dve naselbinski celoti, ki imata vsaka zase močno različne naselbinske karakteristike od izrabe prostora do simbolnih ali čistih funkcionalnih vrednosti: povsem vaško v Trnovem in obrtniško-upravno-trgovsko v Ilirski Bistrici.

Zato je tudi stara arhitekturna tipologija med obema, do druge vojne ločenima naseljema, močno različna. Združevalne zazidave niso doslej nikdar niti poskušale ustvariti enotnost - vojaške in industrijske stavbe so vsake v svojem času gradili brez povezave z identiteto okolja in regionalne pripadnosti arhitekture. Nekaj pomembnih upravnih ali drugih izjemnih stavb je bilo drugačnih po svoji vsebini in po izgledu (današnja občina...) ali pa so s posameznimi primeri skušali kraju prilagojeno uveljavljati nekatere najnovejše likovne (stilne ali modne) rešitve: secesijske stavbe v starem delu Ilirske Bistrice, nekateri najnovejši poskusi...

Če bi hoteli poiskati tiste sestavine in značilnosti prostorskega in arhitekturnega oblikovanja, ki so najbolj dosledno vezane na širše določeni prostor, bi morali pri starejših stavbah sešteti značilnosti notranjskega, primorskega in ponekod tudi osrednjeslovenskega stavbarstva, jim dodati modne dodatke

Perspektivni prikaz dela mestnega središča ob vodi - pogled z zahoda

staroavstrijske in uradne italijanske arhitekture upravnih in drugih javnih stavb.

Značilnosti prostorske navezave na naravne danosti:

Če bi hoteli razumeti prostorske naselbinske pomene, bi morali izhajati iz med seboj tesno povezanih pa vendarle ločenih malih javnih, občestnih in poljavnih prostorov (trgov, razširjenih delov ulic, zelenic, prostorov ob vodi itd.).

Voda je kot osnovni element kvalitete bivanja v tem kraškem okolju vedno imela najmočnejšo vlogo, deli naselja in sploh vsi človekovi posegi v prostor pa so bili vedno znova tesno vezani na naravne danosti, obliko terena, značilnosti mikroklimne itd. Te posebnosti je v prostoru, v katerem je nastajalo naselje, mogoče slediti v prav vseh zgodovinskih obdobjih.

Še ena od posebnosti je bila vedno odločujoča: geografski položaj naselbine ob bolj ali manj pomembni prometnici, ki je povezovala med seboj različne regije, ki je pomenila tranzitni promet, trgovino (les!), ali ki je bila bolj ali manj usodna za naselje in za prebivalce. Včasih, ko je odločala o pomenu nadzora nad prometom vojaška sila, so naselje izrabljali vojaki, v drugih časih, ko je bilo bolj pomembno omogočiti pretok blaga skozi kraj, se je naselje dušilo v prometu. Obe navedeni posebnosti, sta še danes osnovna problema naselja.

Stanje in pomen stavbne in naselbinske dediščine

Ker je vsako naselje pomembno toliko, kolikor ima pokazati, je tudi pri Ilirski Bistrici potrebno določiti relativno vrednost stavbne in naselbinske dediščine kot dveh osnovnih meril za dokaz o višini izhodišča za bodočnost.

O izjemnih arhitekturnih ali urbanističnih spomenikih žal ne moremo govoriti, saj ni mogla nastati iz razlogov, ki so bili povedani že zgoraj. Tudi najstarejši dokazi o pomenu posameznih arhitektur imajo danes pretežno arheološko obeležje, ki pa je vedno znova vezano na poseben odnos do pobožaja v pokrajini, na katerega so bili vezani. To bi moralo postati eno od meril za odnos do prostora v celoti: zaščita pred neustrezno bodočo izrabo bi morala obveljati za vse tiste točke, ki so pomensko vezane na najpomembnejše dele zgodovine naselja: Gradina in Gradišče...

Nekateri iz celote izstopajoči deli arhitekturne dediščine so v Ilirski Bistrici zaznamovani s splošnim pomenom: od cerkvene arhitekture preko palačam podobnih stavb do ohranjenih stavb ob vodi (mlini, žage) ali drugih posebnosti so le sestavni deli nepretrgane verige arhitekturne hierarhije. Njena glavna značilnost je mnogovrstnost v iskanju vzorov, ne pa izjemne, posebej stoječe in posebej v ločene dele naselja vključene stilne stavbe.

Iz te krajevne značilnosti izhaja tudi ocena o neprirnosti mnogih "velikih" in izločenih stavb, ki so nastale bolj kot rezultat prisile (prim.: vojašnice...) in manj kot poskusi dvigniti naselje na višjo arhitekturno raven.

Iz gornjega sledi, da je mogoče iz še močno prepoznavnih splošnih značilnosti arhitekturne in prostorske dediščine sklepati tudi na pojem identitete novega naselja. Ta naj bi obvezno izhajala iz zgoraj opisanih razmerij. Stavbna dediščina ima zato tudi svoj poseben pomen, čeprav je ne sestavljajo arhitekturni spomeniki

najvišjega ranga: določa identiteto kraja. Glede na večji ali manjši pomen v tej identitetni predstavitvi je potrebno stavbno dediščino tudi ocenjevati in se odločiti za njeno posebno vlogo.

Problemi izhodišč:

Pred odločanjem o ustreznosti ali neustreznosti kakršnekoli ponujene rešitve urejanja ali preoblikovanja mesta, še posebej pa njegovega jedra, je potrebno izdelati trdna izhodišča oziroma določiti cilje. Cilji so seveda lahko zelo različni in na tem mestu bomo podali le tiste, ki naj bi Bistrici omogočili ustvariti lastno identiteto, posodobiti bivalno okolje in se uveljaviti v širšem prostoru. Ob tem moramo obiti najbrž mnoge osebne ali preveč lokalne interese, ki bi morali postati odločujoči šele potem, ko so vsem sprejemljivi splošni cilji.

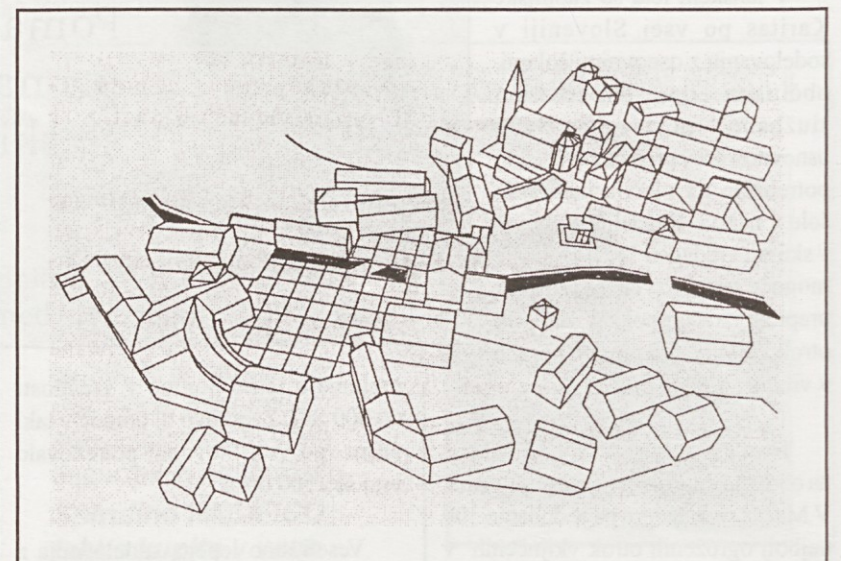
IDENTITETA mesta, ki so ga že razglasili za "militarizirano in ekološko onesnaženo mesto ob južnem robu Slovenije" (kar povzemajo kot problem tudi načrtovalci nove podobe) in ki hkrati izhaja iz razvojno zelo težkih pogojev, ki so navedeni zgoraj, je ključnega pomena za bodočnost. Identitete, ki je bila doslej vezana predvsem na širši regionalni pomen in manj na lastno podobo naselja, ni mogoče na novo ustvariti. Edini sedaj razpoznavni deli so kolikor toliko še ohranjena stara jedra ali vsaj nekateri njihovi segmenti, zato je navezava novega mestnega jedra na prenovo starih jeder nujna. Izboriti je potrebno cilj, v katerem bo od vsake nove arhitekture in od vsakega dela novega ali preurejenega dela mestnega prostora pričakovati hkrati navezavo na temeljne značilnosti že obstoječega z nadgradnjo novega. Novo ne bi smelo biti niti pretirano historično ali v preozki navezavi na "ljudsko" stavbarstvo, niti ekskluzivno modernistično - to so značilnosti, ki jih je Ilirska Bistrica v svoji preteklosti vedno znova uveljavljala.

Razlika med arhitekturo, ki naj v bodoče uokvirja centralne dele naselja, in med obrobno naj bo taka, kot jo

določajo karakteristike, ki so zgoraj že opisane. Za obrobne dele (tudi za manjše stanovanjske komplekse) naj bi veljala pravila, ki določajo oblikovanje naselij ilirskobistriške "arhitekturne krajine": stavbe so strnjene v gručo ali več gruč, njihovo navezavo s terenom določajo komunikacijske smeri, vzdolž katerih so gruče položene v dolino ali ob njen rob, dominante niso posebej izrazite in so locirane ob gručah (ni izrazito značilnih vertikalno poudarjenih dominant).

POSODOBITEV mesta je v nadaljevanju predhodnega izhodišča mogoča predvsem v urbanistični spojitvi ločeno in stihijno nastalih med seboj nepovezanih delov poseljenega prostora v celoto ob hkratni ohranitvi različnih pomenov in izraznosti dosedanjih predelov mest. Pod pojmom "posodobitev" je seveda mogoče razumeti vse običajne oblike posodabljanja infrastrukture, dejavnosti, pogojev za bivanje itd. Poleg tega pa moramo ta pojem razumeti tudi kot zahtevo po taki strategiji urejanja mestnega prostora, ki ne bo le zahtevala določene oblike in z njimi prilagajala nanje človeka, ampak bo skušala njegove želje in možnosti vgraditi v resnične okvire možnosti prostora in pomena mesta. Posodobitev torej ni le saniranje ekološko onesnaženih voda, ureditev prometa in izgradnja novih kapacitet za nove dejavnosti, ampak tudi resnična posodobitev že zgrajenega, odstranitev ali vsaj popravilo dosedanjih napak ob hkratnem varovanju pomembnih delov dediščine kot identitete bodočega mesta.

VLOGA MESTA se je že v preteklosti izkazala za temeljni vzrok vseh gradenj ali rušenj Ilirske Bistrice. Mesto si mora pridobiti dovolj pomembno vlogo v širšem prostoru, da si bo samo na jasnem, kaj želi in kaj zmora doseči. Problem, ki ga mora rešiti, je razmerje med lokalno ali regionalno vlogo v hierarhiji slovenskih mest na eni strani, na drugi strani pa med robnim ali centralnim položajem v resničnem prostoru. Pretirano bogato

Perspektivni pogled na Plac - pogled z vzhoda

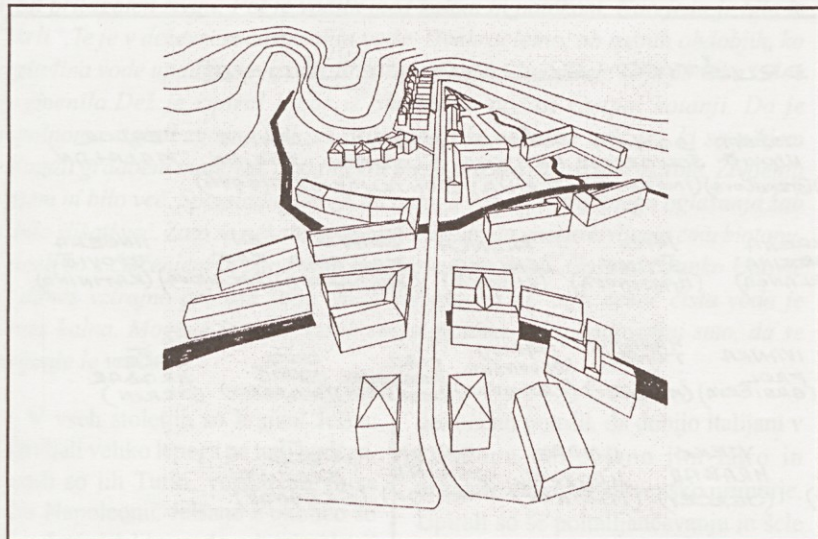
načrtovanje bi bilo namreč enako pogubno kot preskromno. Še več, kdor bo imel vnaprej pripravljene čim bolj realne načrte za smotno izrabo in razvoj svojega prostora ali kdor bo imel pripravljene realne načrte prenove stavbne dediščine ali kulturnih spomenikov, ta bo lahko v bodoče prav gotovo računal na dosti večjo podporo iz širšega prostora kot tisti, ki se bo (po že ne pozabljeni navadi) pretirano skušal uveljavljati s povsem nerealnimi načrti razvoja. Realnost načrtov pa se bo v vsakem primeru preverjala z dejanskim statusom posameznega dela slovenskega prostora.

2. PRISTOP K NAČRTOVANJU

Osnovne dileme in priporočila:
PRENOVA IN VARSTVO stavbne dediščine iz zgoraj navedenega ni

doslej vedno nihalo v svojem pomenu, je novo identiteto potrebno pridobiti v merilu regionalne in lokalne pripadnosti, vendar v mejah oblikovne identitete znanega merila ter v mejah možnega. Opozoriti je potrebno na nekatere specifičnosti v prostorskem in arhitekturnem oblikovanju, ki so lastne prostoru in ki morajo ostati izhodiščno menio tudi za novo oblikovanje - seveda z dovolj široko možnostjo sodobnih in avtorskih nadgradenj.

GOSPODARNOST RAZVOJA IN RABE PROSTORA; tudi tu je potrebno načrtovati dovolj široko, da se gospodarnost lahko pokaže v vsej širini. Novi pogoji, v katerih so izjemno velike površine, ki jih je doslej zasedala vojska, še nedefinirani in niso niti ustrezno zabeleženi v dokumentaciji stanja. Vsekakor je potrebno preveriti možnost nove rabe celotnega že

Nebeški kraj - pogled s severa

toliko dilema sama po sebi ampak bolj vprašanje pravega obsega in pravega cilja. Iz dovolj podrobno obdelanega stanja (velja predvsem za staro jedro Ilirske Bistrice in manj za Trnovo) je razvidno, da je fizični obstoj stavbne dediščine še dovolj dober, da prenova v tem smislu ni problematična. Mogoča je skoraj v vsem predelu, ki ga tudi elaborat označuje kot "staro jedro", rezultat pa bi bil lahko deloma rekonstruirana podoba delov naselja kakršno je bilo že v začetku stoletja in prej, deloma nadgradnja (dopolnitev), ki naj bi dodala možnosti boljše prostorske izrabe ali popraviljanja napak, ki so bile že storjene.

Večji je problem vsebine. Od prvotno živega in tudi vsebinsko bogato diferenciranega naselja, je danes ostalo le malo, večina funkcij je tu zastarelih, neustreznih (tovarna...) ali pa so stanovanja, ki niso povsod ustrezno posodobljena. Če bi hoteli staro mestno jedro prenoviti, bi mu, morali najprej zagotoviti ustrezno vlogo v odnosu do celotnega naselja in mu omogočiti pritegniti najbolj ekskluzivne dejavnosti, ki bi naj sodile v resnično mestno jedro. Problem vsebine je torej problem prenove - sicer pa velja tudi za Ilirsko Bistrico, da mora biti prenova načrtovana drugače kot urbanistična ureditev ali zazidava.

NOVA IDENTITETA je sicer vprašanje vsake dobe, vendar je to za Ilirsko Bistrico temeljnega pomena. Pri tem se je potrebno zavedati, da nove identitete ni mogoče pridobiti le z novo obleko mesta, ampak mora biti le-ta povezana tudi z vsebino. Ker je mesto

pozidanega prostora vključno z vojaškimi in industrijskimi objekti in šele nato dokončno določiti resnično potrebo po gradnji novega.

Podobno je potrebno uveljavljati preverjanje znotraj tistih delov mesta, ki naj bi ga v bodoče ohranjali ali le dopolnjevali: šele po podrobni oceni možnosti nove uporabe naj bi se odločalo o kakršnikoli gradnji novega. Opisani sistem preverjanja je že več kot desetletje temeljna oblika odločanja v sodobnih evropskih deželah (Nemčija...), v slovenskem okolju pa bo vgrajen v pripravljene zakone.

EKOLOŠKO NARAVNANE ODLOČITVE so prav za Ilirsko Bistrico že zdavnaj temeljnega pomena in o njih ni potrebno mnogo dodajati. Morda bi ponovili le ugotovitev, da je zaradi sanacije nekaterih proizvodnih procesov uspelo ohraniti Škocjanske jame kot del svetovne dediščine. Če bi torej dosegli kakršnokoli izboljšanje v razmerju do današnje ekološko izjemno neustreznega stanja v industriji, prometu, razporeditvi dejavnosti (vojaške naprave), bi Ilirska Bistrica kot izhodišče za najpomembnejše dele naravne dediščine na Slovenskem, pridobila tudi podporo najširšega obsega - to voljo pa je potrebno dovolj agresivno izpovedati in uveljaviti v najširši javnosti!

Ob ogledu mesta samega pa je potrebno s stališča ekološke osveščenosti ugotoviti tudi, da bi morali vzporedno s širokimi in dragimi akcijami sanacije dejavnosti uvesti tudi vzgojo prebivalstva. Vodotoki, ki so

sicer največja dragocenost prostora, pa celo nekateri deli naselja, ki so bili še nedavno tega lepo urejeni (parki, trgi...) ne kažejo pozitivnega odnosa prebivalcev do čistega okolja...

3. PREDLOGI

Zahteva po navezavi načrtovanja novega mestnega jedra na prenovo obstoječih delov je več kot nujna. Ob tem bi bilo smotno predlagati nekatere nujne posebnosti:

Navezava na celoten prostor, združevanje relativno samostojnih ali vsaj nepovezanih delov naselitve v celoto mora biti izključno rezultat predhodnih strateških prostorskih odločitev. Te morajo biti utemeljene po eni strani s smernicami gospodarsko politične vloge mesta v bodočnosti, po drugi pa z objektivno dokazanimi omejitvami in možnostmi realnega prostora.

a) "znanstveno" utemeljene pogoje za ekološko kvalitetno, kulturno značilno in humano pogojeno rabo prostora ilirsko - bistrške kotline - v pogojih bi morali opredeliti minimalne in maksimalne možnosti človekovih posegov v prostor ter predvideti posledice (metodo ugotavljanja posledic za načrtovane odločitve o gradnji, rušenju ali drugih posegih v prostor); študija ne bi smela imeti vgrajenih kakršnikoli političnih sestavin;

b) "management prostorskih odločitev" za smotno, gospodarsko in demografsko kvalitetno rabo prostora oziroma že zgrajenih kapacitet;

Ustrezna navezava na staro jedro mora izhajati iz predhodnih političnih in javnih odločitev o ciljnih varovanja. Če bo v bodoče prišlo do izdelave načrta prenove starega jedra (kot posebne oblike ali dela urbanističnega načrta), je potrebno dodati ustrezno poglobljenost, predvsem pa načrtovati ustreznejšo vsebino.

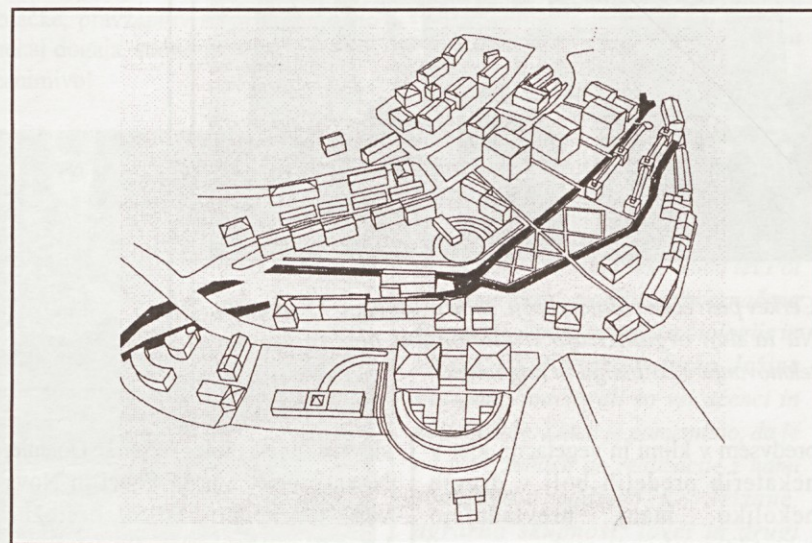
Iz drugih slovenskih izkušenj je mogoče povzeti tudi obvezno predhodno določitev potrebe in posebnih oblik navezave stika s prebivalci in zagotovitev interdisciplinarnega načrtovanja. Predlagati bi bilo potrebno uvedbo institucije arhitekturnega natečaja v okvirih, ki naj bi hkrati zagotavljal ohranjanje celovite identitete v okvirih določljivih prostorskih razmerij in arhitekturne hierarhije. Nadgradnja "mestnosti" je eden od temeljnih ciljev tako izhodišč naročnikov kot načrtovalcev. To je povsem razumljivo, saj iz preteklega razvoja sledi, da je bila to predvsem v zadnjem stoletju tudi želja prebivalcev.

Vendar je potrebno predlagati, da je potrebno v primeru, če hi bili osvojeni v začetku predlagani cilji (ohranitev in razvoj lastne identitete, smotnost navezave na dediščino prostora in arhitekture itd.), načrtovane velike komplekse trgov, dominantnih stavb in novih simbolov vezati pri končnih odločitvah na posebna razmerja. Merila novih mestnih prostorov bi se v tem primeru morala podrediti manjšim dimenzijam in medsebojni prepletenosti. Če bi

ustvarjali nove tako, da bi jih medsebojno ločevali, bi naselje tudi v bodočem razvoju ne doseglo takšnega pomena in velikosti, da bi postali nosilci celote ampak bi jo razbijali še naprej na nepovezane dele.

Mestno zelenje mora v naseljih, ki so razmeroma majhna in tudi sicer vgrajena v dovolj zeleno okolico, biti navezana na eno od značilnosti prostora: v primeru Ilirske Bistrice je to vsekakor voda. Razmerje med najpomembnejšim delom mesta - mestnim jedrom - in ostalimi predeli naj se v Ilirski Bistrici izrazi predvsem v vsebinski posebnosti, ta pa naj narekuje tudi oblikovne značilnosti. Ugotovitev je mogoče izvajati iz značilne arhitekturne hierarhije, v katero je vključenih cela vrsta med seboj dovolj različnih stavb, ki danes nič več ne predstavljajo nekdanje arhitektonske vrednosti prav zato, ker so izgubili svojo vsebinsko (prim.: kvalitetne arhitekture na Levstikiovi ubici...).

Tipološke značilnosti arhitekture in mestnih prostorov so bile že opisane, vendar bi bilo potrebno ob razumevanju zastavljenih predlogov za nove zazidave nekaj dodatno izluščiti. Trgi, deli ulic in drugi oblikovani javni prostori so značilni po svojih "organskih", negeometričnih formah, ki so prilagojene geomorfološkim mikro merilom. Obenem niso značilne velike prostorske zasnove, kar je v skladu z velikostjo mesta kot celote in razgibanostjo prostora. Zato je morda potrebno nekatere predlagane rešitve velikih trgov ali geometrično

Perspektivni prikaz dela mestnega središča ob vodi - pogled z juga

zasnovane dele prostora dodatno preveriti - postali naj bi le okvirno izhodišče, znotraj katerega bi morale nastati značilne razgibane in prelivajoče se oblike. To naj bi veljalo predvsem za novi poslovno trgovski center s trgoma, ureditev predela ob potoku Kukčevca in za tiste nove linije drevoredov, ki so načrtovani v izrazito geometričnih formah.

Strukture fasadnih nizov so v višje razvitih delih mesta vedno težile k zaprtim nizom, vendar z jasnim ločevanjem posameznih stavb in k ne preveč razgibanim gabaritom. Glede na to, da je obenem značilnost ilirskobistrške arhitekture tudi dovolj tolerantno sosedstvo različnih modnih rešitev, naj bi temu sledile tudi realizacije.

Prostor ob vodi je predvsem ob

starem delu pravilno ovrednoten kot največja dragocenost. Obenem pa lahko zaradi tega nastane preveč sterilna rešitev, ki ne bi bila tudi resnično uporabna. Predlagamo, da se za ureditvene odločitve kar se da tesno sodeluje tako s prebivalci in uporabniki tega predela, da se pa skuša vseeno dvigniti pomen obvodnega mestnega prostora dvigniti na višjo raven. To bi bilo mogoče doseči tudi v okviru pravilnega načrtovanja prenove (s tako imenovanim "odprtim načrtovanjem" ali s "soparticipacijo javnosti").

Arhitekturno oblikovanje izhaja iz eklektičnih vzorov in izbora, ki pa mora biti vezano na krajinske značilnosti, na vplive iz mediteranske - osrednje-slovenske smeri, nikakor pa ne sme direktno povzemati modne arhitekturne tokove.

Nerešen problem ostaja uskladitev mestne arhitekture z "arhitekturo" vojaških objektov in industrijskih zgradb. Predlagati bi bilo potrebno posebne naloge za rešitev tega problema, ki ga je sicer le deboma mogoče rešiti z dodatnim zelenjem ali celo z odstranitvijo (tovarna Topol...).

Kot posebnost je potrebno izpostaviti tudi vlogo strukture gradiv in barv kot dela celovite identitete. Za to vprašanje še ni odgovora, vendar sedanje mnogokrat neustrezne rešitve kažejo, kako močan vpliv imata omenjeni sestavini mestne podobe (primer: zvečana vrednost občinske stavbe potem, ko je bila rekonstruirana njena barvna kompozicija...).

Individualnost v oblikovanju je potrebno omogočiti tudi znotraj sicer uniformiranih skupin. S tem bi poudarili ali boljše nadaljevali z identiteto naselja brez pretiranih historizmov, zagotoviti pa bi morali tudi ustrezno institucijo preprečevanja ekscesov.

Mnenje je napisano glede na predhodno poznavanje problemov in vrednost Ilirske Bistrice glede na predstavitev "Variantne urbanistično arhitektonske strokovne rešitve ožjega in širšega mestnega središča Ilirske Bistrice".

Predhodno je potrebno določiti izhodiščne cilje in okvire, ki bodo omogočili realne odločitve: status mesta v bodočem razvoju, navezava na republiške, regionalne in lokalne planske usmeritve, dogovor o ciljnih in merilih bodočega razvoja, varovanja ali sprememb.

POPOTNIK!

Če te pot zanese proti Kvarnerskemu zalivu mimo občinskega centra Ilirska Bistrica, se po desetem kilometru pripelješ do vasice Dolenje, od koder se ti pogled upre v z grmovjem in bori poraslo vzpetino, iz katere moli kamnit cerkveni stolp. Po pobočju vzpetine so se naselili prvi prebivalci Jelšan.

LEGA VASI

Jelšane so najpomembnejše naselje v slovenskem delu podolja, ki ga imenujemo Jelšansko, redkeje pa brgudsko. Gre za pokrajino zmernih nadmorskih višin, ležečo med visoko planoto Snežnik - Risnjak in Čičarijo.

V širšem regionalnem smislu lahko pokrajino vsekakor označimo kot primorsko, saj je odprta proti morju in s tem dokaj neposredno izpostavljena njegovim vplivom. Ti se odražajo

V Jelšanah danes živi 269 vaščanov.

sipa, razsutega po strmini, ki jih ni še prekrilo gosto grmičevje.

2. V neposredni bližini zgoraj opisanega gradišča, na nasprotni strani ozke doline in ceste, so na hribu z ledinskim imenom BOŽIČNI BREG, od daleč vidni mogočni kamniti nasipi drugega, v vseh ozirih bolj mogočnega, čeprav po velikosti manjšega gradišča. Nastanek je možno locirati v zadnje obdobje bronaste dobe.

3. GRADIŠČE na Sv. Katarini je nastalo zaradi potrebe po obvladovanju in varovanju veliko širšega prostora z ene same višinske točke.

Ostanki gradišča Sv. Katarina, Jelšansko gradišče, Gradina dokazujejo, da je bilo to območje naseljeno že pred našim štejetem. Tu so živela starodavna ilirska plemena. Pokorili so si jih Rimljani, saj so živeli na pomembni poti od Trsta proti Trsatu.

Cerkev posvečena Materi božji, shod praznujejo 15. avgusta. Na ta dan organizirajo tradicionalni ples in športna tekmovanja v balinanju in nogometu.

TAMBURAŠKO DRUŠTVO SLOGA - JELŠANE

- DRAGO OLGA, DRAGICA MILKA, MARIJA TONE, JOŽEFA DANICA, JOŽEFA MERI, DANICA TEODOR, GR LJ UDVIČ, GR LJ SAFTIČ, FROL SLOVAR, UDVIČ ŠTAMBERGER, HRABAR ŠLOVAR, SURINA MALALAN, (GR LJEV) (TIHOTIJA) (HAZDUKVA) (KATININA) (GRGIČEVA) (BLAVIČEV) (ŠTEFUČOVA) (INDROVA) (KARINA) (DANJELIČEVA) (MIČOVA)
- JOŽE, JOŽE, FRANE, MARIJA, ANA, IRENA, MICI, FRANCA, SLAVA, ENI, ANGELA, FROL, MALJEVAC, SAFTIČ, UDVIČ, UDVIČ, BROZINA, (SKLANEA), (MARTINOVA), (RUSOVA), (VENDAKOVA), (PEČANOVA), (KATININA), (BARIČKIN) (VENČEKOV) (KATININ) (JALITINA) (NEŽINA)
- UDVIČ DRAGO, DRAGO, IVANKA, RUDOLF, JULKA, IVANKA, HRVATIN, MARIJA, CIRIL, JOŽE, JOŽE, (BARIČKIN) (MISINOV) (MIŠKINA) (NEŽIN) (MANDIČKINA) (GRGIČEVA) (MEKUZOV) (KASTIČKA) (KATARINCIN) (SKABAROV) (JERIN)
- JOŽE, JOŽE, JOŽKO, VLEKO, ANDRE, ANTON, JOŽE, ŠTAMBERGER, FROL, FROL, HRABAR, UDVIČ, SURINA, BROZINA, (INDROV) (GRGIČEV) (GRGIČEV) (JERČEV) (MISINOV) (LUKOTOV) (GRŠANOV)
- KARLO, CIRIL, JOŽEF, OTON, FRANC, ANDREJ, IVAN, IVAN, UDVIČ, SURINA, UDVIČ, MALALAN, UDVIČ, SURINA, UDVIČ, UDVIČ, (ZBOTIČEV) (HAZDUKOV) (MIŠKIN) (MIŠKIN) (ŠTEFUČOV) (MIŠINOV) (MREUŽOV)

U kroniki smo prebrali da so na ruševinah iz razvalin pripravili domovna, da so se lahko slišali.

predvsem v klimi in vegetaciji, kjer v nekaterih predelih bolj v drugih nekoliko manj prevladujejo submediteranske poteze.

V cetoti gledano je to podotje kratko, a dokaj široko. Njegov glavni del je povečini popolnoma zakrasela planjava, stara izravnan ploskev, ki se v severnem delu nahaja nekako v nadmorski višini 410 do 570 m. Ta je rahlo nagnjena od severa proti jugu ter je pusta in malo obljudena.

Za ožji pas na severu, kjer se nahajajo tudi Jelšane, so značilne manjše ponikalnice (npr. Mržljak, Smrdejski potok, Sušački potok), ki se nahajajo v stepih dolinah.

Nad Jelšanami je 566 m visok Goljak, bolj severno in severovzhodno pa se raztezajo nepropustni Dolenjski in Novokrajski vrhi (Kalič, Straža, Trebež, Belica, Stražnica,...). Proti vzhodu ob državni meji se svet zopet nekoliko dvigne (Sv. Katarina, Visoč, Brezovec, Kukulj) in predstavlja poleg narodnostne tudi naravno mejo med flišnati robom, kjer se nahajajo

slovenske vasi (poleg Jelšan še Dolenje, Novokračine, Sušak, Fabcin in Nova vas) ter apneničastim, pretežno kamnitim svetom na hrvaški strani meje (krajci Šapjane, Rupa, Lipa, Skalnica i Klana).

Jelšane nekoč

P R A Z G O D O V I N S K O GRADIŠČE

Gradišča so bila prva človekova strnjena naselja, bolj ali manj zavarovana z (na)suhograjenim zidom, nasipi in okopi. Čas nastanka gradišč sega v srednjo bronasto dobo, nekako v leta 1500/1400 pr. n. št. Ko danes opazujemo in proučujemo obseg, strukturo in obrambno mogočnost posameznih gradišč, prihajamo do zaključka, da niso nastala naenkrat v določenem časovnem obdobju, temveč so jih gradili in dograjevali številni rodovi, verjetno tudi ljudstva različnega izvora, postopoma in skladno s potrebami razvoja prebivalstva.

Notranji prostor gradišča je bil zelo skrbno urejen in razdeljen na več ločenih predelov. Najvišja točka

gradišča je bila rezervirana za vodstvo, poglavarja in njegovo osebno stražo. Ta prostor je bit še dodatno zavarovan s posebnim zidom. Namenjen je bil tudi kulturnim obredom in potrebam gradiščarjev.

Lokacija za posamezno gradišče je bila izredno skrbno izbrana. Zgrajena so bila pretežno na višinskih predelih, vedno ob ali nad kakim pomembnim gorskim prelazom, križiščem ali pomembno prometno potjo. Oblika gradišč je skoraj vedno prilagojena konfiguraciji terena. Glavna značilnost gradišč je bih v tem, da so bila med seboj vidno povezana, kar jim je v primeru sile omogočila medsebojno sporazumevanje podnevi z dimom, ponoči z ognjem.

Na tem ozkem prostoru so nam do danes ohranjeni ostanki kar treh mogočnih gradišč.

1. Po nastanku je prav gotovo časovno najstarejše in, po obsegu in površini največje, gradišče tik nad Jelšanami. Razprostira se na skoraj celotni gornji površini hriba, z ledinskim imenom "BRANČEK", ali tudi "SUŠNJAK".

Prosvetno življenje je bilo v Jelšanah zelo burno in aktivno že iz obdobja pod avstro-ogrsko, kasneje pod Italijo in nato v državi. Imeli so tudi čitalnico. Zelo odmeveno in poznano je bilo Tamburaško društvo Sloga na zgornji fotografiji

Dohro so vidni ostanki nekdanjega okopa na severni strani. Od nasipa na južni strani so vidni le deli nekdanjega kamnitega zidu, v obliki kamnitega

Slovani smo se naselili med 6. in 8. stoletjem.

Iz tega časa verjetno datirajo tudi temelji cerkve.

Pokopališče je namenjeno vsem vasetem v okolici. Lepo pa je urejena tudi nova mrliška vežica

Kali so mlake na kraškem svetu. Nastali so v naravnih kotanjah, kjer so nepropustna tla zadržala površinsko vodo. Na pogled je kal nemarna mlaka z motno rjavozeleno vodo, ki ga obraščajo visoke zeli in pleveli. Vendar je to samo površinska slika, saj je kal izjemno bogat življenjski prostor. V preteklosti sta bila v Jelšanih dva kala. Vaščani so ju imenovali Zgornja in Spodnja lokva. Nahajala sta se izven naselja na Brežinah. Uporabljali so ju za napajanje živine. Dostop do njiju je bil prilagojen živini. Pot je vodila med kalom in potokom. Narejena je bila iz "škrli". Te je v deževnem času zalila voda. Dvakrat letno, ob sušnih obdobjih, ko je gladina vode upadla, so ju očistili. Z opuščanjem živinoreje se je podoba kalov spremenila. Dež je izpiral lapor iz okolice in počasi zasipal kotanji. Da je popolnoma izginil zgornji kal, so pripomogli še nekateri vaščani, ki so v njem odlagali gradbeni material. Spodnji kal pa so pričele zaraščati rastline. Življenja v njem ni bilo več. Spomladanskega, za mnoge vaščane prijetnega oglašanja žab ni bilo slišati več. Zato so nekateri vaščani sklenili, da vrnejo življenje emu biotopu. Pričeli so s čiščenjem in ponovnim naseljevanjem živali. Gospod Branko Udovič še danes vztrajno prinaša žabe. Toda žal uspeha ni, kajti nekoč čista voda je danes kalna. Mogoče je temu vzrok večja globina kala. Zadovoljni smo, da se življenje le vrača!

V vseh stoletjih so krajani Jelšan doživljali veliko lepega pa tudi hudega. Plenili so jih Turki, vojskovali so se proti Napoleonu. Jelšane z okolico so v zgodovini delile usodo z drugimi kraji v Istri. Podpis - za nas sramotne - mirovne pogodbe v Rappalu, 1920, je

dokončno potrdil, da dobijo italijani v Londonu obljubeno jim Istro in nekatere otoke ter slovensko primorje. Upirali so se poitalijančevanju in šele po letu 1945 zaživel v svobodni Sloveniji.

Tradicija gasilstva je v Jelšanih dolga že 90 let. Leta 2001 so dogradili garažo, letos pa so dokupili še novo gasilsko vozilo Land-Rover

Lepo urejeni prostori za prijetno druženje

Jelšanci so pridni in imajo radi lepo in urejeno okolico zato so tudi uredili strugo potoka, ki teče skozi vas.

Jelšane danes

Vas ima šolo, vrtec, cerkev, pošto, trgovino, gostilni, nekaj obrtnikov, gasilsko in lovsko društvo, planinsko skupino, pevski zbor, tamburaško skupino in več glasbenikov, ki uspešno nastopajo sami ali v skupinah.

Kaj si lahko ogledate na sprehodu po vasi: cerkev s kropilniki iz 17. stol., kamniti vodnjak, portale in okenske okvirje iz prejšnjega stoletja, staro kuhinjo z ognjiščem, vaško pipo z začetka stoletja in še marsikaj.

Cebelarstvo ima stoletno tradicijo in za razliko od drugih vasi, kjer je izumrlo, se pri jelšancih tradicija nadaljuje na mlajše gospodarje.

oblikovanja, zanimiva angleščina, planinstvo.

Tekmovanja: Cici vesela šola, Računanje je igra, Vegovo, Preglovo, Cankarjevo, Mladi in gore, zgodovinsko, angleško.

Ostalo: bralna značka: slovenska in angleška, pevski zbor, Orffov orkester, udeležba na likovnih in literarnih natečajih, kolesarski izpit.

Pomembnejše dejavnosti vrtca, ki deluje v sklopu šole: Eko vrtec kot način življenja, za zdravo telo - Zlati sonček, planinski pohodi, izleti, Cici-vesela šola, obiski šolske knjižnice (po urniku) in podelitev Male bralne značke, pravzaprav se pri njih stalno nekaj dogaja, stalno je veselo, lepo in zanimivo!

Lovska postojanka na Goličih je priljubljena točka sprehajalcev in prostor za družabna srečanja

Prek meja Sbovenije so Jelšane znane tudi po Jelšankai, ki je po 100 letnem receptu proizvaja družinsko podjetje.

OSNOVNA ŠOLA JELŠANE

Je samostojna 6 oddelčna podeželska šola, ki je vpeta v naravno okolje. Že vrsto let izvajajo manjše in večje projekte, s katerimi so skušali spodbujati učence in okolje k vestnemu odnosu do narave in k prijaznim odnosom med ljudmi. Na zaključni konferenci leta 1998-99 se je učiteljski zbor odločil, da se bodo vključili v nacionalni projekt EKO ŠOLA KOT NAČIN ŽIVLJENJA?!

Interesne dejavnosti: dramsko glasbena skupina, zgodovinski krožek, knjižničarski krožek, novinarski krožek, računalniški, EKO, krožek

Ivan Brozina Slovan je bil rojen 1. 6. 1920 v Jelšanih števil. 26, v času italijanske okupacije naših krajev. Že s štirinajstimi leti je odšel na Reko iskat delo. Kot vsi naši fantje je bil med drugo svetovno vojno mobiliziran v italijansko vojsko. Od tam pa je dezertiral in se priključil narodnoosvobodilni vojski. Sprva se je bojeval med brkinskimi partizani. Po eni izmed številnih ofenziv je prišel z delom soborcev na področje Istre. Tam je ustanovil I. istrsko brigado. Že v času bojev za osvoboditev hrvaških in slovenskih krajev izpod fašističnonacistične okupacije je postal namestnik komandanta I. istrske brigade »Vladimir Gortan«. Po vojni si je ustvaril družino. Nazadnje je živel v Opatiji, kjer je 7.5.1973 umrl. Tam je tudi pokopan.

26. aprila smo svečano odprli gozdno učno pot NA GOLIČE. Dolga je 2 km, z višinsko razliko 110 m (od 522 metrov do 632 metrov). Razen začetnih in končnih nekaj deset metrov se vije pot ob ali v gozdu. Pot je urejena in lepo markirana. Začetek učne poti je v Jelšanih pred rojstno hišo Ivana Brozine-Slovana, kjer stoji tudi tabla z opisom poti. Na njej najdete za te kraje značilne in tudi posebne vrste lesa, kraška tla z mlako (kal-om), manjšim močvirnim predelom, stalnim izvirov, lovsko opazovalnico, pa tudi z gradiščem - starim preko 2000 let. Pot je lepo urejena, markirana in označena. Projekt je vodila učiteljica biologije in šolska EKO koordinatorka Jožica Potepan. Sodelovali so vsi učenci in učitelji šole. Zlasti je pomembno, da je od prve zamisli do realizacije z nami sodelovalo vodstvo KS Jelšane, agrarna skupnost, lovci in drugi posamezniki. Strokovne nasvete nam je dajal gozdarski ing. Silvo Frankovič. Učenci so se organizirali v "straže", ki nekaj krat tedensko pregledajo in uredijo pot. Za danes je to vse. V tem letu bo narejen pregled poti tudi po letnih časih, s poudarkom na spremembah v naravi. Lahko še napišemo, da je naša šola zadnja šola - tik ob meji z republiko Hrvaško (proti Reki).

Osnovna šola Jelšane

OŠ A. ŽNIDERŠIČA V DRŽAVNEM SVETU MLADIH

Dobro je biti zraven. In nas so povabili že drugi. Državni svet Republike Slovenije po svoji ustanovni pristojnosti DS lahko daje mnenje k zakonu, predlaga spremembe k delom zakona, vložiti predlog zakona. In kakšna je vloga Državnega sveta mladih? Temeljni cilji DSM so seznaniti mlade s pravili demokracije, pomagati razumeti vlogo posameznika v današnji družbi, spodbujati prevzemanje aktivnega dela mladih v razvoju slovenske demokracije ter organizirati seje. Naloge DSM so iskanje in seznanjanje z novostmi in tekočo problematiko v zakonodaji, oblikovanje osnutkov zakonov in informiranje javnosti o delu.

Kdo lahko sodeluje v DSM?

Posamezne skupine mladih, ki pod vodstvom mentorja opravljajo raziskovalno delo na določeno tematično, ki je predhodno določena z dogovorom med aktivnimi skupinami in Državnim svetom. Skupina na seji predstavi, sledijo rezultati dela, pobude in predlogi, nato sledi razprava.

Na sejo povabijo tudi predstavnike DS ali druge vplivne politike, pristojne za določeno problematiko. Sklepe DSM posreduje Državnemu zboru, ustreznim službam in vladi.

Torej, biti tam ni kar tako.

Prva seja DSM je bila v letu 2001, druga v januarju 2002. Osrednja tema drugega zasedanja DSM je bila »preživljanje prostega časa in vzgoja za kvalitetno življenje«. Takrat smo bili prvič povabljeni in govorili, kako je s prostim časom mladih na Bistriškem.

25. aprila so nas spet povabili, da sodelujemo kot EKO šola, saj je bila na programu okoljska problematika.

Na kratko bom povzela, do kakih spoznanj so prišli mladi.

O turizmu so dober prispevek pripravili študentje Višje strokovne šole za gostinstvo in turizem z Bleda. Ugotavljajo, da v Sloveniji prevladujejo tuji gostje, ki hvalijo našo gostoljubnost, sporazumevanje v tujih jezikih in kakovostne storitve. Počutijo se varne, sproščene, uživajo v miru, čistoči in v urejenosti naravnih znamenitosti.

Zaznali in analizirali so tudi pomanjkljivosti in podali predloge za izboljšanje: prepoznavnost Slovenije, turistični ponudniki niso med seboj povezani, ne sodelujejo dovolj med seboj. Izobrazbena struktura ni dovolj visoka. Premalo vlagamo v turizem (informacijski sistem, promocija), že obstoječih programov ne znamo tržiti. Povečati bi morali prenočitvene zmogljivosti, poudarek na adaptaciji starih hotelov, letovišč. Izboljšati je potrebno prometno infrastrukturo, čistilne naprave.

Turistična sezona bi morala trajati skozi celo leto. Na programskem področju imajo prednost 3E turizem (turizem na podeželju, na kmetijah, naravno bogastvo, kulturna dediščina, enologija(!)). Sledi 3A turizem, ki predstavlja športno rekreativni turizem. In 3D turizem, ki naj bi z domišljijo oblikoval produkte, vključeval bogato kulturno dediščino in omogočal doživljajsko nepozabno aktivnost.

Turistični krožki mladih bi s pomočjo mentorjev lahko pripomogli k vzgoji za turizem. OŠ Koroški jeklarji

z Raven na Koroškem so to dokazali. V svojem kraju so našli morje posebnosti, lepote in zanimivosti, za katere še Slovenci ne vemo!

O kmetijstvu so govorili dijaki Srednje kmetijske šole Grm. Opomnili so nas na zaraščanje obdelovalnih površin in očitek, da se država, družba in posamezniki premalo zavedajo, kako pomembna je lepota in urejenost krajine.

Seveda nimamo ogromnih obdelovalnih površin, a imamo druge adute: čista, neokrnjena narava, okolje in možnost za pridelavo zdrave hrane, pa izvirnost, raznolikost in bogastvo kulinarike, enologije, kulture in arhitekture.

Dejstvo je, da kmetijstvo v Sloveniji rešuje socialno stisko, pa kljub temu kmetijstvo še vedno predstavlja manjvredno dejavnost v gospodarstvu. Mlade resno skrbi, kaj bo s kmetijstvom z vstopom Slovenije v Evropsko zvezo. Na podeželju je zdravo okolje, mir, hrana, sproščenost in turizem, kar imamo Slovenci radi, saj nas kar 57% živi na podeželju in bi si morali prizadevati za ohranjanje bivanja na podeželju. V primeru, da bodo kmetije propadle, bo zamrlo tudi znanje in podeželje, zmanjšal se bo življenjski prostor. Podeželje moramo ohraniti, je vrt prihodnosti.

Mladi poudarjajo vrednost pogajanj predstavnikov naše države ob vstopu v Evropsko zvezo. Zavzemati se mora za kvote na področju sadjarstva, vinogradništva, vrtnarstva, saj le-te omogočajo zaposlitve tudi na manjših površinah in seveda kvote za mleko (pašniki). Razložili so da Američani lahko pridobijo le značko kakovosti, ne pa odločnosti. Razlika je v tem, da so naši proizvodi pridelani tudi s srcem. Naš kmet poklekne k vsaki trti, ko jo pleve, in ji vsaj enkrat na teden reče dober dan ali dober večer, z rokami in ljubeznijo obere grozdje, pridelava vino, ki ni samo kakovostno ampak odlično, saj ima vgrajeno vso ljubezen vinogradnika in kletarja.

O varstvu okolja so razmišljali o ohranjanju narave in ogroženih živalskih vrstah. Iz ankete, ki so jo izvedli na šoli je razvidno, da je važno, da posameznik v rani mladosti pridobi zavest o pomenu in ohranjanju čistega okolja. Važno vlogo ima družina, šola, mediji.

V Sloveniji sta po njihovi raziskavi najbolj ogroženi človeška ribica in soška postrv. Prva zaradi onesnaževanja voda in ilegalno nabiranje. Druga zaradi vlaganja neavtohtoni vrst. K sreči se za obe bližajo boljši časi, pristojni gradijo čistilne naprave in izločajo neavtohtone postrvi iz Soče.

Naša šola OŠ Antona Žnideršiča je predstavila mednarodni projekt EKO šol. namen projekta, čigar osnove je bil danski minister Ole Løwning Simonsen. Njegov namen je bil dvigniti okoljsko zavest in spodbuditi mlade k aktivnemu okoljskemu delovanju. Šola, ki se vključuje v projekt mora delovati v sedmih korakih. Ko jih izpolni, pridobi EKO zastavo za eno leto. mi, smo jo prejeli že štirikrat, prejeli smo tudi občinsko priznanje za lepo urejeno šolsko okolico. Zelo pomembna je tudi okoljska koda, za katero se je zavzel sam g. Zoltan, da bi jo uporabljali in

koristili v DS!

Zelo provokativno so nastopili dijaki agroživilske šole. Njihov naslov je bil: kaj lahko potrošnik stori za ohranjanje narave. Priporočajo umetno krzno namesto pravega. Navedli so množične poboje divjih živali, ki so privedle do iztrebljenja posameznih živalskih vrst, med njimi so tudi sloni. Potem odsvetujejo kupovanje in nošenje zlata in dragih kamnov, saj so nahajališča tega bogastva v predelih tropskega gozda. Revni ljudje, delavci s primitivnimi orodji ali stroji krčijo gozdove in zaradi prgišča »napuha« puščajo za sabo opustošenja v naravi. Nadalje odsvetujejo kupovanje eksotičnih živali, saj jim ljudje ne moremo nuditi naravnega okolja, skrajšujemo jim življenjsko dobo, večina jih umre brez potomcev. Pripravili so tudi vreden zaključek, ki ga dobesedno navajam:

«Vsa narava trpi zaradi tega, ker hočemo napredek. Toda hkrati se ne zavedamo, da s tako imenovanim napredkom uničujemo preteklost in onemogočimo prihodnost. Pred mnogimi leti se morda res niso zavedali kakšno škodo bo povzročilo neko odkritje, sedaj pa vemo. Toda ničesar nismo pripravljeno narediti. Enemu dejanju sledi drugo, ki je bolj nevarno kot prvo in kmalu sledi verižna reakcija, ki je ne moremo več nadzorovati. Ne nasprotujemo napredku in nismo se pripravljeno le pritoževati. Z osveščanjem je mogoče preprečiti številne naravne in človeške katastrofe. Spremenimo le nekaj svojih navad. Da ne moremo storiti nič, je izgovor, ki ga uporabimo, da nam ne bi bilo treba narediti nič. V Evropsko unijo ne želimo vstopiti le kot posnemovalci, ampak tudi kot kreatorji zamisli, ki jih bodo posnemali drugi.»

Povzetek seje Državnega sveta mladih pripravila Darinka Dekleva

Snežnik

Časopis Snežnik je nestranski časopis, ki izhaja na območju občine Ilirska Bistrica. Cena izdava je 250,00SIT.

Naslov uredništva: Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica, tel. 05/71-00-320, fax. 05/71-41-124 e-mail: ga-commerce@siol.net

Ustanovitelj: Borislav Zejnullović

Izdajatelj: "GA Commerce" d.o.o.

Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica

Glavni in odgovorni urednik:

Borislav Zejnullović

Urednica: mag. Milena Urh

Uredniški odbor: Laszlo Balazs, Vladimir

Čeligoj, Dimitrij Grlj, Maksimilijan Modic,

Ksenija Montani, Danilo Pugelj, Jožko

Stegu, Ivica Smajla, Jožef Šlenc, Igor

Štemberger in Heda Vidmar.

Strokovni sodelavec: Bojan Oblak

Tehnični urednik: Raymond Fabijanić

Slika v glavi: Fotografija - Hinko Poročnik

Oblikovanje - Romeo Volk

Tisk: Grafični Atelje, Alma Zejnullović s.p.

Naklada: 1500 izvodov

Nenaročenih člankov ne honoriramo.

Rokopise in fotografije vračamo.

Na podlagi zakona o DDV sodi časopis med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8,5%.

Javno glasilo Snežnik je vpisano v Evidenco javnih glasil, ki jo vodi Ministrstvo za kulturo RS pod številko 1679.

DAN SONCA V VELENJU

Vsako leto je prvi dan poletja namenjen Soncu. Obeležimo ga v maju. Letos so vseslovensko prireditev in zaključek tekmovanja ob dnevu Sonca pripravili v Velenju.

V petek, 24.5 smo se ob šestih zjutraj odpravile učenke 7. razreda z mentorico Silvo Valenčič Velenju naproti. Odšle smo z namenom, da bi tamkajšnjim učencem, učiteljem, obiskovalcem in pa tudi komisiji predstavile naš letošnji projekt. Naslov našega projekta je bil: "Sonce in solata 1,2,3".

Letošnjo projektno nalogo smo posvetile raziskovanju vpliva Sonca na rast rastlin.

Že meseca marca smo pripravile 3 "njivice", na katere smo posejale solato. Razmišljale smo, kako bi uravnavale količino sončnih žarkov, ki bi ogrevali našo solato. Odločile smo se, da bomo solatne njivice nadkrile šipami, ki bodo različno prepuščale svetlobo. Zato smo sprejem za zatemnitev šip skoraj popolnoma zatemnile šipo nad eno njivico, drugo šipo smo zatemnile zelo malo, tretja pa je ostala popolnoma prozorna. Tako pripravljeno gredico smo postavile na šolsko teraso. S tem se je začel glavni del eksperimenta.

Solata smo redno zalivale in dnevno opazovale njeno rast. Moramo povedati, da se je solata "obnašala" kar po pričakovanjih. Po dobrem mesecu nenehnih ogledovanj, fotografiranj in zalivanja smo prišle do spoznanja, da je rast rastlin zelo odvisna od sončne svetlobe. Tako je bil tudi naš pridelek zelo različen. Solata, ki je imela veliko svetlobe in sonca, je zelo lepo rasla in ima lepe zelene liste. Tista, ki je imela delno zatemnjeno "streho", je rasla slabše, solata s tretje njivice, ki je rasla skoraj v temi, pa je ostala zelo nebolgljena, porumenela in z zelo majhnimi lističi.

Z našim projektom je bila tudi komisija zelo zadovoljna. Zasedli smo 3. mesto in že drugič zapored dobili sončno peč.

Vendar našega dneva še ni bilo konec. Povedali so nam, da na bližnjem trgu maturanti plešejo četvorko. Zato smo pohitele še tja. Tam nas je zabaval znani Velenjski raper.

Ob treh popoldne smo se iz Velenja odpravili domov. Z uspešnim delom smo bili vsi zadovoljni.

Bilo nam je lepo !!!

Tina Turković 7. razred Oš Jelšane

OŠ DRAGOTINA KETTEJA SPOZNAVA EVROPO

Osnovna šola Dragotina Ketteja se je leta 2000 vključila v mednarodni izobraževalni program Comenius. Navezali smo stike z učitelji iz Italije, Španije, Francije in Romunije. Oblikovali smo partnersko skupino in projekt poimenovali V preteklosti odkrivamo svoje korenine.

V prvem letu sodelovanja smo raziskovali preteklost domačega kraja, šege in navade ljudi, praznovanja, tradicionalne jedi. Posamezni učenci in razredi so si dopisovali z vrstniki iz Romunije, Italije in Francije. Šole so si izmenjale izdelke, slike in darila. Tako smo spoznavali življenje in delo različnih okolij, držav, njihovo kulturo in zgodovino. Nastala je knjiga receptov tipičnih jedi sodelujočih držav (v angleškem in nacionalnih jezikih) in koledar prireditev ter praznovanj. Naši učenci so opisali in predstavili bogato tradicijo pustovanja in avtohtone prireditev vizito.

V drugem letu sodelovanja so učenci pod vodstvom mentorjev zbirali podatke o starih poteh, poklicih, o cerkvah in samostanih, naravnih lepota, gozdovih ...

Zbrano gradivo smo računalniško obdelali, dodali podatke o sodelujočih državah, krajih in nastala je zgoščanka.

V okviru projekta so petekala tudi srečanja učiteljev in učencev partnerskih držav. Prvo srečanje je bilo v Firencah, nato v Ilirski Bistrici, maja 2002 pa smo se dobili v Bukarešti.

Romunski gostitelji so nas sprejeli na svoj tradicionalni način, s kruhom in soljo. Razkazali so nam šolo, pripravili pester program. Učencem sedmega razreda smo na učni uri predstavili šolo Dragotina Ketteja, našo občino z dolino reke Reke in video kaseto o Sloveniji. Otroci so z zanimanjem spremljali predstavitev, zlasti pa so bili presenečeni nad našimi darili.

V Bukarešti smo si tudi ogledali staro mestno jedro, nekaj pravoslavni samostanov, v okolici pa cerkev z grobnico grofa Drakule ter številne druge znamenitosti.

Priložnostna darila za srečanje v Romuniji so prispevali sponzorji: Banka Koper PE Ilirska Bistrica, DZS II. Bistrica, Lekarna II. Bistrica in Tarsel II. Bistrica.

Heda Vidmar
koordinatorka projekta

NAPISALI SMO PRAVLJICO

V VVE pri OŠ Podgora Kuteževo, ki deluje že od leta 1978, je vključenih 19 otrok. Lepi in urejeni prostori, zunanja igrišča z napravami, po potrebi tudi telovadnica šole nudijo našim otrokom v starosti od 1-6 let zelo dobre pogoje za delo in bivanje.

V skupini je včasih delo zelo zahtevno, z različnimi zaposlitvami pa se trudimo prilagoditi potrebam vseh otrok. Otroci v vrtcu se med seboj razumejo in si pomagajo, mi pa ugotovljamo, da kombiniran oddelek, v večini pogledov, pozitivno vpliva na vse otroke. Da bi pokazali kaj vse zmoremo, smo pripravili zaključni nastop za starše.

Vsaka zgodba potrebuje veliko časa, da se napiše, nariše in da iz teh besed nastane pravljica. Pravljičarji o kraljih, kraljicah in ljubkih princeskah so nam všeč, zato smo dobili idejo že ko smo prvič zapeli pesmico KRALJ OBUJE NOVE ČEVLJE. Kakšno idejo? Idejo o lastni pravljici, taki čisto naši. In začeli smo. Vsak dan smo narisali eno ali dve risbi, kakšen naj bo kralj, kako lepa je kraljica, kakšen je grad...., nato pa smo ob slikah s svojimi besedami in stavki oblikovali besedilo. Veliko smo se nasmejali in zabavali, kajti vsak si je čisto po svoje predstavljal zgodbo. Iz vseh zgodbic je nastala ena. Dodali smo še pesmice, ples in recitacije. Iz listov, ki so jih otroci ustvarili, so nastale prave vezane

knjige, ki so jih otroci z veseljem in ponosom odnesli domov.

Iz kartona smo izdelali krone, z blaga mošnjčke, narisali grad, ki ga je vzgojiteljica dala v okvir, naredili grbe in zastave. Iz tulcev smo izdelali dolgolase princeske. Pravemu gradu smo dodali kralja, kraljico, princesko, dvorjane cvetlice in travnik.

Vse to smo pridno in z veseljem oblikovali že od meseca aprila dalje.

Po končani predstavi smo povabili vse obiskovalce v sosednjo igralnico, ki smo jo spremenili v grajsko jedilnico, kjer smo jih prav po kraljevsko tudi postregli.

Ob koncu je vsaka družina prejela še mošnjček s čokoladnimi cekini in zastavo z grajskim grbom.

VVE Podgora Kuteževo
vzgojiteljica Marina Grilj

041/811 593
SPLOŠNO ZIDARSTVO
SAFTIČ VALTER s.p.
JELŠANE 73, tel. 05/78-85-545

UGODNA PONUDBA:

- šolskih potrebščin,
- pisarniškega materiala,
- daril,
- darilne embalaže,
- obrazcev,
- Fotokopiranje

PAPIRNICA
LineaArt
Bazoviška 19, 05/714-20-77

OHRANIMO ZDRAVO OKOLJE II.DEL

EKO DNEVI DEVETLETKE

TUDI MI NAJMLAJŠI NA ŠOLI SMO SE POGOVARJALI O SKRBI ZA ČISTO OKOLJE. ČIMVEČ SMO HOTELI IZVEDETI O VRSTAH ODPADKOV IN ONESNAŽEVANJU. SKOZI VES TEDEN NAS JE VODILA PRAVLJICA O JURČKU IN PACKARIJI. ŽELELI SMO VEDETI, ALI TUDI MI ŽIVIMO V DEŽELI PACKARIJI. ZATO SMO SE ODPRAVILI NA POTEPO PO NAŠI OKOLICI. NA RAZISKOVALNEM SPREHODU SMO ODKRILI MANJŠE SKORAJ NEOPAZNO ODLAGALIŠČE, OB REKI PA KAR NEKAJ POLIVINILASTIH VREČK, KI SO VISELE PO DREVESNIH VEJAH IN GRMOVJU. PRIDNO SMO ZBIRALI STAR PAPIR IN DRUGI ODPADNI MATERIAL. SPOZNALI SMO, DA SO ODPADKI LAHKO TUDI KORISTNI. SAMI SMO IZ STAREGA PAPIRJA NAREDILI NOVEGA. LAHKO SI GA OGLEDATE NA PANOJU IN PREBERETE SPOROČILA, KI SMO JIH DALI V OVOJNICE. PODUHAJTE ŠE TULIPANE, KI SMO JIH NAREDILI IZ EKO PAPIRJA. SKUPAJ SMO NAREDILI PLAKAT, NA KATEREM SMO RAZVRŠČALI RAZNE ODPADKE. KOŽUŠČEK ODLOČILI SMO SE, DA HOČEMO ŽIVETI V ČISTEM IN ZDRAVEM OKOLJU, ZATO SE BOMO TUDI MI RAVNALI PO JURČKOVH NAVODILH

1. RAZRED DEVETLETKE

	Število učencev	Kilogrami	Kg / učenca	Uvrstitev
1. r. (devetletka)	7	201	28,7	6
1. razred	2	24	12,0	8
2. razred	3	65	21,6	7
3. razred	6	187	31,2	4
4. razred	10	292	29,2	5
5. razred	9	299	33,2	3
6. razred	10	512	51,2	2
7. razred	6	449	74,8	1
8. razred	14	61	4,3	9

Taborniške novice

SPET SE KONČUJE TABORNIŠKO LETO...

Spet se končuje taborniško leto. Ob koncu šolskega leta namreč tudi taborniki nehajo obiskovati tedenske sestanke in si privoščijo nekajmesečne "počitnice". Seveda pa to nikakor ne pomeni, da taborniki resnično počivajo. Ravno z začetkom poletja se tudi njim začnejo mogoče najlepši dnevi taborniškega življenja.

Mesec maj v taborniškem koledarju pomeni čas, ko se vsi pripravljajo na udeležbo na taborniških mnogobojih oziroma tekmovanjih. Letos so se Ruševci že udeležili območnih tekmovanj, medtem ko bo državno tekmovanje med 21. in 23. junijem v Kranju.

Območni mnogoboj za gozdovnike in gozdovnice ter popotnike in popotnice so organizirali letos taborniki v Pradah. Naše ekipe so se že tradicionalno

odlično odrezale. Med mlajšimi GG-ji so fantje ekipe Kalibri 890 osvojili prvo mesto med sedmimi konkurenčnimi ekipami, punce iz voda Pupce pa (2 ekipi) prvo in drugo mesto. Medvedki in čebelice so bili na območnem mnogoboju v Sežani in vse tri ekipe iz Rodu Snežniških ruševcev - Pikapolonce, Tigri in NLP - so se odrezale zelo uspešno.

Ker je nekakšna nagrada za pridnost in dobre rezultate ravno udeležba na državnem mnogoboju, bo letos "barve" Ruševcev v Kranju zastopalo kar 57 tabornikov vseh starostnih kategorij. Med njimi tudi dve ekipi grč, moška ekipa Stari mački in ženska ekipa Teljta, ki že tradicionalno merijo svoje taborniško znanje na državnih tekmovanjih med seboj, saj se grče (najstarejša starostna kategorija, nad 21 let) iz drugih rodov tega tekmovanja udeležujejo le izjemoma.

Do konca meseca junija predvsem starejši taborniki intenzivno pripravljajo potrebno za obnovo taborniškega doma na obrobju kindlerjevega parka, ki bo med letošnjim poletjem končno realizirana. Vsak, ki je že videl notranjost taborniškega doma, se bo strinjal, da je ta obnova dejansko nujno potrebna in bo zagotovila nemoteno uspešno delo Snežniških ruševcev v prihodnosti.

V začetku julija pa bo že skrajni čas za resne priprave na taborjenje. Letos bodo taborniki spet taborili skupaj s prijatelji iz Miklavža v Bohinju. Svoje platene strhe bodo postavili v drugi polovici julija, natančneje 15., ko se taborjenje uradno začne. predvsem nekateri popotniki in grče pa bodo letošnje poletje vsaj mesec dni živeli pod šotori, saj se takoj po taborjenju selijo v Tolmin na Zlet popotnikov in popotnic. Skupina popotnic in grč pa se že v začetku julija odpravlja na zlet tabornikov v Makedonijo, kjer se bodo družili s taborniki iz ostalih delov nekdanje Jugoslavije ter tudi drugih delov Balkana.

Nikakor pa ne smemo pozabiti omeniti tudi obiskov, ki jih v tem poletju pričakujejo Ruševci. Najprej nas bodo že konec junija obiskali skavti s Švedske, ki bodo nekaj dni preživeli v ilirski Bistrici v sklopu njihovega pohodniškega projekta, kasneje pa bodo Ruševci gostili še skavte iz Nemčije.

Za Rod Snežniških ruševcev,
Dina

LABORATORIJSKI DELAVCI NA PREMSKEM GRADU - ZAMETKI KONGRESNEGA TURIZMA

Na vroč petkov popoldan, 14.6.2002 je na premskem gradu potekalo 7. srečanje laboratorijskih delavcev Primorske, ki so ga letos organizirali delavci laboratorija ZD Ilirska Bistrica.

Udeležba je bila izjemna, saj so prišli iz Tolmina, Sežane, Šempetra, Nove Gorice, Ajdovščine, Postojne, Pirana, Izole, Kopra, Valdoltre in Idrije. Po kratkem prigrizku, ob domači slivovki Franca Dvogana, pozdravu vodje laboratorija ga. Jadranke Dijan ter direktorice ZD Ilirska Bistrica ga. Ivce Smajla, je sledil strokovni del srečanja. Direktorica je v svojem nagovoru poudarila pomen laboratorijskih delavcev in ostalih delavcev v zdravstvu, ki so neprecenljivega pomena za napredek medicinske stroke. V strokovnem delu je ga. Nadja Plazar, prof. biol. spec. med. biokemije – vodja laboratorija v Splošni bolnici Izola in obenem izvajalec strokovnega nadzora v laboratoriju ZD Ilirska Bistrica je pripravila predavanje na temo: Faktorji tveganja za razvoj bolezni srca in ožilja. Nove laboratorijske tehnike gredo v korak z zgodnjim prepoznavanjem rizikov pa tudi s kakovostnim spremljanjem zdravljenja.

Sledila je še razprava na temo: Status sindikata v laboratorijski medicini, ki jo je vodil g. Stanko Tomšič, laboratorijski tehnik, laboratorija gostitelja. Strokovni del sta zaključili

Sproščeno vzdušje med udeleženci

še predstavnici INTEREXPORTA ga. Nataša Labanac, dipl. mikrobiolog z novostmi iz Bayer diagnostike in ga. Alenka Pelko, dipl. ing. kemije iz podjetja SANOLABOR na temo: Hitri testi VEDELAB.

Nepozabni pečat pa je srečanje dobilo s kulturno-zabavnim programom, ki ga je pripravilo Turistično, kulturno in športno društvo Prem. V programu so sodelovali ga. Danica Pardo, Joško Stegu, Seles Ana, pevka skupina Studenec ter mladi harmonikašici Anja Pecman in Anja Kim, ki je goste zabavala tudi ob kosilu v gostišču »Pod gradom«. Gostilničarka Dunja Frank in njeni sodelavci so poskrbeli, da laboranti ne bi odšli žejni in lačni. Zabavali so se še pozno v noč ob zvokih harmonike.

Ga. Memonova s TIC-a je vse udeležence seznanila z zgodovino

gradu Prem ter nas popeljala do spominske sobe pesnika Dragotina Ketteja in na ogled cerkve na Premu.

Prepričani smo, da bo premsko srečanje ostalo v lepem spominu za kar gre zahvala premcem s svojim izvirnim, preprostim in umetniškim značajem. Ga. Jadranka Dijan, ki je v celoti vodila to srečanje, je v pozdravnem govoru dejala, da je skupaj s sodelavci ponosna na prostore v katerih dela, jaz pa dodajam, da so v Bistriškem laboratoriju tudi medsebojni odnosi takšni, na katere smo lahko ponosni. K temu prav gotovo veliko pripomore ga. Jadranka s svojim poštenim in potrpežljivim odnosom do vseh sodelavcev.

Spoštovanim premcem pa še enkrat, v imenu vseh iskrena hvala.

Andreja Rebec, v.s.t.

NOSEČNOST

Drage nosečnice, pred vami je v znamenitih devet mesecev in namen mojega prispevka vas je spodbuditi, da se na to obdobje kar najbolje pripravite in predvsem – uživajte.

Nosečnost je obdobje od spočetja do rojstva otroka. Nosečnost traja navadno 40 tednov, šteto od prvega dne zadnje menstruacije nosečnice.

Prehrana v nosečnosti: Zdrava prehrana v nosečnosti vpliva na zdravo rast in razvoj ploda, ter dobro počutje in zdravje nosečnice. Potrebna je ustrezna kalorična vrednost in porazdeljenost obrokov prek dneva. Pri vsakem obroku zaužijte beljakovinsko živilo (mleko, sir, jogurt, meso, ribe...). Izogibajte se sladkim prigrizkom, raje si privoščite sveže ali suho sadje. Dietne vlaknine na jedilniku olajšajo prebavo in ohranijo stabilen nivo sladkorja v krvi. Najdemo jih v polnozrnatem kruhu, otrobih, sadju in zelenjavi. Sol naj se v prehrani nosečnice uporablja zmerno. Velika količina soli namreč zadržuje vodo v telesu. V jedilnik naj se vsaj enkrat tedensko uvede morske ribe saj se s tem zadosti potrebam po jodu, pa tudi po beljakovinah, poleg tega pa so ribe tudi lahko prebavljive. Zaradi izredno intenzivnega metabolizma železa v nosečnosti so potrebna v prehrani tudi živila bogata z železom. To pa so konjsko meso, jajčni rumenjaki, rdeča pesa, fižol, regrat.. nosečnica je pogosto tudi žejna, kar je pravzaprav dobro, saj potrebujete zadostno količino tekočine. Izogibajte pa se cigaret, alkohola, kave, zdravil in mamil. Vsa omenjena sredstva škodljivo vplivajo na plod.

Strokovnjaki priporočajo, naj se nosečnica zredi za 11 do 15 kilogramov. Otroci nosečnic, ki pridobijo premalo teže, verjetneje rodijo prezgodaj, so premalo razviti in premajhni za svojo starost. Prav tako pa ne prinaša nič dobrega preveliko naraščanje teže. Mišice ne zmorejo tolikšne teže, nosečnico pričnejo boleti hrbtenica in noge, hitreje se tudi utruje. Čeprav velja, da imajo nosečnice, ki se zredijo preveč, velike dojenčke, one druge pa premajhne, teža bodoče matere in njenega še ne rojenega otročka, ni vedno v sorazmerju. Neposredno po porodu večina žensk izgubi okoli 10 kilogramov.

Preostala teža ostane na telesu v obliki pridobljenih maščobnih blazin, ki se stopijo približno v treh mesecih, če pa mamica doji, pa še prej.

Prebava v nosečnosti: Težave z zaprtjem so v nosečnosti pogoste. Zaradi tega vsem nosečnicam svetujem uživanje svežega sadja in zelenjave, pitje zadostnih količin tekočine ter gibanje.

Gibanje in počitek: Nosečnica se zaradi nosečnosti ne rabi odpovedati športu, res pa je, da je treba v nosečnosti športne aktivnosti prilagoditi svojemu novemu stanju. Postopoma začnite ukinjati bolj živahne telesne aktivnosti, pri katerih bi se lahko poškodovale. S hojo, plavanjem ter telovadbo za nosečnice pa se le ukvarjajte. Potrebna pa je tudi zadostna spanja, vsaj 8 ur dnevno. Tudi preko dneva svetujem več krajših počitkov.

Osebna higiena: Oblačila naj bodo primerna in zadosti velika. Narejena naj bodo iz naravnih materialov, ki omogočijo, da koža diha in s tem pripomore tudi k vzdrževanju normalne telesne temperature. Obleka naj nikjer ne pritiska na telo. Poleg obleke je pomembna tudi primerna obutev. Obutev naj nosečnici daje občutek varnosti- najprimernejša je obutev z nizko in polvisoko peto. Tuširajte se večkrat na dan, še posebej če se potite. V zadnjih mesecih nosečnosti se odsvetuje kopanje v kadi. V kopalnici pazite na svojo varnost, saj so zdrsi na mokrih tleh kar pogosti in prav zato se nikar ne zaklepajte. Dobro osušeno kožo si negujte s kremami, saj morate poskrbeti, da bo koža ostala prožna kljub raztezanju zaradi rasti ploda. Redno skrbite tudi za svoje noge, ki so še posebej ogrožene (počitek z dvignjenimi nogami). Še bolj skrbno kot sicer pa morate poskrbeti tudi za svoje zobovje, saj so pokvarjeni ali gnili zobje hitro leglo bolezni ali vir okužbe med porodom in po njem.

ZAKLJUČEK

Vsem nosečnicam želim, da bi se čim bolj in z veseljem pripravile na srečni dogodek. Verjamem, da se bo včasih težko izpreči iz vsakodnevnih službenih in zasebnih obveznosti, toda časa zase si le vzemite. Nekatere stvari bodo pač morale počakati, kajti zdaj ste pomembne predvsem in v vaše počutje, saj je od tega odvisno tudi počutje bitja, ki ga nosite v telesu.

Pozdrav, Bojana Urh

Prijazni nakupi v ERI

VABLJENI
v Erino prodajalno
AGRINA
v Ilirski Bistrici, Gregorčičeva 19
Telefon: 05 714 17 31

Za televizorje GORENJE in EVELUX - možnost nakupa na 6 ali 12 obrokov (ROM + 0%)

Barvni televizor Samsung CE 207121
Diagonala 51 cm, avtomatsko programiranje, teletext, srebrna barva, 5 standardov, 100 programskih mest, + DARILO majica

40.990.-

Barvni televizor Evelux M14 BK
diagonala 37 cm, avtomatsko programiranje, teletext, srebrna barva, + DARILO majica

32.990.-

Barvni televizor Gorenje 51 MT
diagonala 51 cm, teletext, samodejni izklop, 100 programskih mest, + DARILO majica

40.990.-

Barvni televizor Gorenje 72 FSC
72 cm diagonala, popolnoma ravna slikovna cev, slika v sliki, top teletext, OSD, Virtual dolby surround, + DARILO žoga

139.990.-

Nogometna žoga Zlatko Zahovič
3.490.-

Videorekorder Philips VR407
2 glavi, turbo timer, + DARILO reprezentanca za otroke in odrasle

6.990.-

Mobilna klima naprava
149.910,00 SIT

Velika izbira ventilatorjev

Era, d. d., Prešernova 10, 3504 Velenje

Lekarna Ilirska Bistrica

Tel.: (05) 7 111 751, Fax.: (05) 71 11 743

Delovni čas:		
Delavnik	Sobota	Nedelja in prazniki
od 7:00 do 19:00	od 7:00 do 14:00	od 9:00 do 11:00 in od 18:00 do 19:00
Dežurstva		
Delavnik		
od 19:00 do 21:00		

KAJ JE DOBRO VEDETI O ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU PRED ODHODOM V TUJINO

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije pred poletno turistično sezono obvešča zavarovane osebe o postopkih ureditve zdravstvenega zavarovanja med začasnim bivanjem v tujini, tako da se izognemo neposrednemu plačilu praviloma visokih stroškov zdravljenja v tujini.

Zavarovanim osebam, ki so obvezno zdravstveno zavarovane v Republiki Sloveniji, je v času začasnega bivanja v tujini zagotovljena pravica do nujnega zdravljenja. Način uveljavljanja te pravice je odvisen od tega, ali zavarovana oseba potrebuje storitve nujnega zdravljenja v državi, s katero je sklenjena meddržavna pogodba (konvencija), ali v državi, s katero meddržavna pogodba (konvencija) ni sklenjena.

1. Uveljavljanje pravic do nujnega zdravljenja v državah – podpisnicah meddržavnih pogodb

1.1. Uveljavljanje pravic na osnovi potrdila

Vsem zavarovanim osebam za čas začasnega bivanja v Avstriji, Belgiji, Hrvaški, Italiji, Luksemburgu, Madžarski, Makedoniji, Nemčiji, Nizozemski in Romuniji priporočamo, da si pred odhodom v navedene države priskrbijo z meddržavno pogodbo dogovorjeni obrazec "Potrdilo o pravici do zdravstvenih storitev med začasnim bivanjem v drugi državi".

V izogib dolgim vrstam pred referati Zavodovih oddelkov za mednarodno zavarovanje in plačilo potrdil Zavod omogoča brezplačno elektronsko naročanje omenjenih potrdil, in sicer na internetu (www.zzss.si/) in na 285 samopostrežnih terminalih, ki so sicer namenjeni potrjevanju kartice zdravstvenega zavarovanja. Naročilo je moč opraviti le z veljavno kartico zdravstvenega zavarovanja, torej urejenim obveznim zdravstvenim zavarovanjem. Uspešno izvedenemu elektronskemu naročilu sledi dostava potrdil z navadno pošto pošiljko na naslov zavarovane osebe v Sloveniji, in sicer v roku treh delovnih dni. Obdobje veljavnosti izdanega konvencijskega potrdila je 90 dni.

Potrdilo lahko dobijo zavarovane osebe tudi na mednarodnih oddelkih v vseh območnih enotah in izpostavah Zavoda, torej tam, kjer imajo urejeno obvezno zdravstveno zavarovanje. Za pridobitev potrdila na klasični način je potrebno predložiti veljavno kartico zdravstvenega zavarovanja in poravnati ceno potrdila, to je 150 SIT.

S tem potrdilom lahko zavarovane osebe v navedenih državah uveljavljajo pravico do nujnega zdravljenja in sicer praviloma brez plačila pri zdravnikih ali zdravstvenih ustanovah, ki so del javne (državne) zdravstvene mreže. Pri zasebnih zdravnikih ali privatnih klinikah, ki nimajo pogodb z državo zavarovalnico, pa bodo morali stroške poravnati sami in po vrnitvi uveljavljati povračilo teh stroškov na pristojni območni enoti ali izpostavi ZZSS. Za povračilo je potrebno predložiti

dokumentirane račune, na podlagi katerih se po postopku, ki je določen z meddržavno pogodbo, opravi povračilo stroškov v višini, kot to prizna tuj nosilec zdravstvenega zavarovanja v kraju, kjer so bile storitve nudene.

1.2. Uveljavljanje pravic na osnovi potnega lista in veljavne kartice zdravstvenega zavarovanja

Razen navedenih držav so meddržavne pogodbe sklenjene še z državo Bolgarijo, Češko, Poljsko ter Veliko Britanijo in Severno Irsko kjer zavarovane osebe pravico do nujnega zdravljenja uveljavljajo v javnih zdravstvenih zavodih na podlagi potnega lista in veljavne kartice zdravstvenega zavarovanja. Tudi v tem primeru bodo morali stroške plačati sami, če bodo uveljavljali pravico do nujnega zdravljenja pri zasebnikih, ki niso del javne zdravstvene mreže. V primeru, da bo zavarovana oseba morala plačati zdravstvene storitve, lahko vloži zahtevek za povračilo na pristojno območno enoto oziroma izpostavo Zavoda.

Pri uveljavljanju pravic do storitev nujnega zdravljenja v državi, s katero je sklenjena meddržavna pogodba, veljajo glede obsega, vrste in načina nujnih zdravstvenih storitev predpisi države, kjer so bile storitve opravljene.

2. Uveljavljanje pravic do nujnega zdravljenja v ostalih državah

Za vse ostale države niso sklenjene meddržavne pogodbe oziroma meddržavne pogodbe ne urejajo področja zdravstvenega zavarovanja, kar pomeni, da morajo zavarovane osebe, v primeru uveljavljanja storitev nujnega zdravljenja le-te plačati sami. Na podlagi dokumentiranega računa bo pristojna območna enota oziroma izpostava Zavoda opravila povračilo stroškov v višini ustreznega deleža po povprečni ceni teh storitev v Sloveniji.

Marsikateri nevednosti se je moč izogniti tudi s sklenitvijo prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja z medicinsko asistenco v tujini, ki ga ponuja Vzajemna zdravstvena zavarovalnica in nekatere druge zavarovalnice. Tovrstna zavarovanja krijejo stroške nujnega zdravljenja v tujini brez neposrednega plačevanja storitev tako v zasebnih kot tudi v državnih zdravstvenih ustanovah in nudijo vrsto drugih praktičnih koristi (npr: prevoz zavarovanca do zdravstvene ustanove v tujini ali po potrebi v domovino, pravno pomoč, premagovanje jezikovnih ovir, pomoč svojcem...).

Podrobnejše informacije o zdravstvenem zavarovanju lahko zavarovane osebe dobijo na vseh območnih enotah in izpostavah Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, na spletni strani Zavoda (<http://www.zzss.si/>) in na samopostrežnih terminalih. Določene informacije zavarovanim osebam nudijo tudi pooblaščen turistične agencije.

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE

Novosti iz doma starejših občanov

MEDGENERACIJSKE SKUPINE STARIH LJUDI ZA SAMOPOMOČ

Dejstvo, da na območju občine Ilirska Bistrica živi veliko število starih ljudi, je bil le eden izmed razlogov za odločitev socialnih delavk Centra za socialno delo in Doma starejših občanov, da se vključijo v vseslovenski projekt – medgeneracijskega povezovanja starih ljudi. Ideja, ki je vznikla pred desetletjem je doživela neslutene razsežnosti. Danes v mestu deluje ena medgeneracijska skupina, v Domu kar štiri in ena v vasi Veliko Brdo, vse pa so povezane v Društvo "Jesen".

Najpomembnejša razsežnost take oblike medsebojnega povezovanja v skupine pa predstavljajo predvsem pristni medčloveški odnosi, ki se spletajo med ljudmi. Človek je namreč bitje odnosa, ki se bivanjsko združuje in povezuje najprej v temeljno skupnost svoje družine in skupnost prijateljev in šele potem v širšo in manj osebno skupnost, ki jo povezujejo predvsem s preživetjem.

Za dobro počutje človeka pa le ostaja najpomembnejša temeljna skupnost - družina in prijatelji, ki nas vedno znova učijo in notranje bogatijo. Omogočajo nam, da drug drugemu damo na voljo vse kar premoremo, da prejmemo vse kar potrebujemo in predvsem, da se počutimo v teh odnosih človeško sprejeti in doma.

Človek v starosti pogosto zgubi svojo temeljno skupnost – lastno družino in prijateljsko skupino. Nastopi čas osamljenosti in izrinjenosti iz družbenih dogodkov. Spomini ostajajo sopotniki samote, pozabe in neizrečenih besed.

Vlogo temeljne skupnosti človeka lahko, v tem obdobju življenja vsaj delno prevzamejo ljudje združeni v medgeneracijske skupine, katerih glavna dejavnost je POGOVOR na temo, ki je zanimive vsebine, človeku domača in povezana z njegovo življenjsko izkušnjo. Druženje v skupini pa je občasno povezano tudi s popotništvom.

Eno izmed takih druženj smo, s članicami naših skupin, mladimi pomladkarji in aktivistkami Občinskega odbora Rdečega križa in voditeljicami skupin, doživeli v zadnjem majskem dnevu.

Tokrat sta bila naša gostiteljja

Na Kramarjevi domačiji

Med kosilom v domačem sadovnjaku

gospodarja PETROVE DOMAČIJE – Majda in Darko KNAFELC iz Narina pri Pivki.

Sprejela sta nas v čisto pravi črni kuhinji z ognjiščem in domačnostjo, ki jo premore prostor v katerem je vse, od črnih kozic, glinenih posod, svečnikov in bogkovega kota.

Prijazno vabilo gospodinje Majde, da iz domače moke sami zamesimo svoj hlebček kruha, je bilo preveč vabljivo, da se mu nebi odzvali.

Roke naših žena, ki že dolgo niso čutile pod prsti sipkosti moke, so se kaj hitro ujele v spretnem ritmu mešanja in gnetenja testa. In vse je bilo doživeto s pridihom preteklosti, ko so po vaseh, s cepci mlatili žito, vejali zmje v velikih retah in s posebnim spoštovanjem odnašali vreče belega zlata v mline ob reki Pivki.

Ko je ropot mlinskih koles potihnil, je pšenično zmje postalo moka. Takrat je nastopil trenutek, ko je gospodar iz mlinarjevih rok sprejel ta zaslužen dar narave. In takrat se je vzbudil v kmetu tisti globok občutek hvaležnosti, saj je moka zagotavljala da družina to leto ne bo lačna kruha.

Medtem ko je testo počivalo ob odprtem ognju smo se preselili v domači sadovnjak, kjer nas je čakalo kosilo. Domači žganci, golaž in za poobede še čudoviti orehovi štruklji, ki jih je gospodinja Majda skuhala v bakrenih kotličkih na ognjišču črne kuhinje, so se nam ta dan še posebej prilegli.

Vonj sveže pečene kruha, ki se je mešal z opojnimi majskimi vonjavami cvetočih dreves in travnikov, so marsikoga med nami preselili v čas mladosti, čas črnih

kuhinj, kmečkih opravil, veselja, smeha in petja.

Z obiskom KRAMARJEVE domačije pri gospodarju BORISU REBCU, znanem rejcu ovac in pridelovalcu odličnega sadjevca, se je naše popotovanje zaključilo.

To je le eden izmed mnogih zapisanih utrinkov našega druženja v medgeneracijskih skupinah.

Verjemite nam, da je bilo takih doživetij v vseh teh letih že mnogo.

Morda vas je ob naši pripovedi zamikalo, da se nam pridružite.

Veseli vas bomo.

Kraji naših srečanj so naslednji:

DOM STAREJŠIH OBČANOV ILIRSKA BISTRICA, Kidričeva ulica 15, II. Bistrica

Ponedeljek:
od 13. do 14. ure
(II. in III. nadstropje)
od 14.30 do 15.30
(I. nadstropje)
v prostorih matične hiše

Sreda:
od 10.30 do 11.30
v prostorih Dnevnega centra

CENTER ZA SOCIALNO DELO ILIRSKA BISTRICA

Ponedeljek:
od 15. do 16. ure
Levstikova ulica 5
(prostor SONČKA),
Ilirska Bistrica

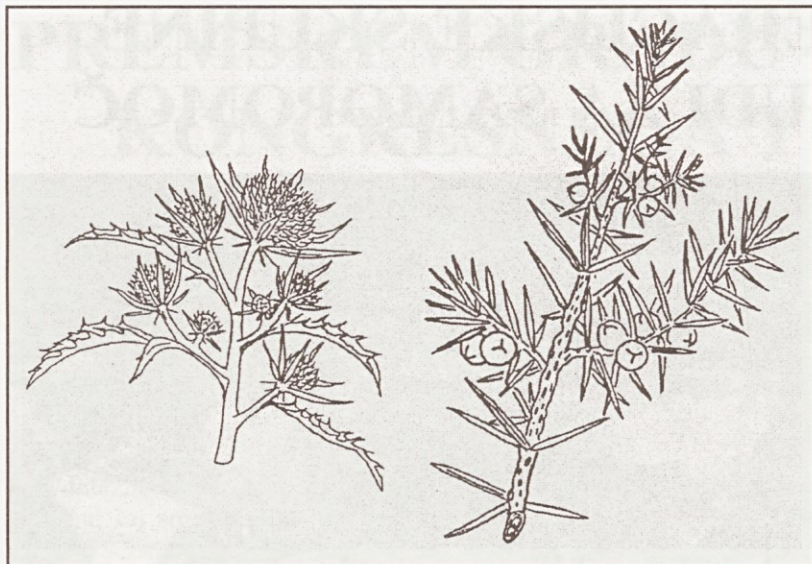
VELIKO BRDO

Sreda:
od 20. do 21. ure
(v prostorih nekdanje osnovne šole)

P.S. V juliju in avgustu začasno prekinemo z druženjem, zaradi počitnic.

Mira Lenarčič

REGIJSKI PARK SNEŽNIK IN MLADI

Ametistasta možina in navadni brin - značilna za suhe travnike pri Knežaku, ki se že zaraščajo (iz Priročnika za vodenje šolskih skupin, projekt Matra)

V anketi, ki jo je časopis Snežnik izvedel marca letos na temo ustanovitve regijskega parka, je eden od anketiranih zapisal: »Park torej poleg vseh omejitev prinaša tudi nekatere razvojne priložnosti, le od nas pa je odvisno kako bomo te možnosti znali izkoristiti.« Zato nas vse večje zanimanje za park med mladimi iskreno veseli.

UČITELJICE SODELOVALE PRI PRIROČNIKU

Pred štirimi leti se je v projekt Matra, ki ga je v celoti financirala nizozemska vlada, vključilo tudi več učiteljic iz osnovnih šol iz Knežaka in Ilirske Bistrice. Skupaj z učiteljicami iz drugih območij predvidenega parka so pripravile zanimiv priročnik za vodenje šolskih skupin. Več predlaganih poti se je vzelo tudi v snežniške gozdove: planinski izlet s Sviščakov na vrh Snežnika, po mašunski gozdni učni poti in po gozdni učni poti na Sviščakah. Učenci naj bi obiskali tudi travnike pri Knežaku (na Obrobi in v Selih) ter spoznali tamkajšnjo raznovrstnost rastlin, zaraščanje in življenje v mlaki. Priročnik poleg opisa poti vsebuje tudi učne liste za učence. Razposlali smo ga na vse osnovne šole po Sloveniji in prepričani smo, da je privabil katero izmed šol tudi iz drugih delov Slovenije v te kraje.

Eden od predlogov za terensko delo je na primer bil, da bi se učenci pri Knežaku razdelili v več skupin, vsaka pa bi nato raziskala drugačen tip travnika: gnojen in negnojen košen travnik, travnik, ki se zarašča, močvirni travnik ob mlaki. Z vrvico bi označili dogovorjeno površino, nato pa prešteli število različnih vrst rastlin, ki tu rastejo. Čim več je različnih vrst, tem večja je raznovrstnost (biodiverziteteta).

SREČANJE ŠTUDENTOV

Odkar ustanavljamo park, se nam oglašajo vse več študentov, ki so si za temo seminarske ali diplomske naloge, magistrskega dela in celo doktorske disertacije izbrali eno od območij znotraj predvidenega parka. Obiskujejo različne smeri študija od agronomije, biologije, družboslovja, ekologije, geodezije, gozdarstva, geografije, krajinske arhitekture, organizacijskih ved do turizma in varstva naravne dediščine.

Na pobudo ene izmed študentk so se maja letos v Postojni ti študenti prvič srečali. Poleg tistih, ki že pripravljajo naloge iz območja parka, je na srečanje prišlo tudi mnogo drugih zainteresiranih, skupno skoraj 40 študentov.

Mag. Boštjan Surina iz Ilirske Bistrice je z diapozitivni predstavil Snežniško cvetano. Res sijajno predavanje, ki navduši tudi človeka, ki ni botanik. Nato se je zvrstilo dvajset študentov, ki so za temo svoje naloge izbrali naravo ali gospodarstvo predvidenega parka ali posameznega območja znotraj parka. Z ilirskobistrškega je svojo že zaključeno diplomsko nalogo predstavil geograf Gregor Kovačič. Posvetil jo je vodnemu bogastvu snežniške planote in varstvu vodnih virov. Med študenti pa so bili še študenti biologije, gozdarstva, turizma in zootehnike iz Bača, Ilirske Bistrice, Koritnic, in Podgrada.

V razpravi je ena od študentk predlagala, da bi študenti ustanovili društvo. Preko takega društva bi lažje tekli stiki z domačini. Več študentov je opozorilo, da bi bilo potrebno več osebnega stika s prebivalci. Sami sicer vidijo priložnosti, ki jih prinaša park, zlasti za turizem na kmetijah in ekološko

kmetovanje - vendar pa bi morali pri ustanavljanju imeti neposreden, bolj ljudski odnos do ljudi. Potrebno bi bilo ljudem konkretno pokazati koristi.

Za zaključno pogostitev na srečanju študentov je poskrbela Zavarovalnica Triglav, Območna enota Postojna.

NAGRADNI SKLAD ZA NARAVO NOTRANJSKE IN SNEŽNIKA

Brest Pohišstvo, d.d. iz Cerknice je pobudnik posebnega sklada, ki bo namenjen finančnim nagradam za najboljše študijske naloge s področja varstva narave Notranjske in Snežnika. V njem bo predvidoma sodelovalo tudi nekaj drugih vodilnih podjetij regije.

Za nagrade se bodo lahko potegovali študenti dodiplomskega in podiplomskega študija agronomije, biologije, družboslovja, ekologije, ekonomije, geografije, gozdarstva, turizma, varstva naravne dediščine in drugih komplementarnih smeri.

Podeljene bodo prva nagrada v višini 150.000 SIT in več nagrad v višini 80.000 SIT. Nagrade so namenjene študentom, ki so svojo seminarsko ali diplomsko nalogo, magistrsko delo ali doktorsko disertacijo zagovarjali v študijskem letu 2000/2001 ali 2001/2002. Prijave bodo sprejemali do 30. septembra 2002.

Breda Ogorelec
Agencija RS za okolje

PARK IN NOVE CESTE - POJASNILO

V majski številki časopisa Snežnik so objavljena mnenja anketirancev o rezervatu za hitro cesto in bodočem regijskem parku. Eden od anketirancev v odgovoru pravi: »Uredba na področju parka prepoveduje gradnjo večjih cest.«

V osnutku uredbe, ki smo ga decembra lani predstavili občinskemu svetu, je bilo dejansko zapisano, da je prepovedano graditi nove tranzitne energetske in prometne objekte in

naprave. Na pobudo občin je Ministrstvo za okolje in prostor kasneje ta predlog preoblikovalo. V verziji, ki jo je poslalo v usklajevanje drugim ministrstvom, je zapisano: prepovedano je graditi nove tranzitne energetske in prometne objekte in naprave, razen, kadar tega posega ni mogoče izvesti izven območja parka; pri graditvi se uporabi obstoječe koridorje, če ti že obstajajo.

PRO-TOM d.o.o.

Vilharjeva 51, 6250 Ilirska Bistrica
tel./fax: 05/71-41-420, GSM: 041/671-158

- * RAČUNALNIŠKI PROGRAMI ZA PODJETJA IN SAMOSTOJNE PODJETNIKE
- * RAČUNOVODSTVA ZA PODJETJA IN SAMOSTOJNE PODJETNIKE
- * RAČUNALNIŠKA OPREMA NA 12 MESECEV - TOM +0%

PIVOVARNA IN GOSTILNA

PIZZERIA KUDRA

Vrbovo 22
6250 Ilirska Bistrica
710-0-710

GOSTILNA S PRENOČIŠČI
POTOK
Ema Deželak s.p.

Dolenje 64, 6254 Jelšane
tel. +386 (0)5/71-42-648
GSM: 041/747-657

MALICE
IN KOSILA
UGODNOTIM
TIM MIT d.o.o.

- TRGOVINA, PROIZVODNJA, ZASTOPSTVO
- PREVOZI, SPECIALNI PREVOZI
- EKOLOGIJA
- PRAZNIENJE GREZNIC
- ODVOZ ODPADNIH OLJ IN KEMIKALIJ
- ČIŠČENJE IN PREBIJANJE KANALIZACIJ

Johnny

BAR

GABRJE 3, 6250 ILIRSKA BISTRICA
tel.: 05/714-58-38, fax: 05/714-10-91
GSM: 041/740-583

INSTALACIJE

KOVAČIČ STOJAN s.p.
Koseze 69a, Ilirska Bistrica
tel.: 05/71-00-370, fax: 05/71-00-371
GSM: 041/642-868

Pohititel

V stanovanjskem objektu S 20 v Ilirski Bistrici je na voljo nekaj lepih stanovanj.

Ilirska Bistrica: vroči m² naprodaj

primorje

Primorje Ajdovščina d.d., 05 36 90 351, 36 90 331

PROŠNJA ZA SPONZORIRANJE ZBORNIKA LJUDJE IN KRAJI OB VELIKI VODI

Že pred časom je na KS Topolc prišlo do obravnave pobude, da bi zbrali potrebno gradivo, zapise ustnega izročila in jih objavili v obliki zbornika.

V krajevno skupnost Topolc sodijo štiri vasi (Topolc, Mereče, Podstenje, Podstenjšek –skupno prek 500 prebivalcev), ki imajo dovolj bogato število zgodovinskih dogodkov, kulturnih in drugih znamenitosti, ustnih izročil, ki bi jih bilo smiselno strokovno obdelati in predstaviti v zborniku. Vasi ležijo na geografsko zelo zanimivem področju.

Svet KS Topolc je na svoji 14. redni seji dne 26.9.2000 obravnaval predlog za pripravo zbornika, kjer naj bi bili opisani naši kraji in ljudje. Na XV redni seji KS Topolc dne 18.11.2000 je bil imenovan uredniški odbor v sestavi:

g. dr. Rafko Valenčič – član,
g. Vojko Čeligoj – član,
Z UO sodelujejo še:

g. Tomo Šajn – član,
ga. Batista Zdravka,
ga. Darja Mežnar – član,
ga. Valenčič Sonja,
ga. sestra Romana – član
ga. Oblak Klara,
Novak Tomaž – član. član
ga. Valenčič Katja,
ga. Sonja Škrj Počkaj – urednica UO,

ga. Jenko Tanja,
g. Milivoj Kaluža – član,
in drugi

g. Škrj Boštjan – član
g. Ado Barbiš – predsednik UO,

Na ustanovnem občnem zboru dne 28.9.2001 je bilo ustanovljeno Kulturno društvo Franjo Kranjec. Sprejet je bil statut društva, sprejete smernice in zadolžitve članov, ki so se nanašale na registracijo društva in nadaljnje delo. Zgoraj navedeni so postali člani Kulturnega društva Franjo Kranjec, nekaj jih je že izvoljeno v organe društva.

Na prvem rednem sestanku kulturnega društva Franjo Kranjec dne 17.11.2001 in drugih delovnih sestankih leta 2002 je bilo obravnavano opravljeno delo in sprejete smernice za naprej. Naloga članov UO je, da posamezniki nadaljujejo z pridobivanjem in obdelovanjem tematike, ki je povezana z našimi kraji in ljudmi. Do sedaj je zbrano preko dvesto strani tekstnega in slikovnega gradiva.

V zborniku bo predvidoma predstavljena naslednja tematika:

-predstavitev naše KS (značilnosti naših krajev, geološki del, geografski del, zgodovinski del – pomembni zgodovinski trenutki, naravne in kulturne znamenitosti, delo

in običaji ljudi)

- ustanovitev in delovanje KS Topolc v posameznih obdobjih,

-cerkveni del,
-svet okrog Velike vode,

-znamenitosti okrog železniške proge na področju naše KS,

-predstavljeni bodo tudi pomembni kraji in podobno,

-pesem o Topolcu – (Oblak - sestra Romana), pesmice, črtice,

-šolstvo v naših krajih,
-opis stanja prebivalstva,

-infrastruktura: železnica, vodovod,

kanalizacija, telefon,
-članki osnovnošolcev in dijakov na posamezne dogovorjene teme in aktualna področja, (ekologija, običaji,

peka kruha, pridelava poljščin, gostilne, narodne znamenitosti in običaji, naravne znamenitosti, drugo),

-pripovedovanja in spomini naših ljudi,

- podjetništvo in obrtništvo (mlini in žage ob reki Reki, mlini v Podstenjšku, mlin v Podstenjah, gostilne, trgovine, trgovske poti...),

-vodni viri,
-kmetijstvo, sadjarstvo,

vinogradništvo,
-osamosvojitve,

- GU zemljevidi, geografske karte, statistični podatki,

- Toponimi,
-naravne znamenitosti: janci, raki,

-krsti na Topolcu,
- ljudski običaji – vizite, pustne in druge prireditve...

V delo so vključeni tudi zunanji sodelavci: g. Simon Kerva, g. Surina Boštjan, ga. Jeronima Kastelic, g. Cevc Milan dr. umetnostne zgodovine, ga. Cevc Emilija dr. umetnostne zgodovine, inž. Marjan Smerke (fotolaboratorij – institut Jožef Štefan), g. Rolih Bogdan, g.župnik Bogdan Berce, g. Karel Rustja, ga. Damijana Logar, ravnateljica Ester Juriševič, ga. Heda Vidmar ga. Anica Brožič in drugi.

Mnenje članov novoustanovljenega kulturnega društva je, da je potrebno nadaljevati z delom. Ne želimo si, da bi morali zaradi manjkajočih finančnih sredstev okrniti število izvodov in strani. Ne želimo si, da določenih tem in slikovnega gradiva ne bi bilo v zborniku. Prav zaradi tega smo mnenja, da raje počakamo nekaj mesecev in izdamo zbornik, ki bo po svoji vsebini neokrnjen in kvaliteten. Predvidena izdaja je koncem leta 2002, oziroma v prvi polovici leta 2003. Okvirna cena na podlagi pridobljenih informacij za cca 500 do 750 izvodov naj bi znašala za pripravo in tisk preko 2.500.000,00 SIT. Natančnih predračunov do sedaj še nismo pridobili.

Ker lastnih sredstev nimamo, se obračamo na Vas, z željo, da proučite pomembnost našega dela, ki bo zagotovo pozitivno vplivalo na prihodnost našega področja in naše občine kot celote. Ob tej priložnosti naprošamo vsa podjetja, obrtnike, ustanove, društva, krajevne skupnosti, občane in občanke, da nas po svojih močeh finančno podprete. Če bomo pridobili potrebna finančna sredstva, se za izdajo zbornika ni bati..

Za vašo pomoč in razumevanje se Vam vnaprej prisrčno zahvaljujemo.

Osebná izkaznica Kulturnega društva Franjo Kranjec:

Kulturno društvo Franjo Kranjec,
Topolc 15, 6250 Il. Bistrica.

Matična številka... 1175874,
Davčna številka... 78941342,

V okviru razpoložljivih možnosti lahko vaš prostovoljni denarni prispevek nakažete na Transakcijski račun odprt pri banki Koper d.d, dne 7.12.2001 št.: 10100-0032611298.

BISTRISKE GASILSKE NOVICE

Gasilci Prostovoljnega gasilskega društva smo po 10 letih končno pridobili tako želeno lastništvo v novem gasilskem domu v Trnovem. Zahvala gre županu občine in svetnikom pa tudi odgovornim na MORsu, da so se končno dogovorili in omogočili, da se je objekt in funkcionalno zemljišče v izmeri 1790 m2 lahko na javni dražbi tudi prodalo izključno namensko za gasilsko dejavnost. Javna dražba se je odvijala 20.06.2002 v prostorih MORsa, PGD Il. Bistrica pa je plačalo izključno ceno v višini 4 mio SIT. S tem dejanjem smo zaključili največji problem, ki nam je onemogočal nadaljnjo izgradnjo gasilskega doma. V naslednjih mesecih gasilce čaka ogromno dela. Gradbeni odbor bo pripravil plan dela na novem gasilskem domu, obvezujoč sklep Občnega zbora o prodaji starega gasilskega doma bomo čim prej izpeljali, izkupiček pa vložili v novi gasilski dom. Teh sredstev sigurno ne bo dovolj, zato bomo gasilci izpeljali širše zastavljeno akcijo za pridobitev dodatnih finančnih sredstev, računamo pa tudi na izdatno pomoč občine. Gasilci upamo, da bomo pridobili dovolj sredstev, za dokončanje gasilskega doma, in čim prejšnjo preselitev. S tem dejanjem bi zaključili enega od večjih projektov, ki si ga je društvo zadalo, čaka pa nas še eden večjih problemov in ta je posodobitev zastarelega voznega parka.

25. maja sta se ekipi članic in veteranov našega društva skupaj z veteransko ekipo iz PGD Jelšane in z ekipo navijačev odpravili na državno tekmovanje. Odpeljali smo se v Moravske toplice, v pokrajino, kjer prekmurska ravnica prehaja v valoviti svet Goriškega, v deželo štokelj, pšeničnih polj, toplih vrečev in predvsem dobrih ljudi, katere smo tudi spoznali.

Veterani - vaja raznoterosti

Naše ekipe so se srčno borile, dosegle zelo dobre rezultate, vendar po višjih mestih niso posegale. Ta mesta so dosegle ekipe, ki so tudi na gasilski olimpijadi na Finskem pobrale skoraj vse medalje. Kljub temu smo se imeli lepo, spoznali nove ljudi in kraje in si obljubili, da se v naslednjih kvalifikacijah še bolj potrudimo in s še večjim številom ekip dostojno zastopamo našo gasilsko zvezo in občino.

Kot vsako leto smo se tudi letos udeležili tradicionalnega srečanja s pobratenim gasilskim društvom iz Opatije, ki je bil to leto gostitelj. S

prelepo ladjo so nas popeljali na daljši izlet okoli otokov Cres in Krk, katera smo si tudi ogledali, na ladji pa ni manjkalo veselja in dobre pogostitve.

Nismo pozabili na 8. junij – dan gasilcev. Ta dan smo obeležili s povorko gasilskih vozil po mestnih ulicah.

Tudi usposabljali smo se. Tako smo se v Izobraževalnem centru na Igu udeležili dopolnilnega usposabljanja za gašenje s pomočjo helikopterjev in lahkih letal. Med predavanji so slušatelji spoznali delo s helikopterji in drugo logistiko, v praktičnem delu pa so vadili vstop v helikopter in izstop iz njega, sodelovali so v prikazu gašenja in se učili gibati v njegovih okolici.

O požarih in drugih intervencijah našega društva v letošnjem letu pa prihodnjic.

Janko Slavec
PGD Il. Bistrica

VROČE!

Klima naprave za vaš dom
že od 172.000,00 SIT dalje

OSCAR

elektrotrgovina in servis
Maistrova 17, 6250 Ilirska Bistrica
tel/fax: 05 / 71 41 101

Trgovina
TARSEL d.o.o. Rozmanova 29
Ilirska Bistrica
tel./fax.: 05/71-41-588

Sprejemamo naročila za učbenike in delovne zvezke.
Ugodne cene šolskih nahrbtnikov, zvezkov
ter ostalih potrebščin in oblačil.

Dodatni 10% popust na zvezke !!!

Pridite in se prepričajte!

ČEBELARSTVO
TARSEL

*NARAVNI DOMAČI MED
*PROPOLIS
*CVETNI PRAH

OPTIKA

Gregor Primc
Gregorčičeva 9, Ilirska Bistrica
Tel.: 05/71-00-510

**Sprejemamo
naročila za
okulistične
preglede
na telefon
05/71-00-510**

AVTOMEHANIKA

Branislav Jovanovski s.p.
Koseze 5E, ILIRSKA BISTRICA
tel 05/71-45-855, 041/422-007

NUDIMO VAM:

JURID-BENDIX
zavorne obloge,
ploščice, diski,
BOSAL izpušni lonci,
ARAL motorna olja,
ter vsi ostali avto deli

ODPRTO
8-12 in 13-17
ob sobotah 8-12

BORZA

V-maj-27	Uvejavljeno litvijsko podjetje, ki proizvaja raznovrstne kovinske izdelke išče partnerje za podizvajalska dela za proizvodnjo industrijskih kovinskih konstrukcij.
V-maj-28	Litvijsko šivalnica pletenin išče poslovne partnerje za dolgoročno sodelovanje: za proizvodnjo in razvoj izdelkov.
V-maj-29	Litvijsko tekstilno podjetje z modernim proizvodnim obratom nudi podizvajalska dela in išče poslovnega partnerja.
V-maj-30	Litvijski proizvajalec pohištva in oblaženega pohištva išče poslovne partnerje za proizvodnjo po naročilu, investicijo za širitev proizvodnje ali vzpostavitev joint-venture podjetja.
V-maj-31	Litvijsko podjetje, specializirano za obdelavo kovin ponuja svoje storitve.
V-maj-32	Litvijski proizvajalec cvetličnih loncev, keramičnih jedilnih servisov in posode želi vzpostaviti poslovne stike s trgovcem na debelo.
V-maj-33	Italijansko podjetje išče investitorja za biološko kmetovanje: sadno drevje, žitarice in kmečki turizem.
V-maj-34	Latvijski kmečki turizem ponuja svoje storitve in želi vzpostaviti stike s tujimi poslovnimi partnerji, ki delujejo na istem področju.
V-maj-35	Angleško podjetje ponuja poslovne storitve in išče poslovne dogovore s tujimi podjetji.
V-maj-36	Poljsko družinsko podjetje išče partnerje za proizvodnjo prehrabnih izdelkov.
V-maj-37	Češki industrijski oblikovalec prodaja lesene igrače in išče proizvajalca igrač po njegovih oblikovnih predlogih.
V-maj-38	Poljski proizvajalec plastičnih izdelkov (brizgane in valjane plastike) išče poslovne partnerje.
V-maj-39	Poljski proizvajalec nakita iz jantarja želi izvažati svoje izdelke in nudi svojo proizvodnjo.
V-maj-40	Francosko podjetje je razvilo sistem za hiter vpogled v bazo zvočnih dokumentov. Išče partnerja za razvoj in proizvodnjo izdelka in za DVD aplikacije.
V-maj-41	Angleško podjetje je razvilo prenosni računalnik za uporabo v težkih delovnih pogojih; išče finančne partnerje za proizvodnjo, trženje in nadaljnji razvoj izdelka.
V-maj-42	Nemško podjetje je razvilo sistem za naročanje strank preko interneta, ki je predvsem uporabno v zdravstvu. Podjetje išče partnerja za licenciranje in komercialni dogovor s tehnično podporo.
V-maj-43	Nemško podjetje je razvilo sončne celice, ki so dvakrat bolj učinkovite od dosedanjih. Podjetje išče partnerja, ki bi bil pripravljen finančno sodelovati pri trženju izdelka.
V-maj-44	Italijansko podjetje, ki proizvaja tanke kovinske izdelke, išče sistem za odkrivanje površinskih nepravilnosti.
V-maj-45	Italijansko podjetje išče sisteme za kontrolo kvalitete notranjosti materiala navojev iz nerjaveče kovine.
V-maj-46	Tehnična univerza je razvila dvojni spektrografijski sistem za testiranje biomaterialov in biotiv. Iščejo partnerja za tehnično sodelovanje ali joint-venture dogovor.
V-maj-47	Izraelski razvojni inštitut je razvil sistem za nadzor elektromagnetne energije v tuljavi, išče strateške partnerje za licenciranje te tehnologije.
V-maj-48	Poljsko podjetje, ki deluje na področju elektronike in industrijske avtomatizacije, išče partnerje za proizvodni dogovor s tujim partnerjem.
V-maj-49	Angleško podjetje je razvilo patentirano elektro-optično merilno tehnologijo; iščejo partnerja za aplikativni razvoj.
V-maj-50	Angleško podjetje je razvilo revolucionarno umetno mišico; išče partnerje za aplikacijo iznajdbe v avtomatizaciji, robotiki in protetiki.
V-maj-51	Nemški podjetnik, ki ustanavlja podjetje za Internetne storitve v Sloveniji, išče poslovnega partnerja zaradi nepoznavanja jezika in slovenskega trga ter za soinvestiranje.
V-maj-52	Bolgarsko podjetje prodaja kovinske in plastične izdelke.
V-maj-53	Bolgarski proizvajalec dekorativne keramike prodaja svoje izdelke.
V-maj-54	Litvijski proizvajalec pohištva prodaja svoje izdelke. Proizvodnjo lahko prilagodijo individualnim zahtevam kupca.
V-maj-55	BIH podjetje, eno izmed vodilnih v gradbeništvu ima v svoji lasti pogone za predelavo lesa in proizvodnjo lesenih izdelkov - velikost 15.000 m ² . Išče slovensko lesarsko podjetje, ki bi vpeljalo svojo tehnologijo, proizvodni program in plasman proizvoda na trgu BIH.
V-maj-56	Litvijski trgovec na drobno z gradbenim materialom išče podjetja, ki bi jih zastopal na trgu Litvije.
V-maj-57	Litvijski pridelovalec ponuja večje količine zamrznjenih jagod.
V-maj-58	Litvijski proizvajalec oblaženega pohištva išče agente, distributerje in zastopnike.
V-maj-59	Nemško svetovalno podjetje išče partnerje za financiranje skupnih mednarodnih projektov ali ustanovitve joint-venture.
V-maj-60	Francoski proizvajalec bombažnih tkanin in žameta prodaja svoje izdelke podjetjem, ki izdelujejo oblačila.
V-maj-61	Romunsko podjetje prodaja žensko in otroško konfekcijo.
V-maj-62	Bolgarski proizvajalec jeklenih cevi želi vzpostaviti poslovne stike s končnimi uporabniki ali distributerji.
V-maj-63	Francoski laboratorij, ki je razvil aplikacijo, ki omogoča delo na daljavo več uporabnikov na istem multimedijem dokumentu, išče partnerja iz industrijskega sektorja.
V-maj-64	Britanski izdelovalec medicinske opreme išče proizvajalca za poslovni dogovor za proizvodnjo ultra lahkih baterij.
V-maj-65	Estonsko podjetje želi navezati poslovne stike s podjetjem, ki se spozna na nanos elektroluminiscenčnih slik na oblačila.
V-maj-66	Finski proizvajalec tehtnic išče partnerja za aplikativni razvoj priročnega integriranega sistema uporabnega v logistiki in transportu.
V-maj-67	Madžarsko podjetje išče partnerja za licenčni dogovor za razvoj nove analogne naprave, ki omogoča prijaznejšo uporabo elektronskih naprav v delovnem okolju.
V-maj-68	Podjetje Training Games išče partnerje za vzpostavitev mreže izobraževalnih tečajev za delavce, ki slonijo na interaktivni tehnologiji.
V-maj-69	Avstrijsko podjetje išče licenčne dogovore za prodajo natančnih hidrostatičnih globinskih merilnikov.
V-maj-70	Tuje podjetje želi licencirati svoj sistem za zbiranje podatkov; e-mail, Web, XML in Digital TV.
V-maj-71	Poljsko podjetje, ki je razvilo programsko opremo za naročanje preko spleta, išče partnerje za E-trgovino in IT.
V-maj-72	Švedsko podjetje išče poslovnega partnerja za aplikacijo internetne storitve na področju informacij o nabavi.
V-maj-73	Estonsko podjetje išče končne uporabnike in partnerje za testiranje brskalnika za razvoj profesionalnih Java programov.
V-maj-74	Nemško podjetje išče partnerja za joint-venture za aplikacijo "gumba za neposreden klic" strank na spletni strani.
V-maj-75	Francosko računalniško podjetje išče partnerja za komercialni dogovor, za svojo programsko opremo, ki omogoča povezovanje v administraciji z dislociranimi terminali.
V-maj-76	Francosko podjetje išče partnerja za tehnično sodelovanje ali komercialni dogovor za svojo metodo natančne proučitve hrupa in vibracij za gradnjo cestnih povezav v mestnih središčih.
V-maj-77	Belgijsko prehrabeno podjetje išče partnerje za razvoj sistema za odkrivanje primesi v končnih pekarskih izdelkih.
V-maj-78	Španski proizvajalec kartic za omejen dostop do PC-jev išče partnerja za aplikacijo te tehnologije na internetnih straneh.
V-maj-79	Španska univerza išče partnerje za licenčni dogovor za svoj inovativni sistem nadziranja klime v toplih gredah na daljavo prek interneta.

IZBRALI SMO NAJBOLJŠI TURISTIČNI SPOMINEK V LETU 2002

Fotografija: Atelje Maraž

Javni natečaj za izbiro najboljšega turističnega spominka v letu 2002, je zaključen.

Na natečaju je sodelovalo devet izdelovalcev spominkov iz naše občine.

Komisija je med pripelimi izdelki ocenila kot najbolj dodelan turistični spominek dve ročno izdelani lutki Zgončar in Kliščar, ki sta bili narejeni v Kulturnem društvu Podgrad, sekcija Škoromati. Ta izdelek je tudi prejel

razpisano denarno nagrado.

Poleg tega smo štiri prispele izdelke posredovali kot idejo za turistični spominek, na Javni natečaj za izbiro najboljših slovenskih turističnih spominkov v letu 2002:

1. »Zgončar in kliščar« (ročno izdelani lutki iz naravnih materialov) izdelovalec Kulturno društvo Podgrad – sekcija Škoromati
2. »Bistriški mlinar« (skulptura iz glin) izdelana v Varstveno delovnem centru II.Bistrica
3. »Brkinski kotel« (iz lesa) – izdelal ga je Rude Kocjančič iz Hrušice
4. »Cvetlični aranžma« (iz povoskanega krep papirja) izdelala ga je

Marta Cesar iz Kosez.

**Prvonagrajencu čestitamo,
vsem štirim pa želimo uspešen
nastop na republiškem
natečaju.**

PROGRAMI USPOSABLJANA 2002 – EDINSTVENO IZ SLOVENIJE

19. junija letos je podjetje INOVA IR d.o.o. iz Velenja (naročnik je PCMG iz Ljubljane) organiziralo delavnico na temo »Kako razviti izdelek za uspešno trženje?«.

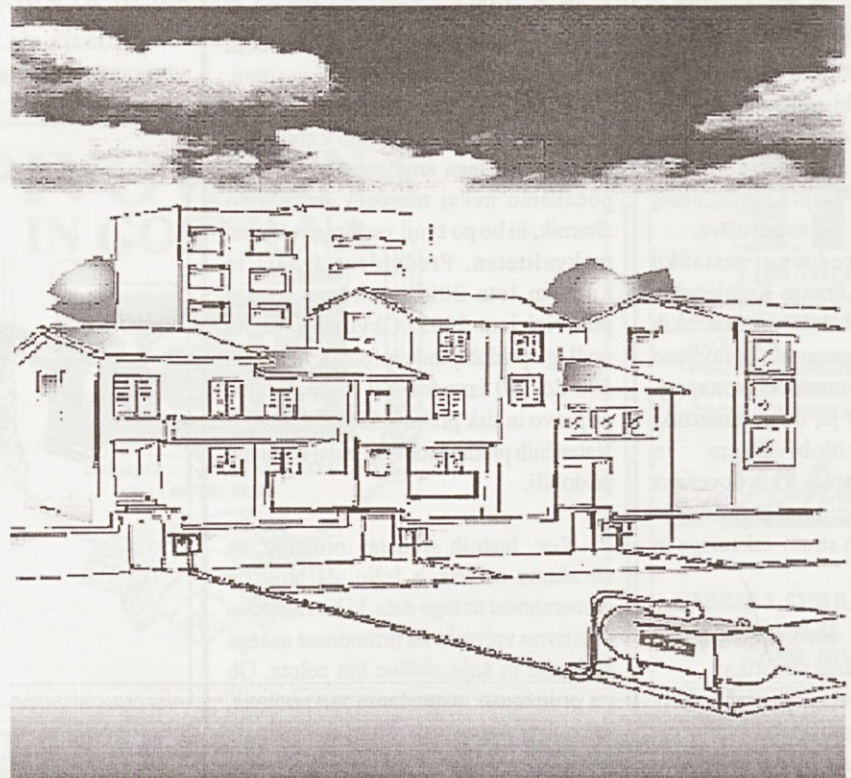
Kar šest izdelovalcev spominkov iz naše občine se je udeležilo omenjene delavnice, in sicer: Marta Cesar iz Kosez, Sonja Munih, Milojka Primc in Mojca Vrh iz II.Bistrice ter Karlo Stipančič in Drago Butinar iz Podgrada.

Namen delavnice je udeležence usmeriti na tržno razmišljanje, oziroma na to, da pri razvoju izdelka razmišljajo o kupcu in o tem, kako zadovoljiti njegove potrebe in pričakovanja.

Udeleženci delavnice so prinesli s seboj lastne izdelke, ki so jih skupno pregledali in po korakih ocenjevali po različnih kriterijih ter iskali odgovore, kako jih izboljšati in narediti tržno bolj zanimive.

Pridobili so tudi nekaj znanja o trženju izdelkov in samem poslovanju.

UTEKOČINJEN NAFTNI PLIN ENERGETSKO UČINKOVIT IN PRIJAZEN DO OKOLJA ČIST, PRAKTIČEN IN UČINKOVIT PONUJA UDOBJE IN POMENI PRIHRANEK ZANESLJIVA OSKRBA

KAKO DO PLINOHRAMA?

Pokličite na dežurno telefonsko številko 031 348 888, oz. na sedež podjetja:

PETROL PLIN, d.o.o.
Dunajska 50, 1000 Ljubljana
Tel.: 01 4714 556, 4714 817

kalister Dolenje 2a 6254 Jelšane **OPEL**

avto

Nudimo veliko izbiro:

- avtoplaščev,
- amortizerjev,
- izpušnih sistemov,
- zavornih sistemov,
- alu-platišč in
- servisne usluge

Pooblaščen servis
Prodaja vozil
Originalni rezervni deli
Dodatna oprema

TRGOVINA: 05/788-60-10, AVTOSALON: 05/788-60-09
PE ILIRSKA BISTRICA: 05/710-14-30

Delovni čas od 8. do 19. ure, v soboto od 8. do 14. ure.

POLICIJSKA KRONIKA

DOGODKI, KATERE JE OBRAVNAVALA POLICIJSKA POSTAJA IL. BISTRICA OD 15. 05. DO 15. 06. 2002

S področja kriminalistike smo obravnavali 5 primerov v objekte (stanovanjski objekti, skladišče, ipd.). Obravnavali smo en primer kaznivega dejanja kršitve nedotakljivosti stanovanja, en primer kaznivega dejanja lahke telesne poškodbe, štiri primere kaznivega dejanja poškodovanje tuje stvari, pet primerov KD tatvine, en primer krive ovadbe, štiri primere vlovov v osebna vozila. Storilci so v glavnem odnašali avtoradije. Obravnavali smo tudi en primer KD ogrožanja varnosti.

S področja cestno prometnih predpisov smo obravnavali 12 prometnih nesreč s materialno škodo, 6 prometnih nesreč z lahкими telesnimi poškodbami in 5 primerov poškodovanj osebnih vozil na parkirnih prostorih. Skupaj s policisti Postaje prometne policije Postojna smo obravnavali prometno nesrečo s smrtnim izidom, v kateri je bil udeležen voznik motornega kolesa iz Avstrije. Obravnavali smo primer prometne nesreče s pobegom, katerega smo uspešno raziskali. Evidencialno smo tudi primer trčenja v medveda, kateri je pobegnil v gozd.

S področja javnega reda in miru smo obravnavali štiri kršitve na javnem kraju in eno kršitev v zasebnem prostoru. Policisti so zasegli trem domačinom majšo količino prepovedane droge.

Beležili smo tudi en primer pokola ovac. V dveh primerih smo bili prisotni, ko je zagorelo v stanovanjskih objektih.

V širši akciji na območju Sviščakov smo s pomočjo gorskih reševalcev in članov Gasilskega društva Senožče našli osebo, katera je bila že nekaj časa pogrešana. Za uspešno akcijo gre zahvala vsem, posebno pa revnemu lovskega čuvaju in njegovi hčerki, katera je našla pogrešanega.

Obravnavali smo tudi 9 tujcev, ki so na nedovoljen način prestopili državno mejo.

Ponovno opozarjamo vse voznike motornih koles in koles z motorji na uporabo zaščitnih čelad, ter spoštovanje omejitve hitrosti.

Glede na bližajočo turistično sezono in s tem povezano problematiko zgostitve prometa ob vikendih v Il. Bistrici opozarjamo voznike na strpnost. Policisti bomo ob večjih zgostitvah fizično urejali promet.

Občane opozarjamo tudi na samozaščitno obnašanje, pod kar se razume predvsem zaklepanje hiš in osebnih vozil.

Za svoje premoženje lahko največ storimo sami!

Božidar Štemberger
KOMANDIR POLICISKE POSTAJE

Policija svetuje

MAMILA HUDIČEVA LEKARNA IV. DEL

ECSTASY

ECSTASY je popularno ime za 3,4-metilendioksiamfetamin (MDMA), psihoaktivno snov iz skupine fenetilaminov. Po kemijski strukturi je podoben amfetaminom in meskalinu, zato deluje kot poživilo z blagim halucinogenim učinkom.

ZGODOVINA

Zgodovina ecstasyja sega v začetek 20. stoletja, ko ga je nemški znanstvenik Ernest Merck prvič sintetiziral. Novo odkriti sintetični produkt je družba Merck leta 1914 patentirala kot sredstvo za zmanjševanje teka, vendar so nezaželjeni stranski učinki preprečili njegovo industrijsko proizvodnjo in prodajo na trgu.

V 70. letih je zanimanje za ecstasy ponovno oživelo. Ameriški farmakolog Alexander Shulgin je z raziskavami na sebi in prostovoljci ugotovil, da ecstasy oziroma "penicilin za dušo", kot ga je imenoval, manjša notranjo napetost in tesnobo, prežene strah, olajša komunikacijo, dvigne samozavest in ustvarja dobro razpoloženje. Zaradi teh lastnosti so mu nekateri takratni psihoterapevti pripisovali pomembno vlogo pri zdravljenju duševnih motenj.

Proti koncu 90. let, s pojavom tako imenovane techno glasbe, je postal ecstasy sestavni del divjih zabav na plesiščih velikih diskotek in v najetih tovarniških halah. Drobne barvne tablete omogočajo udeležencem takih zabav, da ob monotonih basovskih zvokih techno glasbe, popestrene s futurističnimi svetlobnimi efekti vzdržijo divji ritem plesa vse do jutranjih ur. Brezvestni preprodajalci mamila so kmalu uvideli možnost velikih zaslužkov in svojo prodajno ponudbo prilagodili naraščajočemu povpraševanju po ecstasyju. Temu primerno so se odzvale državne oblasti in ga uvrstile na seznam prepovedanih snovi. V Sloveniji velja prepoved proizvodnje, prometa in posesti tega mamila od leta 1987.

UČINKI

Učinki ecstasyja so pri vsakem posamezniku različni. Odvisni so od osebnega razpoloženja, splošnega telesnega stanja in vplivov okolja. Povprečna oralna doza je 100 do 150 mg. Učinek običajno nastopi med 30 do 60 minut po zaužitju in popusti po 6 do 8 urah.

Podobno kot amfetamin deluje poživljajoče na osrednje živčevje in srce, kar uživanci občutijo kot naval energije. Zaradi omenjenega učinka privrženci techno glasbe na množičnih "rave" zabavah ostanejo budni in z lahkoto preplešejo cele noči. Halucinogeni učinki nastopijo le pri večjih dozah.

Pod vplivom tega mamila postane uživalec evforičen, občutek lakote, žeje in utrujenosti popolnoma izgine. Ker popustijo notranje zavore, narašča potreba po komuniciranju, stopnjuje se

občutje simpatije ter povezanosti med ljudmi - entaktogeni učinek. Ecstasy vpliva na duševnost, zaznave, občutke in razpoloženje posameznika.

STRANSKI UČINKI IN NEVARNOSTI ECSTASYJA

Eden najbolj prepoznavnih učinkov ecstasyja je njegov vpliv na delovanje nadzornega mehanizma za temperaturo. Telesna temperatura lahko naraste prek 41 stopinj Celzija. Posledica pregretja organizma je pospešeno potenje, ki lahko vodi v preveliko izgubo telesnih tekočin in soli (dehidracija).

Številni smrtni primeri, opisani v tuji literaturi, potrjujejo, da je ecstasy nevarno mamilo. V Angliji so v zadnjih šestih letih zabeležili 60 smrtnih primerov, povezanih z uživanjem ecstasyja. V večini primerov je smrt nastopila zaradi motene termoregulacije oziroma vročinske kapi. Smrti so nastopile med množičnimi zabavami, po naporni plesni aktivnosti, v neprezračeni, vlažni in segretili diskotekah. V takih okoliščinah organizem ne more oddajati zadosti toplote, ki se čezmerno kopiči v njem.

Da se izognejo težavam in motnjam, ki nastopijo zaradi hipertermije in dehidracije, razgretim plesalcem svetujejo, da pravočasno poskrbijo za nadomestitev izgubljenih tekočin z osvežilnimi pijačami, nikakor pa ne z alkoholom. Organizatorji techno zabav in lastniki diskotek pa bi morali zagotoviti ustrezno zračenje prostorov.

Nadalje zdravniki poročajo o primerih, ko je zaradi pomanjkanja tekočine in velike koncentracije ecstasyja prišlo do poškodb jeter in odpovedi delovanja ledvic.

Zaradi povečanega krvnega tlaka in srčnega utripa, ki ga povzroči ecstasy, so dodatnemu tveganju izpostavljeni uživanci z visokim krvnim tlakom in drugimi obolenji srca in ožilja.

Ostali nezaželjeni stranski učinki, ki se pokažejo po jemanju ecstasyja:

- krčenje čeljustnih mišic
- razširjanje zenic
- suha usta
- težave pri osredotočenju pogleda
- mišični krči

- tahikardija
- krči v trebuhu.

Dolgotrajno jemanje in/ali jemanje prevelikih odmerkov povzroči spremembe v osebnostnem delovanju, neprijetna čustvena doživetja, halucinacije, vidne in slušne motnje, paničnost in depresivnost in celo bolezenska stanja, podobna shizofreniji.

Uživalec tvega psihično odvisnost, navajanje na ecstasy in tudi pomirjevala, ki mu pomagajo, da se po omami umiri.

Raziskovalci so s poskusi na živalih ugotovili, da ecstasy poškoduje živčne celice v možganih. Ob pomanjkanju farmakoloških raziskav o učinkih tega mamila na človeka, njegovih dolgoročnih učinkov ni mogoče zanesljivo predvideti, predvsem glede škodljivih nevroloških učinkov. Kljub temu obstaja potencialna nevrotoksičnost, kot pravijo nekateri farmakologi.

TIPOLOGIJA ECSTASYJA

V novejšem času sinonim ecstasy označuje skupino psihoaktivnih fenetilaminov, v katero poleg MDMA uvrščamo še naslednje amfetamske derivate, ki so prav tako neločljivo povezani z mladostniki in techno sceno:

- MDA-3,4 metilendioksiamfetamin
- MDEA-3,4 metilendioksietilamfetamin
- DOB-4-bromo-2,5-dimetoksiamfetamin
- MBDB-N-metil-1-(3,4-metilendioksifenil)-2-butanamin
- BDMPEA-2,5-dimetoksi-4-bromo-fenetilamin

Za našete snovi iz skupine ecstasy je značilno, da nimajo legalne uporabe v vsakodnevem življenju. So sintetična mamila, izdelana izključno iz kemikalij (prekurzorjev). Za potrebe ilegalnega trga se proizvajajo v skrivnih laboratorijih po Evropi, zlasti na Nizozemskem, od koder prihajajo tudi v Slovenijo. Pojavljajo se v obliki raznobavnih tabletk z odtisnjenimi različnimi simboli in napis, redko v obliki želatinastih kapsul ali praška. Z vidika vpliva na človeški organizem je moč zaslediti prepletajoče se stimulativne in halucinogene učinke. Kateri prevlada, je odvisno od vrste in količine zaužite snovi.

Prihodnjič več o zasegih ecstasyja

TURISTIČNO ZAVAROVANJE

Potovanja in dopusti so najpogosteje povezani s prijetnimi doživetji in kasneje s prijetnimi spomini.

Toda sleherno potovanje ali dopust nam lahko pokvari vrsto nepredvidljivih dogodkov:

- na poti se nam pokvari avto ali pa smo udeleženi v prometni nesreči;
- na letališču nam izgubijo prtljago ali nam jo nepridipravi celo ukradejo;
- poškodujemo se v gorah, na plaži ali pri kakšni drugi rekreaciji, zaradi česar se znajdemo v bolnišnici;
- na poti ali dopustu zbolimo, kar povzroči visoke stroške zdravljenja...

Kdor potuje ve, da se takšne in podobne reči vedno dogajajo in kaj hitro se lahko prijetno potovanje spremeni v moro.

S polico turističnega zavarovanja v žepu bo Vaše potovanje bolj varno in brezskrbno.

Zavarovanje lahko sklenete na vseh poslovnih mestih Zavarovalnice Triglav in pomembnejših turističnih agencijah.

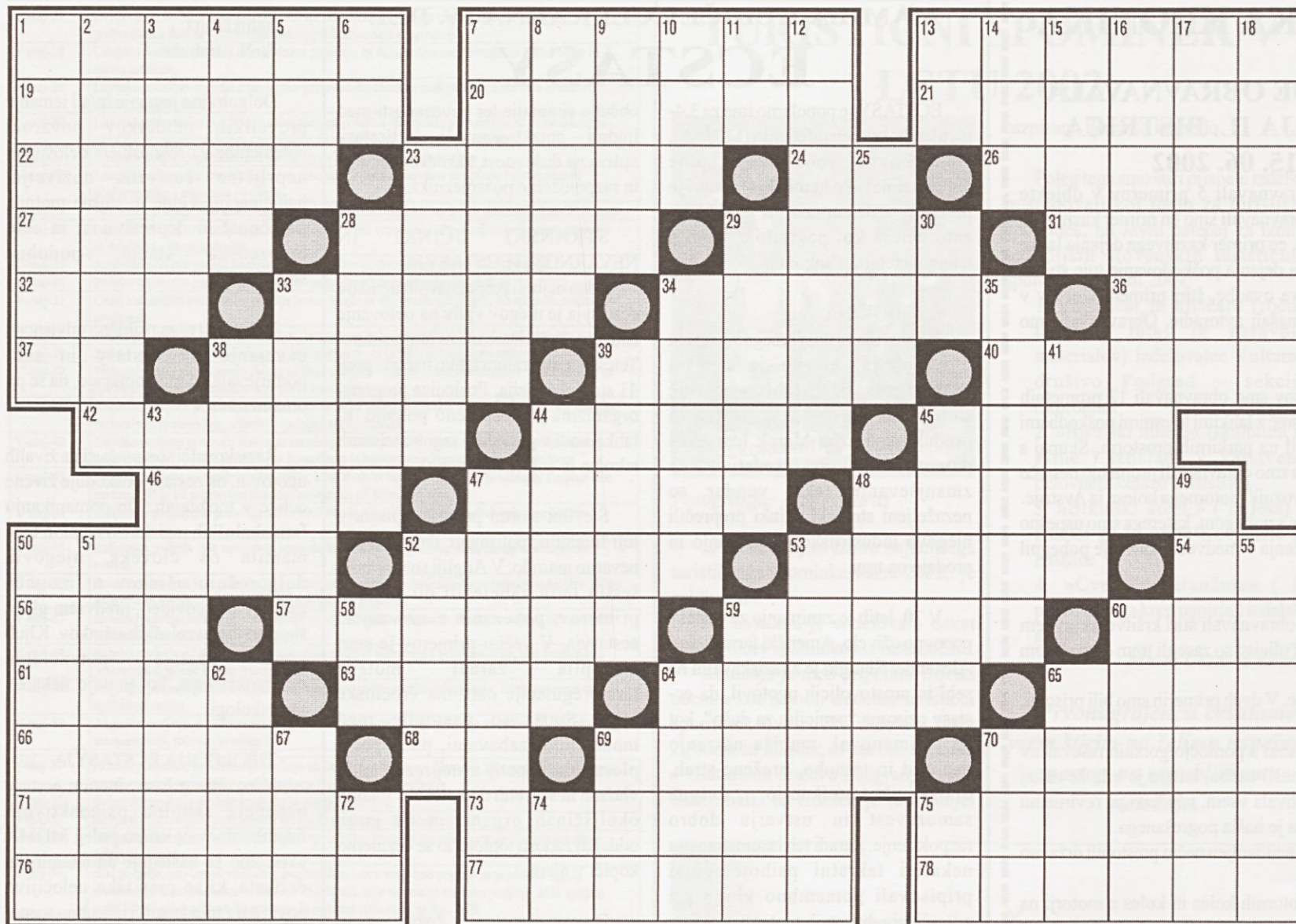
OPOZORILO

Policijska postaja Ilirska Bistrica opozarja in naproša vse prebivalce mesta Ilirska Bistrica, da se med vikendi v prihajajoči poletni sezoni v mesto odpravijo peš, saj se bodo s tem izognili pretirani gneči ter prometnim zastojem, ki nastanejo ob določenih prometnih konicah v mestu.

Za razumevanje in sodelovanje se vam zahvaljujemo in vam želimo, da čim lepše preživite prihajajoče poletne dni.

Srečno!

NAGRADNA KRIŽANKA

VODORAVNO:

1. priprava za čiščenje, 7. slovenski pevec zabavne blasbe (Drago – Mef), 13. prid, 19. ena od projekcij, 20. ime italijanske novinarko Fallaci, 21. zaničljiv izraz za Azijce, 22. makedonski književnik (Kočo), 23. slikarska galerija v Milanu, 24. začetnici slovenskega skladatelja Turela, 26. slovenka reprezentantka v rokometu (Deja), 27. muslimansko moško ime, 28. moško ime, 29. trnat grm, 31. ubiti italijanski politik (Aldo), 32. ameriška pisateljica (Anais), 33. slovenski slikar (France), 34. kdor vlada, 36. tonovski način, 37. kemični simbol za element aktinij, 38. oder, prizor, 39. rastlina z rumenimi koški, 40. ime francoske filmske igralko Versois, 42. prestolnica Turčije, 44. najbolj razširjena rastlina, 45. neuporabna, nekoristna odpadna snov, 46. pritok Rena v Švici, 47. izdelek iz prekrizanih niti, 48. ovčar, planšar, 50. potomci starih Egipčanov, 52. utrjeno pristaniško mesto in kopalnišče v Italiji (tudi zaliv), 53. barijev sulfat, težec, 54. začetnici skladatelja Pavčiča, 56. danski otok, 57. mesto v starem Egiptu, 59. indijski fizik, nobelovec 1930 (Chandrasekhara Venkata), 60. egipčanski bog sonca, 61. slavni brazilski nogometaš, 63. zidna obloga, 64. ljudem naklonjen centaver v grški mitologiji, 65. pretep, 66. Odisejev oče, 68. začetnici dirigenta Nanuta, 69. prijetna dišava, 70. nedozorela jajčna celica, 71. vrsta metulja, 73. področje delovanja, 75. Verdijeva opera, 75. brazilski igralec (Marco), 77. aminokislina v beljakovinah, 78. črn ptič.

NAVPIČNO:

1. zvitja preja, 2. pripadnica društva, 3. srednja doba starejšega terciara, 4.

tri karte iste vrednosti, 5. kitajsko glasbilo, 6. najmočnejša igralna karta, 7. staroslovanska boginja zime in smrti, 8. oseba iz romana Pod svobodnim soncem, 9. nekdanji francoski naziv za kralja, 10. obmejno mesto v Avstriji, 11. števniki, 12. vrsta drevja s pečkastim sadjem, 13. začetnici nobelovca Adlerja, 14. mesto na Madžarskem, 15. mesto v srednjem delu Francije, 16. 225 km dolga reka v Romuniji, 17. življenjsko pomembna ciklična organska spojina v živalskih in rastlinskih organizmih, 18. avstrijska dežela, 23. orodje za rahljanje zemlje, 25. nemški nacistični zločinec, po katerem se je imenovala organizacija za gradnjo cest (Fritz), 28. slovenska režiserka, publicistka in prevajalka (Djurđica, 1921-1992), 29. goba, 30. kemični simbol za element galij, 33. avstrijski operni pevec (Emil), 34. čarovnija, 35. ime francoskega pisatelja Rollanda, 38. igra s kartami za tri igralce, 39. ime slavne švedske igralko Garbo, 41. naziv za francoske Alpe, 43. francoski cesar iz rodbine Bonaparte, 44. reka srednji Angliji, 45. plat, 47. malica, 48. otočje v Polineziji, 49. gora pri Triglavu, 50. pomožni duhovnik, 51. grška morska nimfa, 52. grška črka, 53. strokovnjak za pripravo mešanih pijač v baru, 55. čuvar živine, 58. kemični simbol za element molibden, 59. reka v Gruziji, 60. racman, 62. švicarski slikar in grafik (Hans), 64. začimba pekočega okusa, 65. kenijski atlet (Henry), 67. altana, 69. japonska nabiralka biserov, 70. škotski nobelovec (John Boyd), 72. kemični simbol za element silicij, 74. staroslovanska pijača, 75. začetnici književnika Kocbeka.

Dimitrij Grlj

NAGRADO,
VEČERJO ZA DVE OSEBI PRI GRILL DANILU,
za marčevsko križanko prejme:

TONČKA ŠTEFANČIČ
Jurčičeva 9, 6250 ILIRSKA BISTRICA

ČESTITAMO SREČNI NAGRAJENKI IN JI ŽELIMO
"DOBER TEK".

Mali oglasi

IZJEMNA PONUDBA V starem delu mesta prodamo Pink Floyd po delih: bar /250 m², Klub (140 m²) in Discoteka (150 m²); 1m² opremljenega prostora s celotnim inventarjem je 750 EUR; s pripadajočim zemljiščem, urejeno dokumentacijo ter parkirnim prostorom; možnost dogradnje stanovanjske hiše; Informacije na tel.: 041/796 610;

Prodaj kmetijo v k.o. Trnovo v skupni izmeri cca 18 ha². V to so vključena njive, travniki, pašniki, sadovnjaki in gozdovi. Kmetijskega zemljišča je skupno 8,50 ha, gozdov pa 9,50 ha.

Interesenti naj se oglasijo na telefon: 05 7100860 ali 05 7100861. Prodajalec je Jenko Anton, Vodnikova 30, Ilirska Bistrica

V Ilirski Bistrici ugodno prodamo adaptirano 3-sobno stanovanje, 55 m² v podpriljičju bloka na Župančičevi ulici; Informacije na tel.: 041/329-475

Stanovanje 80 m² na Tomšičevi ulici; 1 nadstropje z vrtno prodamo; Informacije na tel.: 05/71 42 636 vsak dan od 8-12 ure in ob sredah od 14 do 18 ure;

Kupim stanovanje v Ilirski Bistrici od 50 - 70 m² v Prešernovi, Župančičevi, Gregorčičevi ulici ali na Vojkovem drevoredu.

Ponudbe na tel.: 041/ 345 -753.

V Vrbici pri Ilirski Bistrici prodam DVE ZAZIDLJIVI PARCELI, velikosti 3.035 m² in 1.600 m².
Telefon 041/449 688.

KUPIM vikend na Sviščakih. Ponudbe v uredništvo Snežnika.

V Ilirski Bistrici, Aljažev breg, PRODAM starejše gospodarsko poslopje, lokacija primerna za spremembo v stanovanjsko hišo, v izmeri 135 m² in z dvoriščem v izmeri 95m², z dvema garažama, ter z elektriko in vodo, po ugodni ceni. Možnost nakupa sosedovega zemljišča.
Informacije na tel. 05/ 71 41 842 aLi 05/ 71 45 129

Iščem manjšo kmetijo za najem v Ilirski Bistrici ali njeni širši okolici (primorska regija); lahko je v slabem stanju, Inf. 031/423 666;

V najem damo pisarno površine 15 m², v OIC Trnovo, Vilharjeva 35; Informacije TELES d.o.o, telefon: 71 10 100; GSM 041 616 411

NUDIM INŠTRUKCIJE IZ PREDMETOV MATEMATIKA IN FIZIKA ZA OSNOVNO TER 1. IN 2. LETNIK SREDNJE ŠOLE; INFORMACIJE DOBITE NA TELEFON: 031/278-353

REŠITEV
JUNIJSKE
KRIŽANKE

nam pošljite do
20. julija 2002,
na naš naslov:
UREDNIŠTVO
ČASOPISA SNEŽNIK
Bazoviška 40
6250 Ilirska Bistrica

Med prispelimi
pravilnimi rešitvami
bomo izžrebali nekoga,
ki bo prejel lepo nagrado:

VEČERJO ZA DVE
OSEBI V GOSTIŠČU
GRILL DANILU

GRILL
DANILO

REŠITEV MAJSKE
KRIŽANKE

REŠITEV: 1. ŠČIPALKA, 9. KOSINUS, 16. APARATURA, 17. UGRJUMOV, 19. PASAR, 20. AEROBA, 22. ATEDE, 23. ORT, 24. ANO, 25. LEDA, 27. KOL, 28. RT, 29. LENDL, 31. DLESNA, 34. K(AREL) E(RBEN), 35. TAPIOKA, 37. EHINOKOKUS, 39. ALZ, 40. VLAK, 41. ONA, 42. ANGLICIZEM, 46. KOMENDA, 50. LA, 51. ENOLOG, 52. MEDOC, 53. AR, 54. EGK, 56. DERA, 57. ARA, 58. AKE, 59. ALOIS, 62. ANNABA, 64. PAZIN, 66. TAGLIONI, 68. MILIARIJA, 70. SLAPŠAK, 71. ALAJUELA.

Novi vikend na Sviščakih, trdo zidan prodaj; Informacije na tel.: 05/71 42 636 vsak dan od 8-12 ure in ob sredah od 14 do 18 ure;

IŠČEM kupca za polovico vikenda na Sviščakih.

Ponudbe na tel: 041 52 89 79

Instrukcije iz angleškega jezika za osnovne in srednje šole.
tel.: 05/714-43-84

PRODAJNA MESTA
ČASOPISA SNEŽNIK:

V VSEH TRGOVINAH
ILIRIJE, V TRGOVINI
BALASTY, V
PAPIRNICI LINEA ART,
V TOBAKU,
V PAPIRNICI "POD
LIPO", NA
BENCINSKEM SERVISU
ISTRABENZA, NA
BENCINSKEM SERVISU
PETROL IN V TRGOVINI
TUŠ.

VSE PRIPRAVLJENO ZA LETOŠNJI BASSPORT POKAL 2002

V soboto zvečer, 8. junija 2002, je bil v prostorih ŠD Bas šport opravljen žreb tekmovalnih skupin turnirja BASSPORT POKAL 2002. Na turnir se je dokončno prijavilo 44 ekip v petih kategorijah, ki so bile na žrebu razporejene po skupinah in prizoriščih.

Organizatorji turnirja so letos nad odzivom ekip navdušeni in zadovoljno opravljajo zadnje priprave pred začetkom turnirja. Le ta se bo pričel v soboto, 22. junija z predtekmovanji v kategorijah U-18 in U-16, nadaljeval pa do torka, 25. junija, ko bo zaključen z finalnimi tekmami v kategoriji U-12. Ker so ekipe razporejene na štiri prizorišča – tokrat bo poleg Postojne turnir potekal še v Pivki, Sežani in Kozini, organizatorji pozivajo vse prijavljene ekipe, da si ogledajo raspored tekmovanja na njihovi spletni strani www.bassport-cup.com, da ne bo prihajalo do problemov pri sodelovanju na turnirju.

Letošnji turnir BASSPORT POKAL 2002 bo rekorden v vseh pogledih. Poleg prijav 44 ekip v petih kategorijah, bo na turnirju potekal tudi izjemno kakovosten turnir v kategoriji do 16 let. Najbolj znano ime turnirja bo prav gotovo FK PARTIZAN iz Beograda, ki prihaja v Postojno in Sežano (tam bo igral v predtekmovanju) z svojo najmočnejšo postavo. Ekipa z 8 jugoslovanskimi reprezentanti je pred mesecem dni igrala v finalu kadetskega turnirja v

Amsterdamu, kjer je izgubila z nizozemskim Feyenoordom. Poleg Partizana bo na turnirju nastopal tudi slovenski prvak Maribor, ena najboljših hrvaških ekip NK Imotska Krajina iz Proložca, potem pa ostali slovenski klubi NK Koper, NK Ilirija Ljubljana in ostali. V kategoriji do 18 let bo najverjetneje največja atrakcija nigerijska ekipa Deportivo Soccer Club Lagos, katere prihod pa še ni dokončno potrjen, saj še vedno čakajo potrditev viz za vstop v Slovenijo. Po zagotovilih slovenske ambasade v Kairu, naj bi bilo to urejeno v nekaj dneh.

Organizator je tudi letos pritegnil k sodelovanju nekatere nogometne klube na področju MNZ Koper, ki je sicer glavni pokrovitelj tega dogodka, seveda skupaj z častnim pokroviteljem Občino Postojna in županom Josipom Bajcem. Prav sodelovanje klubov pri organizaciji turnirja pa je ključno za uspešno izvedbo dogodka, ki bo prav gotovo pozitivno vplivalo na razvoj mladinskega nogometa na tem področju.

Skratka – za začetek turnirja je več ali manj vse pripravljeno. Morda še to – od petka, 07. junija je v prostorih Pizzerie ČUK v Postojni na ogled letošnji prehodni pokal turnirja, ki ga je prispevalo podjetje A-PRELES iz Rakeka (www.bit.si/a-preles). Glede na to, da je izjemno lep in velik, je tudi vreden ogleda – tako kot turnir.

Aleš Zidar

USPEŠNA RIBOLOVNA SEZONA NA KLIVNIKU

IVAN HRVATIN; 2.6.2002
SMUČ, dolžina 100 cm; teža 9,80 kg

LEON SKOK; 4.6.2002
SOŠKA POSTRV, dolžina 84 cm; teža 7 kg

POKAL ZGONIKA 2002

Dne 2. 6. 2002 so se Primorski Samuraj klubi udeležili karate turnirja v Zgoniku v Italiji na katerem je nastopilo okoli 300 tekmovalcev iz 15. klubov iz Italije, Hrvaške in Slovenije. Tudi na tem tekmovanju sta bili najboljši obe Bistriški Samurajki Tamara KOVAČEVIČ in Ana KRESEVIČ.

Tamara je nastopila tako v katah kot tudi v bojih. Brez večjih težav je premagala vso konkurenco mlajših deklic in dečkov. Organizator je namreč v mlajši konkurenci združil deklice in dečke in s tem nekoliko povečal konkurenco, kar pa že prekaljeni Tamari ni delalo bistvenih težav. Svoje je opravila

strokovno in profesionalno in svojemu klubu Samuraj Nova Gori prilorila 1. mesti tako v katah kot tudi v bojih in s

tem bistveno pripomogla k skupnemu končnemu rezultatu, kjer so Novogoriški Samuraj osvojili 2 mesto za karate klubom iz Stare Gorice. To je bilo namreč največ, kar so lahko dosegli, saj v starejših konkurencah tokrat niso nastopili.

Ana KRESEVIČ je v Zgoniku nastopila le v katah. Šlo ji je odlično in gladko je osvojila 1 mesto. S svojimi nastopi na vseh letošnjih tekmovanjih je Ana dokazala, da je ena najboljših Slovenskih katašic v svoji konkurenci. Svojemu klubu Samuraj Koper je s to zmago bistveno pomagala, da je z majhnim številom tekmovalcev osvojil skupno 3. mesto.

Z.K.

OMNIA ŠPORT

TRGOVINA OPREME ZA ŠPORT IN PROSTI ČAS

VABIMO VAS NA UGODNE NAKUPE
OBLAČIL IN OBUTVE IZ KOLEKCIJE
POMLAD - POLETJE 2002.

TRGOVINA ILIRSKA BISTRICA TPC MIKOZA
Bazoviška 32, 6250 Ilirska Bistrica
tel: 05/7101057, faks: 05/7101058

FIZIOTERAPIJA
IN TRGOVINA

Kozmanova ul. 1
6250 Ilirska Bistrica

TRGOVINA - tel./fax.: 05/710-12-56
FIZIOTERAPIJA - tel.: 05/710-12-55

- * ORTOPEDSKA OBUTEV
- * MERILNIKI
KRVNEGA PRITISKA
- * INKONTINENČNI PROGRAM
- * NOGAVICE ZA KRČNE ŽILE
- * VSI OSTALI
ORTOPEDSKI PRIPOMOČKI

HTC ŠPORT

ŠPORTNA TRGOVINA
PTC MIKOZA
tel. 05/710-11-38
e-mail: htc@siol.net

ŠEPEC d.o.o. Postojna
prodajni center Jurček
Ljubljanska 15
tel. 05/726-51-47

TRGOVINA DIRENDAJ
DIRENDAJ - OTROŠKI RAJ

ODLIČNI REZULTATI »SOKOLOV« V ITALIJI

Dne 02.06. so se člani karate kluba Sokol podali na tekmovanje v Zgonik v sosednji Italiji. Štirinajst članska odprava, ki sta jo vodila trenerja KRISTOFER ŠTEMBERGAR in ŠPELA MUHA, je na turnirju z rezultati dokazala, da so res v odlični formi, saj so bistriški tekmovalci v Zgoniku presegli pričakovanja tako vodstva kluba, kot trenerjev. Rezultati po posameznih kategorijah so sledeči.

V kategoriji letnikov 92(bel pas) je Tiln Muha osvojil 2. mesto, pri deklicah letnik 90-92 pa je Rosana Uljan (bel pas) prav tako posegla po 2. mestu, oba sta nastopila samo v katah.

V kategoriji mlajših deklic (rjav in črn pas) je zmagala Mateja Hrvatin, Doris Brne pa je osvojila 3. mesto.

Pri mlajših dečkih (rjav in črn pas) je Darjan Smajla osvojil 2. mesto.

V kategoriji starejših dečkov in deklic je Tine Maljevac (rjav in črn pas) osvojil 1. mesto, Anja Čekada (rjav in črn pas) je osvojila 3. mesto, Maja

Kožar (oranžen pas) pa je bila tretja.

V popoldanskem delu so bile na vrsti športne borbe:

Pri dečkih je suvereno zmagal Darjan Smajla, Anja Čekada pa je bila ponovno tretja.

V najlepšem dvoboju dneva, ki je požel buren apalvz polnih tribun pa je v finalu Doris Brne premagla Matejo Hrvatin, ki je bila na koncu druga.

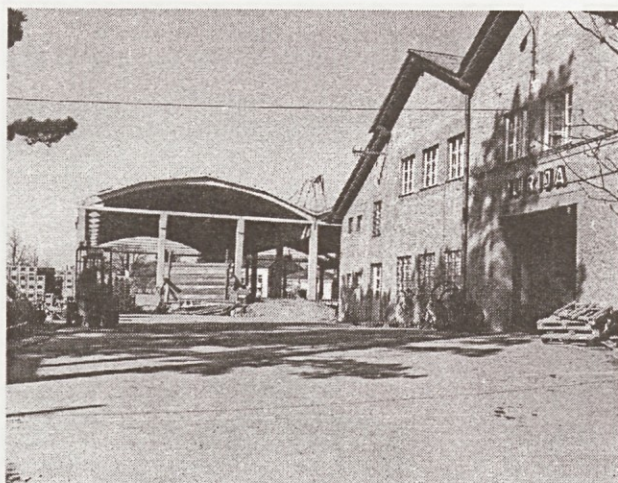
V klubski razvrstitvi pa je karate klub Sokol osvojil visoko in nepričakovano 4. mesto kar je lep mednarodni uspeh kluba.

plast^ochem

trgovina in zastopstva d.o.o.

6250 Ilirska Bistrica, Zarečje 12a, Slovenija
Tel.: +386 (0)5/71-41-913, Tel./Fax.: +386 (0)5/71-41-927
www.plastochem.com / e-mail: plastochem@siol.net

ILIRIJA OBUJENA

Ilirija koncem 60-tih let

V sredo, 29.5.2002 je bila slavnostna otvoritev novega Trgovskega centra - CENTRA Z ŽIVILI, na Vojkovem drevoredu v Ilirski Bitrici.

Ob slavnostnem nagovoru direktorja Ilirije g. Žarka Logarja, ki je tudi prerezal trak, je množica povabljenih

Ilirija danes

uživala ob zvokih ansambla Plima in posebni točki nadebudnih bistrških karateist iz Kluba Sokol.

Tako smo bogatejši za še en trgovski center, ki je prav gotovo eden večjih v naši okolici.

OTVORITEV RAZSTAVE "SANJE O MIRU"

Akcija "Plakat miru" poteka letos že 15 leto. Lions klub Postojna Proteus se je letos prvič vključil v akcijo in k sodelovanju povabil 7 osnovnih šol:

- OŠ A. GLOBOČNIKA POSTOJNA
- OŠ A. ŽNEDERŠIČA IL. BISTRICA
- OŠ J. KRAJCA RAKEK
- OŠ M. VILHARJA POSTOJNA
- OŠ 11.MAJ GRAHOVO
- OŠ PIVKA
- OŠ T. ŠRAJA ALJOŠE NOVA VAS;

Pod okriljem Lions klubov so tako tudi Bistrški otroci, v starosti od 11 do 13 let, dobili proložnost sodelovati in sanjati o miru skozi likovno govorico.

Otvoritev razstave "Sanje o miru", je bila v četrtek 20.6.2002 v mini

galeriji Triglav Art v Postojni. Nagrajeni izdelki bodo bili poslani na skupno slovensko razstavo "Distrikt 129 Slovenija", eno izbrano delo pa bo poslano tudi na svetovno razstavo, kjer

bo izbranih in nagrajenih 24 finalistov s celega sveta.

Izkupišek razstave v Postojni bo namenjen za dobrodelno akcijo v jesenskem obdobju letošnjega leta.

KEMIČNA ČISTILNICA IN PRALNICA

Iva Dujmovič s.p.

Kosovelova 1a, 6250 Ilirska Bistrica
Tel.: 05/757-10-92, GSM: 041/249-007

URNIK

PONEDELJEK - PETEK

9-17

KOSILO 12-12³⁰SOBOTA - NEDELJA - PRAZNIKI
ZAPRTO

FRANC MARTINČIČ s.p.

6250 Ilirska Bistrica

Bazoviška 42

tel.: 05/71-00-780

fax: 05/71-00-781

- * PRODAJA VOZIL SEAT
- * TRGOVINA Z AVTODELI IN DODATNO OPREMO
- * KLEPAR - LIČAR - VLEKA
- * MENJAVA AVTOPLAŠČEV
- * PREPISI VOZIL

KVALITETA
-UGODNE CENE-

NIZKE GRADNJE

041/682-549

041/652-769

JANŠA IN BAJUK
PRIVABILA PREKO
TISOČ LJUDI NA MAŠUN

Janez Janša v družbi Hrušičkih fantov

V nedeljo, 23. junija je občinski odbor SDS v sodelovanju z nekaterimi odbori SDS in N.Si iz južne Primorske organiziral SHOD KOALICIJE SLOVENIJA. Prireditev je v sončnem in vročem vremenu na Mašun privabila preko tisoč ljudi. Pričela se je ob 11 uri, s slavnostno mašo, ki sta se je udeležila tudi Janez Janša ter dr. Andrej Bajuk. V nadaljevanju programa sta spregovorila o aktualnih dogajanjih v državi, dotaknila sta se bližajočih se volitev ter izrazila vso podporo neodvisni kandidatki za predsednico, BARBARI BREZIGAR.

Med obiskovalci smo videli kar nekaj znanih obrazov, med njimi

Alenko Pavlin, znanega odvetnika Daniela Starmana, kulturni program pa so dopolnili HRUŠIŠKI FANTJE. Po končanem uradnem delu sta za dobro voljo še pozno v noč skrbela ansambel Snežnik ter duo CAGAR.

Zaradi velike odmevnosti prireditve, ki jo je snemala tudi nacionalna televizija, so se organizatorji v dogovoru z obema predsednikoma odločili, da bo SHOD KOALICIJE SLOVENIJA NA MAŠUNU postal tradicionalna prireditev, ki se bo kot osredna prireditev teh dveh strank odvijala vsako leto pred dnevom državnosti na Mašunu.

NAGRADNA IGRA

ČASOPISA SNEŽNIK IN
LOKALNE TELEVIZIJE TV GALEJA

Snežnik

Časopis Snežnik in lokalna televizija TV Galeja nagrajujeta pet izbranih srečnežev, ki bodo pravilno odgovorili na naslednje vprašanje:
"Kateri Istrabenzov bencinski servis iz našega kraja je bil v lanskem letu izbran za najboljši bencinski servis?"

Odgovore pošljite do 20. julija na enega od naslednjih naslovov:

Časopis Snežnik

Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica

e-mail: ga-commerce@siol.net

ali

Televiza Galeja

6250 Ilirska Bistrica

e-mail: info@siol.net

TIB TRANSPORT d.d., Ilirska Bistrica
Šercerjeva 17, 6250 Ilirska Bistrica
Tel. h.c.: 05 / 70 40 100, Fax: 05 / 71 41 105

E-mail: info@tib.si, http://www.tib.si

Osvežite svoje vozilo po naporni vožnji in mu privoščite lahkotnejši tek!

Pooblaščen servis vozila in oprerne ter prodaja rezervnih delov:

vozila gorica

* PRODAJA VOZIL * PREPISI RABLJENIH VOZIL * ZAVAROVANJE * SERVISIRANJE VOZIL * OPTIKA ZA VSA VOZILA * TRGOVINA Z ORIGINALNIMI NADOMESTNI DELI * MONTAŽA AVTO KLIME * MONTAŽA AVTOSERVIS Smerdelj Valter s.p. 6250 Ilirska Bistrica, Bazoviška 44 Tel.: 05/71-00-760, Fax: 05/71-00-761

* KONTROLA ZAVOR (NA VALJIH) * ČIŠČENJE HLADILNEGA SISTEMA NA VSEH VOZILIH * AVTOVLEKA * NUDIMO KLEPARSKO IN LIČARSKO USLUGE * AVTOKUSTIKA * MONTAŽA GUM * KONTROLA AMORTIZERJEV * KONTROLA AVTOSTEKEK (NA VSEH VOZILIH) * MONTAŽA IN PRE

* CONQUETTE velja za vsa naročila sklenjena od 1. 5. 2002 do 30. 6. 2002. naročila morajo biti realizirana oziroma vozila morajo biti izdobljena kupcem do 30. 8. 2002.

* RENAULT POSKRBI ZA VAŠE POČITNICE

	POPUSTI:
Twingo	100.000,00 SIT
Clio, Thalia in Kangoo VP	150.000,00 SIT
Megane in Scenic	200.000,00 SIT
Laguna	250.000,00 SIT

* NAGRADNA IGRA ZA MEGANE
»VEČ NAS JE, BOLJ NAM GRE«

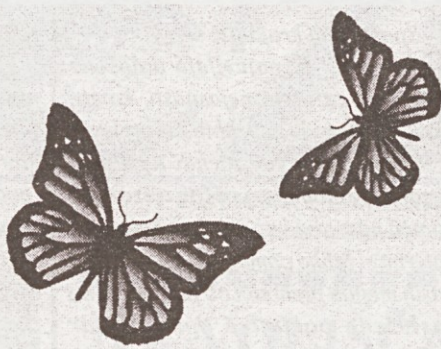
GRAFIČNI ATELJE
ALMA ZEJNULOVIČ s.p.6250 Ilirska Bistrica, Bazoviška 40
tel.: 05/71-00-320, fax: 05/71-41-124

RAZVOJNI CENTER
ILIRSKA BISTRICA

TURISTIČNO
INFORMACIJSKI CENTER

Gregorčičeva 2, p.p.77
6250 ILIRSKA BISTRICA

e-mail: razvojni.center@siol.net
tel.: 05/710 1 384, 05/710 1 385

KOLEDAR PRIREDITEV JULIJ 2002

Prireditev	Kraj	Datum	Ura	Organizator	Informacije
Društveni dogodki					
Počastitev 13. julija - dneva šoferjev in avtomehaničarjev	Ilirska Bistrica	13. julij	še ni točno določena	Zveza šoferjev in avtomehaničarjev Ilirska Bistrica	05/71 00 150 05/7142 054
Kultura					
Premška srečanja • skupščina združenja književnikov ob 16.00 • kulturni program ob 18.00 • odlomek iz igre »Kri nej uoda« (kulturno društvo Alojzij Mihelčič, Harije)	grad Prem	7. julij	ob 16.00 uri	Združenje literatov Primorske in Zveza kulturnih društev Il. Bistrica	05/711 00 90
Šport					
Mednarodna gorskohtrostna Avtomobilna dirka »Ferrari 2002«	Ilirska Bistrica-Šembjije	27. in 28. julij	od 8.00 dalje	ITINERAR d.o.o. Ljubljana in Ferrari racing klub Ilirska Bistrica	05/7860 101 041/349 088
Razstave					
Razstava izdelkov učencev OŠ Antona Žnidaršiča Il. Bistrica pod vodstvom mentorja Franeta Dolgana	Dom na Vidmu v preddverju	Julij-September	vsak dan	Osnovna šola Antona Žnidaršiča Ilirska Bistrica in TIC	TIC 05/710 1 384
Slikarska razstava akvarelov Jože Šajn, Ilirska Bistrica	Dom na Vidmu RC in TIC	Julij-September	8-16.00 ure	Jože Šajn in TIC Il. Bistrica	TIC 05/710 1 384 05/714 59 70
Prodajna rastava slik Jožeta Šajna	Gostilna-pizzerija Škorpiljon	Cel mesec	10.-22.00 ure	Jože Šajn in gostilna-pizzerija Škorpiljon	05/7141 332 05/714 59 70
Likovna razstava Rajka Kranjca	pivovarna in gostilna Pek Dolenje	Cel mesec	10.-22.00 ure	pivovarna in pivnica Pek ter Rajko Kranjec	05/788 50 29 05/7145 360
Razstava fotografij - Ilirska Bistrica skozi zgodovino (pomembni dogodki in osebnosti v Ilirski Bistrici)	vbistruju Baladur	Stalna razstava	8.-23.00 ure	Ilirika Ilirska Bistrica Igor Štemberger	05/7141 935
Prodajna razstava slik Jožeta Šajna	Okr. grill Danilo Il. Bistrica	Cel mesec	9-23.00 ure, razen ponedeljek	Jože Šajn in gostišče Danilo	05/714 59 70 05/7141 517
Naravna in kulturna dediščina					
Turizem 2001, 2002					
Ogled gradu Prem s stalno razstavo prazgodovinskih gradišč	Prem grad	Vsak dan	po dogovoru	TIC Mojca Memon, Prem	05/710 1 384 05/7860 400
Ogled muzejsko urejene spominske sobe Dragotina Ketteja	Prem	Vsak dan	po dogovoru	TIC Marija Dolgan, Prem	05/710 1 384 05/7860 374
Ogled muzejsko urejene pomožne pošte »Pri poštarjevih« v Harijah	Harije	Vsak dan	po dogovoru	Alenka Penko TIC	05/7100360 05/710 1 384
Ogled učne poti »na Goliče« učne delavnice	Jelšane	Vsak dan	po dogovoru	OŠ Jelšane TIC	05/788 50 01 05/710 1 384
Ogled Hodnikovega mlina	Ilir. Bistrica	Vsak dan	po dogovoru	TD Il. Bistrica	05/7145 280
Rekreacija					
Bridge vsak ponedeljek v Il. Bistrici izmenično v Postojni	Jadran, PO Šport bar IL.B.	Izmenično	18.00	Bridge klub Il. Bistrica	05/7145 280

Lep pozdrav do prihodnjic, prijetno dopustovanje!

Svetovalka v turistično informacijskem centru
Mojca Memon

Bistriški ZOO kotiček

NEGA IN VZGOJA MLADIČA

Eukanuba svetovalec

Imeti psa lahko pomeni najbolj hvaležen odnos na svetu. K vzpostavitvi takšne zveze nedvomno pripomore dobro razumevanje psa in njegovih potreb. Prehrana je neločljiv del dobrobiti vašega psa. Na tem področju je v zadnjih letih prišlo do velikega napredka, ki lahko pomaga vašemu psu živeti bolj zdravo in dolgo življenje. The Iams Company že 50 let razvija serije proizvodov vrhunske prehrane, ki so pripravljene tako, da ustrezajo specifičnim potrebam vašega psa glede na starost, težo, velikost in stopnjo aktivnosti, obenem pa tudi svetuje.

Mladiča prinesemo domov:

Prve dni, ko bo mladič preživel pri vas, si boste pri njem ustvarili trajen vtis. Prvi teden naj si mladič ogleda stanovanje in njegovo okolico, da poteši svojo radovednost. Mladiči lahko prve dni trpijo zaradi ločitve od psice in precej jokajo. V kolikor to opazate, ga imejte na očeh, naklonite mu dovolj ljubeznivosti in pozornosti, vendar izogibajte se temu, da bi ga s seboj jemali v posteljo, saj mu to lahko postane navada, ki jo boste težko odpravili. Njegovo ležišče naj bo v toplem prostoru brez prepaha. To je lahko košara, dobra rešitev pa je tudi kartonska škatla, ki oblikuje zaključen prostor in je postelna z pralno posteljino ali staro odejo. Spoštujte njegovo zasebnost in prostor. Ne segajte v njegov prostor in ga ne vlecite ven. Ne dovolite otrokom, da ga tam nadlegujejo in uporabljajo ta prostor za igro. Ne pošiljajte ga v njegovo košaro, kadar je neubogljiv, ker bo svoj prostor povezal z njegovim napačnim ravnanjem.

Hišna vzgoja

Hišna vzgoja mora potekati vzporedno z prihodom mladiča že od samega začetka. Uvedite redno rutino hranjenja. Zjutraj ko vstane, ga odpeljite na sprehod, da tam opravi svoje. Če joka in nemirno postopa pred vrati to pomeni, da po potrebo pohiteti z izhodom. Če se zgodi nesreča, nikar ne zvišujete glasne pretepajte ga in nikakor ne silite nos v njegovo nesnago.

Zelo pomembno je, da skrbno odstranimo vonj, ki je ostal po mokrenju v stanovanju, ker je le ta za psa pogosto vzrok, da mesto ponovno uporabi. Ne čistite z sredstvi, ki vsebujejo amoniak ali klor, ker za občutljiv pasji smrček vonjajo enako kot urin. Psički se popolnoma navadijo čistoče šele po 6 mesecu starosti, do takrat pa je potrebno potrpljenje.

Nega in kopanje

Redna nega je pri mlajših psih nujno potrebna, ne le za odstranjevanje odmrlih dlak, umazanije in parazitov, ampak tudi spodbuja krvni obtok, ki oskrbuje kožo in mu daje bolj zdravo in sijočo

dlako. Naj nega postane prijetna iskušnja za mladiča, tako da bo stal pri miru ali sedel. Dolgodlake psičke je potrebno česati tudi do dvakrat na dan. Za česanje si izberemo poseben prostor, ki ga vedno uporabljamo. Psičke do 6 mesecev kopamo le tedaj ko je to nujno potrebno. Pogosto kopanje zmanjša količino nujno potrebnih maščob, kožo stanjša in jo naredi prepustnejšo. Psička kopamo v kadi s toplo vodo. Pred nanosom šampon razredčimo z vodo. Pazimo na oči in ušesa. Po kopanju ga vedno posušimo, če se le da z sušilcem za lase. V toplem vremenu pa ga lahko tudi peljemo na sprehod.

Prehrana in gibanje

V pomoč pri nadzoru nastajanja zobnega kamna in oblog je hranjenje z suho hrano-briketi. Briketi bodo povzročili hitrejšo izgubo mlečnih zom in tako pospešili izraščanje stalnih Brikete lahko pred hranjenjem tudi namočimo v topli vodi, mleku ali juhi. Če ste se odločili poskusiti z Eukanubo se nikar ne ustrašite visoke cene. Eukanuba je hrana prilagojena vsem velikostim. Preden se odločite za nakup vašega psička stehajte in ocenite približno velikost ki jo bo dosegel v odrasli dobi. Na podlagi podatkov vam bo trgovec priporočil ustrezno vrsto. Psička navadite na ovratnico in povodec že na samem začetku, da se izognete kasnejšim problemom. Za manjše pse so bolj primerne oprsnice in fleksibilni povodci, ki so dolgi tudi do 5 m. Tako ni potrebno skrbeti da bi igubili nadzor nad psičkom. Psiček pa se lahko oddalji od vas ne da bi ga ovirali. Psičke ne sprehamo ob hudi vročini in slabem vremenu. Sprehod naj traja vsaj 15 minut dvakrat na dan in naj bo kar se da aktiven in posvečen samo psičku. Pomemben dejavnik pri odraščanju je socializacija psa. Psička navadite na druge pse in ljudi. Zato skrbijo tudi kinološka društva ki organizirajo srečanja mladih psov. Pri nas se jim lahko pridružijo psički od 2 mesecev do leta na poligonu ulica 7. Maja za košarkaškim igriščem vsako nedeljo od 10-11h tudi ob slabem vremenu.

Če ste si zaželeli kosmatega štirinožnega prijatelja so vam trenutno v Ilirski Bistrici na voljo mladiči naslednjih pasem:

-Aljaški malamut, čistokrvni brez rodovnika, cepljeni tel. 041-805-026

- Labradorci, čistokrvni brez rodovnika, črni in drap barve tel. 031-300-684

Vse dodatne informacije poiščite v Feniks&Tukano zoo centru Ilirska Bistrica tel.: 031-607-459 ali 05/710-13-63 vsak dan od 9h-13h in 16h-19h sob.: 8h-12h.

NAROČILNICA

Snežnik

Kot naročnik imate, z redno plačano naročnino:

- pravico do brezplačnega, enega malega oglasa, za vsako številko časopisa in
- 30% popust pri naročilu osmrtnic in zahval.

Naročilnico pošljite na naslov: Časopis Snežnik, Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica, po faksu 05/ 71 41 124, lahko pa tudi po telefonu na št: 05/71 00 320 ali na elektronski naslov: ga-commerce@siol.net

IME IN PRIIMEK

NASLOV

POŠTA

DATUM

PODPIS

* posredujemo pri vaših prodajah in nakupih vrednostnih papirjev na ljubljanski borzi
* kupujemo tudi delnice, ki niso uvrščene na borzo

Naše poslovalnice:

KOPER 05/672-72-32	AJDOVŠČINA 05/366-14-94	POSTOJNA 05/726-10-50
SEŽANA 05/734-14-10	NOVA GORICA 05/333-42-43	ILIRSKA BISTRICA 05/714-19-35
		LJUBLJANA 01/425-80-74

PREGLED BORZNEGA DOGAJANJA

Na slovenskem trgu kapitala ponovno vlada zelo pozitivno vzdušje. V preteklem tednu so tečaji večine delnic, ki kotirajo na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev sicer padali, skladno s pričakovanji investorjev o pozitivnem poslovanju podjetij in pričakovanji o prитоку svežega kapitala pa se cene delnic spet vztrajno višajo. Predvidoma v prihodnjem mesecu naj bi solastniki Simobila (Istrabenz, Intereuropa, Iskratel, Medaljon, Probanka, Telemach) avstrijskemu Mobilkomu prodali še preostalih 25 odstotkov drugega največjega slovenskega operaterja mobilne telefonije, pri čemer naj bi iztržili okrog 11 milijard tolarjev. Pravgotovo se bo velik del tega kapitala znašel na borzi, kar bo vplivalo na višanje tečajev zanimivih delnic. Posledično bo priliv kapitala ugodno vplival tudi na vzajemne sklade, ki v letošnjem letu že tako dosegajo rekordne donose tudi preko 30 odstotkov in ki ob znižanju obrestnih mer v bankah postajajo vse popularnejši način varčevanja.

Največ pozornosti na borzi je bilo v zadnjih dneh usmerjene k pokojninskim bonom. Te naj bi bilo možno do sredine julija zamenjati za polico dodatnega pokojninskega zavarovanja, zaradi zelo majhnega povpraševanja po teh policah pa je bil v javnosti podan predlog, da bi spremenili področni zakon in s tem določeni rok v katerem je bone možno zamenjati za zavarovalne police. Obenem naj bi spremeniti omejitev največjega števila bonov, ki jih ima lahko ena oseba. Zakonsko omejena količina bonov, ki jo je možno zamenjati za pokojninsko polico je 10.000 bonov, predlagana količina pa je bila 30.000 bonov na eno osebo. Lobjiranja je bilo pri tem veliko – navsezadnje gre za zelo špekulativni vrednostni papir, ki je odvisen tudi od politične volje. Državni zbor se navsezadnje za takšno potezo v minulem tednu ni odločil, kar se je močno odrazilo v trgovanju z boni. Naslednji trgovanjski dan po objavi novice o neuspeli spremembi zakona je namreč borzo takorekoč preplavila ponudba bonov. Med imetniki velike količine bonov je tudi mnogo pravnih oseb, ki so le-te v preteklosti kupovali zgolj iz špekulativnih namenov, saj pravne osebe niso upravičene do zamenjave bonov za pokojninske police. Posledica je bil občuten padec cene, in sicer za kar 20%. Glede na trenutno povečano ponudbo in pomanjkanje povpraševanja po bonih se tudi za v nadalje napoveduje občutnejše drsenje tečaja navzdol. Je pa bil podprt vladni predlog o podaljšanju roka za zamenjavo bonov za polico dodatnega pokojninskega zavarovanja, in sicer bo sedaj to možno storiti še do 31.12. 2002.

Za konec naj vas še opomnimo, da se 2. julija izteče prevzemna ponudba za odkup delnic družbe Gozdno gospodarstvo Postojna po ceni 1.200 tolarjev za delnico. Ponudbo lahko imetniki delnic sprejmejo v vseh borzno posredniških družbah ter njihovih poslovalnicah.

Nina Pulko,

Ilirika borzno posredniška hiša d.d., Ljubljana
Nina.pulko@ilirika.si

LISTINE ZA PREHOD DRŽAVNE MEJE

Spoštovani krajan!

Še vedno se pojavljajo določena vprašanja oziroma nejasnosti, katere listine je mogoče uporabiti pri prehodu državne meje. Prav zaradi tega vam pred začetkom turistične sezone v pomoč posredujemo kratko obvestilo s katerim si lahko pomagata, da boste na naših mejnih prehodih ob potovanju na zaslužene počitnice opravili kar najhitreje in brez kakršnih koli težav.

Zakon o potnih listinah državljanov republike Slovenije predpisuje vrste potnih listin, ki so:

- potni list;
- skupinski potni list;
- diplomatski potni list;
- službeni potni list;
- potni list za vrnitev;
- potne listine, ki se izdajajo po mednarodnih pogodbah

Potni list pa je tudi pomorska ali broderska knjižica v kateri je vizum.

PREHOD DRŽAVNE MEJE Z OSEBNO IZKAZNICO

Po mednarodnih pogodbah z R. Italijo, Avtrijo, Mađarsko in Hrvaško je mogoče v te države vstopati tudi z

veljavno osebno izkaznico. Opozoriti pa je potrebno, da to velja izključno za države pogodbenice in ne tudi za ostale države Shengenskega sporazuma. Torej, če nameravate preko npr. Avstrije potovati v ostale države Evropske unije morate zaenkrat še vedno imeti potni list sicer boste v prekršku, čeprav med državami ne bo opravljena mejna kontrola.

PREHOD OTROK BREZ ZAKONITEGA ZASTOPNIKA

Če potuje v tujino državljan do 15 leta starosti brez spremstva zakonitega zastopnika (starši, skrbniki) potrebuje za potovanje dovoljenje zakonitega zastopnika in dokument za prehod državne meje (potni list ali osebna izkaznica za zgoraj navedene države). Takšna dovoljenja vam bodo na podlagi zahteve izdelali na upravni enoti.

POTOVANJE S SKUPINSKI POTNIM LISTOM

Skupinski potni list je listina, ki se izda skupini najmanj petih in največ 50 državljanov, ki skupaj potujejo v tujino in se skupaj vračajo v državo. Vodja skupine mora v takšnem primeru imeti potni list, druge osebe vpisane v

skupinski potni list pa morajo imeti javno listino s fotografijo, na podlagi katere je mogoče ugotoviti njihovo istovetnost. Skupinski potni list se izda za eno potovanje z veljavnostjo, ki ni daljša od 1 leta.

Največ vprašanj se pojavlja okoli najmlajših in dojenčkov. Povedati je potrebno, da z novim zakonom tudi oni potrebujejo svoj potni list v katerem mora biti fotografija. Razlika je le v času veljavnosti. Otrokom, ki še niso dopolnili starosti 4 let se izda potni list z veljavnostjo dveh let, otroku od 4 let do dopolnjenega 18 leta pa z veljavnostjo pet let. Torej nov zakon ne predvideva vpisa otrok v potni lista enega od staršev.

Obenem pa opozarjamo, da potni listi na starih obrazcih (modre platnice) velja le še do 5/8-2002, zato si pravočasno zagotovite nove.

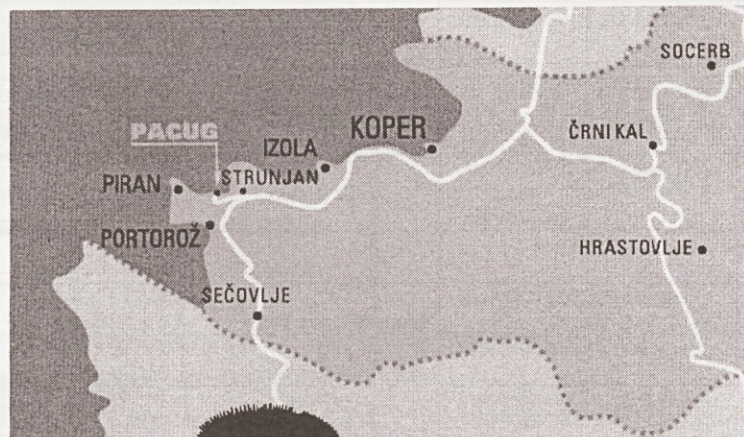
Želimo vam prijetne počitnice, mejni policisti pa se bomo potrudili, da bo za vas mejna kontrola čimmanj moteča.

Zlatan Kovačević dipl.upr.org.
KOMANDIR POLICIJSKE POSTAJE

KOLONIJA »PACUG«

2. avgust do 12. avgust 2002

Kje ta kraj se nahaja, ki nam polepša poletne dni?

V zalivčku med ~~Wiana~~ in Strunjanom. Vklasan je v strmo pobočje, poraščeno s cvetočimi pinijami oljkami in cipresami.

Kaj vse nam ta raj na naši obali ponuja?

Manjši bazen z namenom učenja plavanja. Urejene plaže, igrišča za športne in zabavne prireditve, izlete z ogledi (solin, vrta kaktusov sladkovodni jezerci, akvarij ali pomorski muzej)

Brez česa ne gre – CENA LETOVANJA

Cena letošnjega desetdnevnega letovanja je 49.300,00SIT. Otroci, ki letujejo preko predloga za zdravstveno in socialno indikacijo predvidoma prispevajo 17.780,00SIT.

Če le malo te mika pridi po podrobnejše informacije in prijavnico.

Čakajo te na tvoji osnovni šoli.

Obvezno prinesite s seboj:

- DOBRO VOLJO
- SMEHA OBILO
- NORČAVOST & RAZVEDRILLO
- OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA
- informacije tel. 05 71 44 715

POSLANSKA PISARNA

Poslanska pisarna na sedežu občine Ilirska Bistrica je odprta vsak 1. ponedeljek v mesecu Igor Štemberger (SMS) in vsak 3. ponedeljek v mesecu Vojko Čeligoj (DeSUS), med 15. in 17. uro. V kolikor je poslanec zadržan je poslanska pisarna odprta naslednji ponedeljek.

Oba poslanca imata poslansko pisarno tudi v Postojni v prostorih Krajevne skupnosti Postojna na Jamski cesti, vsak 1. ponedeljek v mesecu, med 17. in 19. uro, poslanec dr. Aleksander Merlo (LDS) pa isti dan v nadaljevanju.

OSEM NOVOROJENČKOV

V mesecu maju se je v postojnski porodnišnici rodilo 89 novorojenčkov. V Ilirsko Bistrico jih je odšlo osem in sicer tri deklice ter pet dečkov. Na Janežovo Brdo je odšel Gašper, v Jelšane Violeta, Bač deček Jan, v Dolnji Zemon Matic, na Ostrožno Brdo David, v Podtabor Maja ter v samo mesto Ilirska Bistrica Tinkara ter Gašper.

Iskrene čestitke. Bojana Urh

Naša hiša se nahaja v Oriju - 18 km od Splita proti jugo-vzhodu. Od morja je oddaljena 200 m.

Mir, tišina, zelenje, čist zrak, milo podnebje, prekrasen pogled na morje in otoke.

Skratka nekaj, kar bo impresioniralo vsakega obiskovalca.

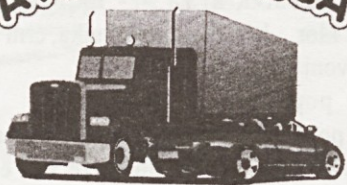
Oddajama dva apartmaja. Vsak ima približno 100 m². Prvi ima tri sobe (6 postelj), kopalnico, WC, kuhinjo in teraso. Drugi ima štiri sobe (8 postelj), dve kopalnici, kuhinjo in teraso.

Informacije na telefon: 00385 21 734 138 ali na e-mail:

leana.vavzik@st.hinet.hr

Dobrodošli!

AVTOPRALNICA

KOREN JOŽKO

Koseze 3
Ilirska Bistrica
tel.: 040/240-118

URNIK
8:00 - 18:00
sobota 8:00 - 16:00
nadelja zaprto

ZUNANJE IN NOTRANJE ČIŠČENJE
OSEBNIH IN TOVORNIH VOZIL